

بازی برجامی غرب و پاسخ معتبر ایران

صبح صادق اهداف و سناریوهای آینده بازیگران توافق جامع هسته‌ای را بررسی می‌کند

دوشنبه ۱۷ اردیبهشت ۱۳۹۷
۲۰ شعبان ۱۴۳۹
سال هجدهم شماره ۸۴۶
صفحه ۱۲

صبح صادق

هفته‌نامه داخلی
سیاسی، فرهنگی و اجتماعی

www.sobhesadeghweekly.ir

نماینده ولی فقیه در سپاه در مراسم روز عقیدتی-سیاسی

سپاه در مسائل سیاسی بین وجوب و حرمت قرار دارد

امروز دشمن به این جمع‌بندی رسیده که انقلاب تنها به دست خود انقلابیون از بین می‌رود و این را از صدر اسلام تا امروز نتیجه گرفته‌اند؛ چرا که انحراف از اسلام ناب از صدر اسلام از طرف خود مسلمانان بوده است. در این صحنه پاسداری از انقلاب دشوارتر است و در چنین وضعیتی سنگر نشینی انقلاب حساس‌تر است و بصیرت بیشتری می‌طلبد.

انقلاب اسلامی ما نسبت به گذشته تولد جدید اسلام بود و نسبت به آینده زمینه‌ساز ظهور است و برای اینکه این انقلاب بماند باید سپاه بماند و ماندن سپاه به ماندن خصوصیات انقلابی اش وابسته است.

صفحه ۱۱

روایتی از آغاز اردوهای راهبان نور جبهه‌های غرب در ارتفاعات بازی دراز

بازخوانی یک تلاش علمی و مجدانه

گزارشی در باب تنهایی ناچا در عمل به قانون گسترش فرهنگ حجاب و عفاف

خانقاهی برای عارفان حقیقی

صفحه ۱۱

پاسدار دیروز کشاورز امروز

صفحه ۶

ایستاده در غبار

صفحه ۱۰

گزارش خبری - تحلیلی صبح صادق از همراهی نهادها و سازمان‌ها برای تحقق شعار سال

حمایت از کالای ایرانی؛ از حرف تا عمل

صفحه ۲

سرگیجه با فریب هالیوودی

خبرهای خزننده و دلفینی از کجا نشئت می‌گیرند؟

پیش‌شرط‌های حمایت از کالای ایرانی

شرق آسیا به دنبال تعاملات درونی

بسته شدن تلگرام در میان نگاه‌های بسته جناحی

تبیین عدالت با کدام شاخصه‌ها؟

صفحه ۱۲

صفحه ۷

صفحه ۶

صفحه ۵

صفحه ۲

یادداشت

ایران - آمریکا و آینده غرب آسیا

□ **دکتر عبدالله جوانی** / ایران در راهبردی‌ترین منطقه جهان، یعنی غرب آسیا قرار دارد و دارای موقعیتی فوق‌العاده مهم است. منطقه، یک محدوده جغرافیایی است که دارای اشتراکات تاریخی، فرهنگی، اقتصادی و امنیتی بوده، تغییر و تحول در هر بخش آن، بر بخش‌های دیگر تأثیرگذار است. غرب آسیا سه قاره مهم آسیا، اروپا و آفریقا را به هم پیوند می‌زند.

آبراه‌های مهم جهان شامل خلیج فارس، دریای عمان، دریای عرب، دریای سرخ و مدیترانه در این منطقه قرار دارد. وجود تنگه‌های استراتژیک، مانند تنگه هرمز، جبل الطارق، بسفر، داردانل و باب‌المندب در این منطقه، باعث شده گردش اقتصادی جهان به این تنگه‌ها وابسته باشد. در جهان ۱۴ نقطه استراتژیک وجود دارد که هفت نقطه آن در منطقه غرب آسیا قرار دارد. از نظر مذهبی اکنون ۹۳ درصد جمعیت این منطقه را مسلمانان تشکیل می‌دهند. از نظر اقتصادی، ذخایر اصلی نفت و گاز جهان در این منطقه قرار دارد و بر همین اساس، روزه‌روز وابستگی دیگر کشورها و به ویژه اروپا به این منطقه در تأمین انرژی مورد نیاز بیشتر می‌شود. همین نکات موجب شده، آمریکایی‌ها برای سلطه بر جهان، به این منطقه نگاه ویژه‌ای داشته باشند. آنان سلطه بر غرب آسیا را، شرط لازم برای سلطه بر جهان و حفظ ابرقدرتی خود ارزیابی کرده‌اند. در طول تاریخ قدرت‌های استکباری به این منطقه، با همین برآورد نگاه کرده، برای تسلط بر منطقه تلاش کرده‌اند. بنابراین منطقه آسیای طی ۵۰۰ سال گذشته و به ویژه در یکصد سال اخیر، عرصه رقابت‌های جدی میان قدرت‌های برتر جهان بوده است. با وقوع انقلاب اسلامی و پدیدآیی جمهوری اسلامی ایران در این منطقه، یک تحول تاریخی بزرگ رخ داد. پس از چند صد سال با وقوع انقلاب اسلامی، یک نیروی منطقه‌ای و بومی بسیار قدرتمند، در برابر نفوذ و سلطه بیگانه به نام جبهه مقاومت با محوریت ایران در این منطقه راهبردی شکل گرفته است.

اکنون منطقه غرب آسیا، صحنه رویارویی دو نیروی متفاوت و با ویژگی‌های خاص است. سرنوشت این رویارویی، نظم آینده جهان و سمت‌وسوی حرکت تاریخ در هزاره سوم را مشخص می‌کند. آمریکایی‌ها با کمک متحدان اروپایی، صهیونیستی و عربی خود شامل حکومت‌های خاندانی چون آل سعود، تلاش می‌کنند سلطه از دست رفته خود را در این منطقه بازیابند. ایران با کمک ملت‌های منطقه و جریان مقاومت، تلاش می‌کند به نفوذ بیگانه در منطقه پایان داده و با وحدت‌بخشی به مسلمانان، تمدن نوین اسلامی را پی‌ریزی کرده، جهان اسلام را در جایگاه واقعی خود در نظام بین‌الملل بنشاند. تمامی آنچه طی چهل سال گذشته در منطقه بین ایران و آمریکا رخ داده، بر سر چنین آینده‌ای است. اکنون پرسش این است که، آینده منطقه چگونه خواهد بود؟ سرنوشت این نبرد استراتژیک چگونه رقم خواهد خورد؟ پیروز این منطقه، کدام نیرو و طرف می‌باشد؟ در پاسخ باید با صراحت و قاطعیت گفت، پیروز این نبرد استراتژیک و تاریخی، ملت‌های بیدار شده مسلمان هستند. آری با انقلاب اسلامی، ملت‌ها بیدار شده و با بیداری اسلامی، اکنون یک جبهه مقاومت قدرتمند در منطقه در برابر نفوذ بیگانه و عوامل و حکومت‌های فاسد وابسته به بیگانه شکل گرفته است. ایران و متحدان جمهوری اسلامی ایران در این منطقه، طی چهل سال گذشته همواره پیروز نبردهایی بوده‌اند که یک طرف آن آمریکا یا متحدانش بوده است. نبرد با گروهک‌های تروریستی و تکفیری چون داعش؛ یکی از پیچیده‌ترین و خطرناک‌ترین این صحنه‌های درگیری در هفت سال گذشته، در دو کشور عراق و سوریه بوده است. سرنوشت این درگیری‌ها را، در این جمله ترامپ می‌توان یافت که گفت، آمریکا طی ۱۷ سال گذشته هفت تریلیون دلار خرج جنگ‌های خاورمیانه کرده، لکن دستاوردی نداشته است. اکنون نفوذ راهبردی ایران در دل ملت‌های منطقه که با حضور جمهوری اسلامی ایران در عراق، سوریه، لبنان و... همراه شده، به یک کابوس وحشتناک برای آمریکایی‌ها، صهیونیست‌ها، برخی از دولت‌های اروپایی و دولت‌های مرتجع عربی در منطقه تبدیل شده است. اکنون دغدغه اصلی جبهه استکبار با محوریت آمریکا، تثبیت این نفوذ و حضور است. ادامه در صفحه ۲

سر مقاله

«گفت‌وگوی ملی» یا دغدغه جناحی!

□ **علی حدیدی** / ۱۹ بهمن سال ۱۳۹۵ بود که برای نخستین بار رئیس دولت اصلاحات موضوع «آشتی ملی» را مطرح کرد. بهانه طرح این موضوع، تهدیدهای دونالد ترامپ رئیس‌جمهور آمریکا بود که تازه روی کار آمده بود و اینکه نیاز به وحدت و انسجام در داخل وجود دارد! همان موقع بحث‌های فراوانی درباره این موضوع در بین سیاسیون و برخی رسانه‌ها در گرفت. تا اینکه در ۲۹ بهمن همان سال رهبر معظم انقلاب در دیدار مردم تبریز با بی‌معنا دانستن این تعبیر و انتقاد از پر و بال دادن به آن در روزنامه‌ها، گفتند: «مگر مردم با هم قهر هستند که بخواهند آشتی کنند؟ قهری وجود ندارد، البته مردم ما با کسانی که در سال ۸۸ به روز عاشورای حسینی اهانت کردند و با قساوت و لودگی و بی‌حیایی، جوان بسیجی را در خیابان لخت کردند و کتک زدند، قهر هستند و با آنها آشتی هم نمی‌کنند.»

پس از مدتی شخصیت‌های مطرح و رسانه‌های جریان اصلاحات موضوعی را با عنوان «گفت‌وگوی ملی» طرح کرده و شش‌روزه به مباحثه درباره آن کردند، تا اینکه در نیمه دوم سال ۱۳۹۶ اقدام به فضاسازی بیشتری در این باره کردند. آغاز این ایده جریان کارگزاران بود که پس از آن به جریان اصلاحات هم سرایت کرد و به زبان‌های مختلف تلاش شد تا گفت‌وگوی ملی ضرورت اجتناب‌ناپذیر شرایط امروز کشور قلمداد شود. نفس گفت‌وگو در چارچوب مشخص نظام جمهوری اسلامی مانند قانون اساسی به عنوان میثاق ملی، التزام به ولایت و تبعیت از رهبری و در نظر گرفتن منافع ملی و منطقه‌ای جمهوری اسلامی به مثابه امری وحدت‌بخش نه تنها نگویند نیست؛ بلکه می‌تواند به تحقق اهداف و آرمان‌های نظام و انقلاب اسلامی کمک کند. گفت‌وگوهای اثربخش که هدف آنها هماهنگی و برداشتن گام‌های بزرگ برای حل مشکلات و نارسایی‌ها در عرصه‌های مختلف به ویژه در حوزه اقتصادی به مثابه مهم‌ترین خواسته مردم باشد، اساساً در هر جامعه‌ای مورد استقبال است؛ اما زمانی که جریان‌ها و افراد انگشت‌شماری در راستای مقاصد جزئی سیاسی که دغدغه مردم نیست، به جای هم‌اندیشی و گفت‌وگوی ملی برای برون‌رفت از مشکلات، هدف خود را در اصول اساسی مثل اصلاح قانون اساسی و تجدیدنظر در ارزش‌های قانونی و شرعی اعلام می‌کنند، دیده تردید را به سمت خود می‌چرخانند و این سؤال را به ذهن متبادر می‌کنند که آیا امروز مشکلات و دغدغه‌های مردم از جنس مطالبات آنهاست که به نام مردم در جامعه پیمای می‌کنند؟! متأسفانه تجربیات گذشته در تمکین نکردن برخی جریان‌های سیاسی به قانون و رأی ملت که باعث شد شیرینی مشارکت بالای مردم در انتخابات به کام همه تلخ شود و چهره نظام اسلامی را در صحنه بین‌المللی خدشه‌دار کند و زمینه تشدید تحریم‌ها را فراهم آورد، به اضافه رابطه برخی جریان‌های سیاسی با غرب و «سفارش فشار بر جمهوری اسلامی» در قالب اعتماد به آمریکا باعث تضعیف اعتماد عمومی به این جریان‌ها شده و هیچ تضمینی وجود ندارد که به نام برخی چهره‌های رادیکال، حتی پیگیر اهداف و منافع آمریکا در داخل کشور باشند! کسانی مثل «مصطفی تاجزاده» که آش موضع‌گیری‌های حاشیه‌ساز وی این روزها چنان شور شده که اعتراض همفکرانش را نیز به همراه داشته است.

از سوی دیگر طرفداران این ایده وقتی پای میز مذاکره با طرف‌های غربی می‌نشینند، کفه سبک ترازو را داشته‌ست و به طرف مقابل امتیاز می‌دهند، اما وقتی قرار بر وزن‌کشی در بین جریان‌های سیاسی داخلی است، همواره ادعا می‌کنند که دست برتر را دارند و فقط خود را نماینده تام و تمام مردم می‌دانند و با الفاظ و عناوین ساختگی جریان‌های رقیب را تضعیف و تخریب می‌کنند. ادامه در صفحه ۲

هستند و اولویت دوم نیز آمادگی بدنی و جسمانی است.»
سردار نصیری گفت: «این مجموعه در سال ۵۸ شکل گرفت، و در حالی که هیچ‌گونه آشنایی و آمادگی در سپاه وجود نداشت، اما نیاز به این آموریت به خوبی درک شد و در ۳۹ سال گذشته حادثه جدی تروریستی در خصوص شخصیت‌های نظام نداشتیم.»
فرمانده حفاظت سپاه افزود: «از نظر جسمی و تجهیزات کاملاً هم‌روز هستیم و مهم‌ترین چیزی که در حفاظت از شخصیت‌های نظام با سایر کشورها متفاوت است، ارتباط شخصیت‌ها با مردم است که با رعایت موازن سنی کردیم این اتفاق بیفتد.»
سردار نصیری تصریح کرد: «حفاظت از سران سه قوه و معاونین

از برگزاری انتخابات پارلمانی لبنان همراه است و این موضوعی است که روزنامه نیویورک‌تایمز آمریکا اخیراً ماه مه ۲۰۱۸ و خطرناک توصیف کردن این ماه به حتمی بودن واکنش ایران به حمله اخیر رژیم صهیونیستی و زمان و نحوه آن که برخی منابع احتمال داده‌اند به طور قطع به دست خود ایرانی‌ها انجام می‌شود، نه هم‌پیمانان ایران مانند حزب‌الله و غیره؛ زیرا ایران به طور مستقیم هدف قرار گرفته است و از این رو آن را به هیچ طرفی واگذار نمی‌کند و خود آن را انجام خواهد داد.»
این رسانه لبنانی در ادامه نوشته است: «برخی منابع احتمال می‌دهند که ایران با موشک‌های دوربرد از یکی از پایگاه‌هایش در نزدیکی جولان اشغالی به

سوی اهدافی که هنوز نامشخص است داخل فلسطین اشغالی را هدف قرار دهد. به گفته این منابع بعید است که هدف تهران گشودن جبهه رویارویی بزرگ باشد. زیان اسرائیل متوسط خواهد بود، همان‌گونه که زیان اخیر ایران بود. اما آنچه ایران برایش برنامه‌ریزی کرده است ممکن است در هر لحظه از کنترل خارج شود، به ویژه با توجه به تحرکات آمریکا و اسرائیل و میل واشنگتن برای خروج از برجام و ادعاهای بنیامین نتانیاهو درباره شواهد ستری از برنامه هسته‌ای ایران و مصوبه کنست اسرائیل مبنی بر اجازه به نتانیاهو و وزیر دفاع برای به راه انداختن جنگ.»
النشره نوشت: «شواهد به

سؤال تریبون ۳

ایران در مقابل خروج آمریکا از برجام باید چه عکس‌العملی داشته باشد؟

همراه با ۳ جایزه نقدی

پيامک ۳۳-۹۹۰۰۳۰۰ صفحه ۱۱

آخرین فرصت پاسخ به تریبون ۳ ۲۶ اردیبهشت ۹۷ ادامه در صفحه ۲

کارنامه را ببینید

بخش ویژه چهلمین سال پیروزی انقلاب اسلامی هر شماره در صفحه ۹

چهل سالگی

بخش ویژه چهلمین سال پیروزی انقلاب اسلامی هر شماره در صفحه ۹

یادداشت

خوی اشرافی گری و سبک زندگی

□ **مهدی سعیدی** / بیماری‌های فرهنگی–اجتماعی، بیماری‌هایی خزنده‌اند که قدرت همه‌گیری داشته و خیلی زود می‌توانند بخش‌های سالم جامعه را نیز به خود آلوده کنند. این بیماری‌ها می‌توانند بسترساز رشد دیگر بیماری‌ها شوند و جامعه را در مسیری قرار دهند که دیگر امکان نجات آن وجود نداشته باشد و به فروپاشی اجتماعی و استحاله هویت فرهنگی بینجامد! درمان چنین بیماری‌های مهلکی نیازمند هوشمندی و نخبگان و رهبران جامعه، عزم عمومی و تلاشی همه‌جانبه و اقدام بموقع است.

یکی از مهم‌ترین و اثرگذارترین این بیماری‌ها، رشد خوی اشرافی‌گری در میان مسئولان کشور است که می‌تواند بصله جامعه را نیز دچار بیماری کند! اشرافی‌گری در دنیاطلبی و حب دنیا ریشه دارد و چه خوب امیرالمؤمنین(ع) گوشزد می‌کند که «حب الدنيا رأس کل خطیئه!» دنیاگرایی سرآغاز انحراف در زندگی بشر و تداوم آن عامل تقویت جبهه طاغوت در مقابل جبهه حق و راه و مرام انبیا و اولیای الهی است. سرمنشأ همه ظلم‌ها و جورهای تاریخ بشر دنیاگرایی بوده‌اند که همه توان خود را برای بهره‌برداری خودخواهانه و انحصارگرایانه از مواهب الهی قرار داده‌اند.

رهبر معظم انقلاب اسلامی سالیان متمادی است که نسبت به خطر رشد خوی اشرافی‌گری در جامعه و به ویژه در میان مسئولان انذار داده‌اند که در ماه‌های اخیر این هشدارها دو چندان شده است. آخرین بار معظم‌له در جمع مدیران و کارکنان وزارت اطلاعات تأکید داشتند: «مسئولان در نظام اسلامی نمی‌توانند این تصور را داشته باشند که چون مسئولان در کشورهای دیگر از امکانات گوناگون برخوردارند، پس در نظام اسلامی نیز چنین مواردی مباح است؛» چرا که «در جمهوری اسلامی

رشد اشرافی‌گری در جامعه و به طور ویژه نزد مسئولان نظام اسلامی، پیامدها و آثار تخریب‌کننده‌ای در جامعه اسلامی خواهد گذاشت که می‌تواند به بلایی برای کشور و عاملی برای انحراف جامعه اسلامی و ارتجاع به گذشته بدل شود. خوی اشرافی ضمن آنکه

ببین مردم و مسئولان، در حوزه سبک زندگی نیز به عاملی مؤثر برای سوق دادن جامعه به سمت و سوی ارزش‌های غربی و فاصله گرفتن از الگوی سبک زندگی اسلامی–ایرانی است.در شرح این واقعیت تلخ باید گفت، شیوع آفت اشرافی‌گری تنها نزد مسئولان باقی نخواهد ماند، بلکه به مثابه بیماری واگیردار و مهلکی است که جامعه اسلامی را نیز در بر خواهد گرفت! به واقع، وقتی اشرافی‌گری در قله‌های جامعه به وجود آمد، خیلی زود سراسریز به بدنه اجتماعی خواهد شد و آنگاه شاهد خواهیم بود که رقابت و مسابقه برای بر‌خورداری بیشتر به فرهنگ عمومی و ارزشی در جامعه تبدیل شده و همه توان جامعه را چشم و هم‌چشمی و رقابت کثیفی خواهد گرفت که جامعه اسلامی را به پقیفرا خواهد برد. اولین قربانی در این میان نیز اخلاق و معنویت است و جامعه با فاصله گرفتن از ارزش‌های اخلاقی در منجلاب مفاسد و بیماری‌های گوناگونی غرق خواهد شد.

اشرافی‌گری شاخصی مستقل و بی‌تأثیر در دیگر ابعاد زندگی نیست؛ بلکه هنجار و ارزشی از یک سبک زندگی غیراسلامی است که منظومه ارزش‌های دیگری را نیز در کنار خود قرار داده است. در حقیقت، رواج خوی اشرافی‌گری، رونق و گسترش ضدارزش‌هایی چون مدرگرایی، مصرف‌گرایی، خودبرتربینی، تبعیض و فاصله طبقاتی، تیرج، اباحی‌گری و ولنگاری … را به همراه خواهد داشت و حاصل آن تغییر سبک زندگی اسلامی–ایرانی و جایگزینی سبک زندگی غربی خواهد بود.

اشرافی‌گری را می‌توان عامل اسراف و از بین رفتن سرمایه‌های مادی جامعه دانست. مؤلفه اصلی اشرافی‌گری مصرف‌گرایی و هزینه‌کرد بی‌رویه برای اموری است که جزء ضروریات زندگی به شمار نمی‌آیند؛ در پس این خلق‌وخوی تغییر دافعه و سبزی‌ناپذیری کاذب وجود دارد که ناخواسته بخش عظیمی از سرمایه کشور را ضایع و اموری خواهد کرد که تأثیری در پیشرفت و توسعه کشور نخواهد داشت! نکته اساسی در این میان آن است که خوی اشرافی‌گری معمولاً با نوعی ازخودباختگی و بی‌هویتی فرهنگی همراه است و در نگاه بیمارگونه خود اولویت را در خرید کالای غیرایرانی می‌بیند. این‌چنین مسئولانی ناخواسته در صف حامیان واردات بی‌رویه کالاهای غیرضرور و مصرفی و تجملی خارجی قرار می‌گیرند! که متأسفانه آثار آن را در برخی تصمیم‌گیری‌های غلط اقتصادی می‌توان مشاهده کرد.حال که مسئله استفاده از کالای ایرانی و حمایت از تولید کالای ملی به اولویت کشور در عرصه اقتصاد بدل شده است، باید توجه داشت که تنها مسئولانی توانایی تحقق آن را دارند که خوی اشرافی‌گری به آفت زندگی‌شان بدل نشده باشند!ا که اگر چنین است، باید از مسئولیت در این امر کنار گذاشته شوند، چرا که صلاحیت داشتن چنین مسئولیت مقدسی را ندارند!

سر مقاله

ادامه از صفحه اول / روشن است این جریان به فرض انجام گفت‌وگو هم به لوازم و چارچوب‌های آن پایبند نخواهد بود.

بنابراین صرف طرح گفت‌وگوی ملی بدون تبیین چِستی، چِرابی، چگونگی و ضرورت امروز آن راه‌گشا نیست و باید، هم موضوعات و هم الزامات آن مشخص شود. در این صورت روشن خواهد شد که آیا خواسته‌ها و مطالبات در سازوکارهای کنونی کشور پیش‌بینی شده است یا خیر؟!لذا اگر هدف از طرح موضوع گفت‌وگوی ملی، تقویت وحدت و هماهنگی بیشتر برای حل مشکلات کشور و ملت در اوضاع حساس کنونی باشد، می‌توان به آن فکر کرد؛ اما اگر مقصود این جریان سیاسی همان آشتی ملی مورد نظر خودش است که این بار با الفاظ متفاوت مطرح می‌شود و هدف آن اهداف سیاسی جریانی مانند رفح حصر و… است، به یقین راه به جایی نخواهد برد؛ چرا که سازوکار این موضوع بارها از سوی مسئولان عالی نظام اعلام شده، اما هیچ‌گونه اقدام مثبتی که نشان‌دهنده وجود اراده برای حل آنها باشد، مشاهده نشده است.

نکته‌ونظر

نکته: مولوی در دفتر سوم مثنوی حکایت می‌کند، برای ارباب لقمان، خربزه‌ای به عنوان هدیه آوردند. ارباب خربزه را قطعه قطعه کرد و جز یکی، همه را به لقمان داد. لقمان آن قطعه‌ها را می‌خورد و مرتب به تحسین خربزه و شیرین بودن آن لب گشوده، با اشتیاق و میل می‌خورد. ارباب که خوشحال شده بود، در پایان کار شروع کرد به خوردن سه‌م خود از خربزه. اما همین که قاچ خربزه را در دهان گذاشت، دریافت که مثل زهر تلخ است. «چون بخورد از تلخی‌اش آتش فروخت؛ هم زبان شد آبله، هم حلق سوخت.»ارباب لقمان با تعجب از لقمان پرسید: «یسن زهر را و این خربزه تلخ را چگونه با رغبت میل کردی؟» لقمان که به حق سزاوار لقب «حکیم» بود، در جواب حکیمانه به وی گفت:شرم آمد که یکی تلخ از گُفت / می نوشم ای تو صاحب معرفت/ چون همه اجزایم از انعام تو/ رسته‌اند و غرق دانه دام تو/ گر ز یک تلخی کنیم فریاد و داد/ خاک صد ره بر سر اجزایم باد **نظر**: این حکایت در مقام طعن و اعتراض به آن دسته از انسان‌هایی است که در نعمت‌ها غرق بوده‌اند و هنگامی که اندک سختی‌ای به آنها می‌رسد، آه و ناله و فریادشان بلند می‌شود. خداوند تبارک و تعالی نعمت‌های بی‌شمار خود را، از جمله نعمت‌های معنوی و مادی به سسرزمین ایران عطا کرده است. با این حال، همواره در بین برخی از مسئولان کشور نگاه منفی به شرایط کشور موج می‌زند و هرگز به نعمات و توانایی‌های کشور و الطاف الهی در برهه‌های زمانی گوناگون که ملت ایران سسرفراز و پیروز بیرون آمده است، نگاهی انداخته نمی‌شود.

مقایسه ناجوانمردانه

□ امین پناهی / نامگذاری هر سال

سنت حسنه‌ای است که رهبر معظم انقلاب به منظور جهت دادن به سیاست‌های دستگاه‌ها و نهادهای گوناگون صورت می‌دهند. با نگاهی به نامگذاری‌هایی که معظم‌له در یک دهه اخیر اعلام کرده‌اند، درمی‌یابیم که ایشان توجه ویژه‌ای به مسئله اقتصاد، معیشت و رفاه اجتماعی داشته‌اند. در واقع تلاش ایشان همواره توجه به مسئله اساسی بوده که هر چند در ابتدا خیلی ضرورت آن بر همگان مبرهن نبوده، اما پس از گذشت چندین سال همگان دریافته‌اند که سیاست رهبر حکیم انقلاب ترسیم مسیری بود که اگر درست می‌پیمودیم، بسیاری از مشکلات امروز را نداشتیم.

در سال جدید، شاهد یک رویه جدید در نامگذاری بودیم. در سال‌های گذشته این نامگذاری بیشتر متوجه مسئولان بود، ولی در سال جدید علاوه بر مسئولان اجرایی متوجه هر فرد، مجموعه یا نهادی است که قصد تهیه کالایی را دارد.

البته باید گفت، اجرای این سیاست ابتدا باید از درون دولت شروع شود و نهادهای دیگر نیز باید در اجرای آن پیش‌قدم باشند. هر چند باید اراده قوی برای اجرای این سیاست وجود داشته باشد و آلا با شعار و تبلیغات خشک و خالی هیچ چیزی عاید تولیدکنندگان و به تبع آن مردم مردم نخواهد شد.

در برخورد با نام‌های سال با اعمالی مواجه هستیم که برخی از آنها بیش از آنکه برای رسیدن به هدف مفید باشند، می‌توانند مضر واقع شوند؛ اما در این باره سعی داریم به برخی اقدامات نهادهای گوناگون حاکمیتی اشاره کنیم.

شاید بتوان گفت سپاه، ارتش، بسیج و به‌طور کلی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران جزء اولین نهادهایی بودند که به نامگذاری سال جاری از سوی رهبر معظم انقلاب واکنش نشان داده و خرید کالاهای خارجی را که در بازار نمونه داخلی آن موجود است، ممنوع اعلام کردند.

ارتش جمهوری اسلامی در پیامی که به مناسبت گرامیداشت روز جمهوری اسلامی صادر کرده بود، این چنین بیان کرده است «در این مسیر، ارتش جمهوری اسلامی ایران نیز تدبیر رهبر معظم انقلاب در حمایت از کالای ایرانی» را سرلوحه برنامه‌ریزی‌های خود قرار داده است.»

سردار سرلشکر رحیم صفوی، دستیار

یادداشت

ادامه از صفحه اول

آنان به درستی دریافته‌اند که، تثبیت نفوذ و حضور جمهوری اسلامی ایران در منطقه، تحولات بزرگی را در منطقه و جهان در پی خواهد داشت. بر همین اساس آمریکایی‌ها با تمام توان، یک جبهه ضد ایران را تشکیل داده، درصددند با انواع و اقسام فشارها، به قدرت و نفوذ منطقه‌ای جمهوری اسلامی ایران پایان دهند. آیا آنان موفق می‌شوند؟ آیا آمریکایی‌ها موفق به تحمیل اراده خود به ملت ایران، از طریق برجام‌های موشکی و منطقه‌ای خواهند شد؟ برجام‌هایی که هدف راهبردی‌شان، مهار قدرت دفاعی و پایان‌بخشی به نفوذ منطقه‌ای ایران است. آیا آنان موفق خواهند شد منطقه را از این طریق، دوباره تحت سیطره خود درآورند و علاوه بر احیای

خبر تحلیلی

جنگ نوین اقتصادی و راهبرد ما

□ **محمدباقر عباسی** / اقتدار روز افزون جمهوری اسلامی و ناتوانی دشمنان برای مقابله به مثل در حوزه‌های نظامی سبب شده است که دشمن در حوزه‌های آسیب‌پذیر که با وابستگی‌هایی مواجه بوده، برای ضربه زدن به کشور اسلامی‌مان سرمایه‌گذاری کند. قطع روابط، تحریم‌های اقتصادی در قالب قطعه‌نامه‌های گوناگون، محدودیت‌های اقتصادی و افزایش بیمهٔ تجارت با هدف ایجاد فشارهای سخت اقتصادی بر مردم و ممانعت از پیشرفت و خودکفایی کشور برخی از محورهای این برخورد است. این نبرد بی‌منتها سبب نام‌گذاری سال‌های ۱۳۸۸ تاکنون در حوزهٔ اقتصادی با راهبردهای ذیل شده است: اصلاح الگوی مصرف، همت مضاعف و کار مضاعف، جهاد اقتصادی، تولید ملی، حمایت از کار و سرمایهٔ ایرانی، حماسهٔ اقتصادی، اقتصاد مقاومتی؛ اقدام و عمل، اقتصاد مقاومتی؛ تولید–اشتغال و نیز حمایت از کالای ایرانی. امروزه، حوزهٔ تهدیدها از تغییر و تحولات بسیار گسترده‌ای بهره‌مند است و حوزهٔ اقتصاد از جمله حوزه‌های جدید جنگ است. اهداف اصلی برپایی جهاد اقتصادی از سوی دشمن را می‌توان در چهار هدف بیان کرد:

۱– کاهش توان مقاومت ملی، ۲– کسب تسلط اقتصادی، ۳– واپایش جریان‌های اقتصادی و

۴– کاهش توان بازسازی، نوسازی و توسعهٔ ملی.

تحول‌های عملیاتی رخ‌داده، طی سال‌های پس از جنگ سرد، سبب افزایش دقت و در عین حال اثر اقدام‌های خصمانهٔ اقتصادی شده است. مهم‌ترین تحول عملیاتی در برپایی جنگ اقتصادی در دورهٔ پس از جنگ سرد را می‌توان در تغییر نظام هدف‌گیری جنگ اقتصادی دانست.

به عبارت دیگر، در جنگ اقتصادی نوین، مؤلفه‌هایی متفاوت از نظام اقتصادی مورد هجوم قرار می‌گیرند. بخش‌هایی از اقتصاد در زمرهٔ اهداف دشمنان برای اعمال آسیب قرار دارند. این بخش‌ها

اخبارویژه

علی لاریجانی در آیین افتتاح دانشکده دین و رسانه در قم، گفت: «خیلی سال پیشتر که وزیر فرهنگ و ارشاد بودم، حضرت آیت‌الله‌العلّمی‌ا خمائنه‌ای نامه‌ای مجرمانه برای من نوشتند که حاوی دغدغه بزرگ ایشان برای عرصه فرهنگ بود. در آن نامه

سخن این بود که ایران با توجه به پشوتانه انقلاب اسلامی و مبانی دینی قوی باید صاحب نهضت و مکتبی در عرصه هنر باشد.» وی افزود: «رسیدن به آن نقطه کسانی را می‌خواهد که هم رسانه و هم هنر را بشناسند. این دانشکده در ابتدا با چنین هدفی راه‌اندازی شد.»

محمدحسین صفارهرندی با اشاره به دوران پس از انقلاب، مقایسه دوره انقلاب اسلامی و زمان دیکتاتوری پهلوی را ناجوانمردانه دانست. این عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام با بیان اینکه ما به دیکتاتوری و سانسور منتهم می‌شویم، افزود: از مدعیان این حرف‌ها باید پرسید، چرا کتبی که در زمینه نقد غرب وجود دارد، نباید به دست مردم برسد؟ مدعیان روشنفکری اجازه دهند غرب انطور که هست، به داخل معرفی شود و واقعیات آن را سانسور نکنند.

گزارش خبری– تحلیلی صبح صادق از همراهی نهادها و سازمان‌ها برای تحقق شعار سال

حمایت از کالای ایرانی؛ از حرف تا عمل

کوششی فروگذار نخواهد کرد.»

در همین حال، بیانیه‌ای از سوی مجلس با امضای ۱۵۰ نفر از نمایندگان ملت در مجلس شورای اسلامی صادر و در آن تأکید شده است: «حمایت از کالاهای ایرانی و تولید ملی مستلزم حرکتی سه‌جانبه است تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان کالاهای ایرانی اعم از دولت، مجلس و نهادهای دیگر هر کدام وظایفی برعهده دارند. تحقق شعار اسال و انجام آن منوط به انجام این وظایف در اسرع وقت است.»

بسیج جامعه پزشکی و بسیج دانشجویی نیز جزء نهادهایی بودند که به این نامگذاری واکنش نشان داده و بر اجرای هر چه بهتر این سیاست با به‌کارگیری همه توان تأکید کردند. اما دولتی‌ها هم از این قافله عقب نمانده

و در اعلام پیرو و حمایت از سیاست مستتر در این نامگذاری از یکدیگر پیشی گرفتند. دستگاه دیپلماسی جمهوری اسلامی ایران آمادگی خود را برای حمایت از فعالان اقتصادی و تسهیل گسترش پیوندها و ارتباطات اقتصادی و تجاری در سطحی گسترده در جهان اعلام کرد.

وزیر صنعت، معدن و تجارت هم که او را می‌توان مخاطب خاص پیام رهبر معظم انقلاب در شروع سال دانست، پیامی خطاب به معظم‌له صادر و تأکید کرد: «تام اسال برای همه صنعتگران و کارآفرینان و سرمایه‌گذاران ایرانی نویدبخش افقی روشن است. بی‌شک

□ **حمایت از کالاهای ایرانی و تولید ملی مستلزم حرکتی سه‌جانبه است تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان کالاهای ایرانی اعم از دولت، مجلس و نهادهای دیگر هر کدام وظایفی برعهده دارند. تحقق شعار اسال و انجام آن منوط به انجام این وظایف در اسرع وقت است**

اکسیر حیات‌بخش اقتصاد ایران در حال حاضر

و تا آخر، توجه همگان به افزایش وزن و کیفیت تولید ملی ایران اسلامی است.» وی همچنین در بخش دیگری از پیام خود چنین گفته است: «اینجانب به عنوان سرباز کوچک ملت ایران در نگره‌بانی از تولید صنعتی و معدنی و گسترش آن به‌کارگیری سیاست‌های مناسب تولیدی و تجاری این پیام امیدآفرین را لبیک گفته و اطمینان می‌دهم وزارت صنعت، معدن و تجارت در چارچوب سیاست‌های کلان نظام در اقتصاد مقاومتی برای تحقق این امر از هیچ

محمدحسین صفارهرندی با اشاره به دوران پس از انقلاب، مقایسه دوره انقلاب اسلامی و زمان دیکتاتوری پهلوی را ناجوانمردانه دانست. این عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام با بیان اینکه ما به دیکتاتوری و سانسور منتهم می‌شویم، افزود: از مدعیان این حرف‌ها باید پرسید، چرا کتبی که در زمینه نقد غرب وجود دارد، نباید به دست مردم برسد؟ مدعیان روشنفکری اجازه دهند غرب انطور که هست، به داخل معرفی شود و واقعیات آن را سانسور نکنند.

گزارش خبری– تحلیلی صبح صادق از همراهی نهادها و سازمان‌ها برای تحقق شعار سال

حمایت از کالای ایرانی؛ از حرف تا عمل

افزایش بی‌رویه کالای خارجی در بازار داخلی نیروهای میانسال و کسانی که دارای تجربه اجرایی بوده و به شعارهای رییس‌جمهور باور دارند، لزوم این مسئله را نشان می‌دهد. آنچه در نزدیکان رییس‌جمهور مشاهده می‌شود، این است که آنها به دنبال استمرار دادن دولتی هستند که بعد از آقای روحانی نیز در آن حضور داشته باشند. در حالی که این نگاه برای کار جدی و تحول خواهانه آفت محسوب می‌شود.»

اینها تنها نمونه‌ای از صدها اظهارنظر مسئولان کشور بود. علاوه بر اینها می‌توانیم به حمایت دانشگاه آزاد اسلامی، صداوسیمای جمهوری اسلامی، وزارت کشور، شهرداری‌های شهرهای مختلف و غیره اشاره کرد که دستور ممنوعیت استفاده از کالاهای خارجی را صادر کرده‌اند.

اما این پایان ماجرا نیست. به این معنا که تنها حمایت کلامی از کالای ملی نه مدنظر رهبر معظم انقلاب است که این سال را به این نام مزین کرده‌اند و نه مردمی که به دنبال رونق اقتصاد مملکت این دستسور را با جان و دل پذیرفته‌اند و نه تولیدکنندگانی که در میان تمام دشواری‌ها خواسته‌اند با پرداختن به تولید ملی به کشور و مردمشان خدمت کنند. حمایت از کالای ایرانی باید در عمل اتفاق بیفتد؛ یعنی نه تنها نهادهای مختلف به خصوص دولت، مجلس و نهادهای مختلف بخواهند مایحتاج زیرمجموعه‌های خود را از تولیدات داخلی تأمین کنند؛ بلکه باید در ابتدای امر و در ابتدای مسیر رفح موانع تولید تلاش کنند و از سوی دیگر واردات کالاهایی را که مشابه داخلی دارند، کنترل کنند.

در این میان شاید بتوان گفت، دولت، مجلس و قوه قضائیه بیشترین سهم را دارند. مجلس به عنوان قوه قانونگذار کشور وظیفه دارد با قانونگذاری و در مواردی اصلاح قوانین موجود راه را بر تولیدکنندگان هموارتر کرده و البته دست دولت را برای حمایت از تولیدکننده بازتر کند. دولت نیز وظیفه دارد تا جایی که قانون به او اجازه داده از هیچ حمایتی نسبت به تولیدکننده و محصول تولیدشده دریغ نکند و قوه قضائیه نیز به عنوان قوه ناظر تلاش کند تا با تخلفاتی که در نهایت به ضرر تولید داخل تمام می‌شود مقابله کرده و راه هرگونه تهدید تولید داخلی را سد کند.

و باید دید که آیا نهادهای مختلف با عمل به وعده‌های خود می‌توانند گام‌های اساسی در این مسیر بردارند و مسئله حمایت از کالای ایرانی را یک بار برای همیشه با جدیت دنبال کنند؟

سلطه خود، پایه‌های حکومت‌های لرزان رژیم صهیونیستی، آل سعود و دیگر دولت‌های مستبد را مستحکم کنند؟

دلایل فراوانی وجود دارد که بر شکست قطعی آمریکا در منطقه دلالت دارد. بر اساس همین دلایل قطعی، رهبر حکیم و فرزانه انقلاب اسلامی درباره سرنوشت این نبرد و آینده منطقه می‌فرمایند: «امریکایی‌ها بایستی از منطقه غرب آسیا بیرون بروند؛ آنکه باید پایش قطع بشود از اینجا آمریکا است، نه جمهوری اسلامی خود ما هستیم. ما اهل اینجا هستیم، خلیج فارس خانه ما است. غرب آسیا خانه ما است. اینجا خانه ما است، شما بیگانه‌اید، شما از راه دور آمده‌اید، شما اهداف خبانت‌آمیز دارید، شما می‌خواهید فتنه ایجاد کنید. شما باید بروید و بدانید، آمریکایی‌ها و بقیه کسانی که مثل آنها هستند، از این منطقه پای‌شان قطع خواهد شد.»

در الگوهای سنتی جنگ اقتصادی مدنظر نبوده‌اند. جنگ مالی نمونه‌ای از اقدامات جنگ اقتصادی هوشمندان است. به هر حال، همزمان با توسعه الگوی هوشمند جنگ اقتصادی بر شدت راهبردی بودن اثر ناشی از جنگ اقتصادی افزوده می‌شود. اگرچه اثر اولیهٔ جنگ اقتصادی، زبان اقتصادی است، ولی اثر ثانویه و کلیدی این است که اجرای جنگ اقتصادی می‌تواند موجب کاهش توان ملی و کسب اجماع جهانی برای تحرک‌های آتی شود.

حمایت از کالای ایرانی موضوع مهم و کاربردی است. جهاد در حوزهٔ اقتصاد به معنای این است که باید با حرکت و روحیهٔ انقلابی و جهادی وارد میدان اقتصادی شویم. حرکت باید الهی، مخلصانه و فی سبیل‌الله باشد و همان‌گونه که رهبر معظم انقلاب اسلامی در بازدید از نمایشگاه کالای ایرانی فرمودند: «کارگر ایرانی یکی از بهترین کارگرهای دنیاست و تکیه به بیرون مرزها غلط اندر غلط است.» اقتصاد مقاومتی از راهکارهای کاربردی مقابله با تهدیدها و جنگ اقتصادی دشمنان است.

قهر و استعفا در دولت!

برخی وزرا مانند آقایان آخوندی و قاضی‌زاده‌هاشمی به دلیل مشکلات بودجه‌ای و اعتباری یا اختلاف‌نظر با روحانی در مسائل اجرایی مدتی است، بحث استعفا و کناره‌گیری از دولت را مطرح کرده‌اند و به نظر می‌رسد اگر بخواهد تغییر در ترکیب اعضای کابینه صورت گیرد همچنان براساس چارچوب معیارهای قبلی خواهد بود. به عبارت دیگر، هرچند نوعاً گرایش دولت دوازدهم به اصلاح‌طلبان بیشتر است، اما تأکید روحانی به عدم وابستگی صریح و روشن افراد کلان‌به جناح‌های موجود کشور است و احتمالاً تغییراتی که در کابینه دولت دوازدهم هم اتفاق خواهد افتد از داخل جریان اعتدال خواهد بود.

روی خط خبر

آفت تحول خواهی

«علی تاجرنیسا» فعال

اصلاح‌طلب و از نمایندگانی که در جریان‌های مجلس ششم استعفا کرد، طی یادداشتی نوشته است: «تغییرات باید از دفتر رییس‌جمهور آغاز گردد تا دولتی کارآمد و جدی ادامه کار دهد. رفتن به سمت نیروهای میانسال و کسانی که دارای تجربه اجرایی بوده و به شعارهای رییس‌جمهور باور دارند، لزوم این مسئله را نشان می‌دهد. آنچه در نزدیکان رییس‌جمهور مشاهده می‌شود، این است که آنها به دنبال استمرار دادن دولتی هستند که بعد از آقای روحانی نیز در آن حضور داشته باشند. در حالی که این نگاه برای کار جدی و تحول خواهانه آفت محسوب می‌شود.»

قواعد مباحثه را نمی‌دانند

«محمدرضا ختّاز» فعال

اصلاح‌طلب و از اعضای حزب اعتماد ملی درصدد توجیه وضعیت شکننده و اختلاف‌برانگیز اصلاح‌طلبان برآمده و گفته است: «آنچه درباره شهرداری تهران و شورای شهر در میان اصلاح‌طلبان جریان دارد، از جنس مباحثه است و نه مجادله و این کار پسندیده‌ای است که البته امیدواریم منتج به یک تصمیم قابل قبول شود تا در اثر یک انتخاب اصح مردم از آسایش نسبی بیشتری برخوردار شوند. سخنان این عضو حزب اعتماد ملی نشان می‌دهد، یا معنای مباحثه را نمی‌داند یا معنای اختلاف را! هرچند که دبیر کل حزب متبوعش با همین روش نظام را در سال ۸۸ تا حد براندازی سوق داد.»

احمدی‌نژاد طعمه اصلاح‌طلبان

رفتارهای احمدی‌نژاد مورد سوءاستفاده جریان اصلاح‌طلب قرار گرفته است. روزنامه «شرق» در سرمقاله خود که به قلم سردبیر این نشریه نوشته شده، درباره احمدی‌نژاد، ذهن تحلیلمگری ندارد و تلاش می‌کند با طرح و طوطه‌های سیاسی جسد پریش سیاسی‌اش احساس کند او بی‌وزش از هرکس در پاسخ به این پرسش مبهوت مانده است که چرا صدایش فراتر از محله نارمک نمی‌رود.» این در حالی است که همین روزنامه، چند هفته قبل با انتشار یادداشتی مطّول از «سعید حجاریان» تأکید کرد، احمدی‌نژاد و گفتمان او به ایسن زودی ما را رها نخواهد کرد! حجاریان در آن یادداشت همچنین نوشته بود: «پس از دولت روحانی نیز همچنان به گزاره «دوره احمدی‌نژاد» مواجه هستیم. چه سکان دولت در دست اصلاح‌طلبان باشد، چه در دست اصولگرایان. در واقع اصلاح‌طلبان از یکسو با واقعیتی محض و مورد اشاره اصولگرایان به نام بی‌تأثیری احمدی‌نژاد مواجهند و از سوی دیگر تمایل دارند برای شکل‌دادن به اعتراض طالمانه و سیاه‌نمایی بیشتر از او و برخی عملکردهایش به عنوان طعمه استفاده کنند.»

معلق بین زمین و هوا

غلامحسین کرباسیچی،

دبیرکل حزب کارگزاران با بیان اینکه یک چهارم از عمر شورا گذشته، از بتلاکلیفی پایتخت گله کرده و گفته است: «این افتخار نیست که مجموعه شهرداری که باید به مردم خدمت کند، توسط اعضای شورای شهر تهران بین زمین و هوا معلق بماند یا احیاناً، فردی انتخاب شود که توانایی شخصی لازم را برای مدیریت شهر فروخت‌ و دست‌گاه‌های مختلف نظام قضائیه و دستگاه‌های مختلف نظام برای حل مشکلات شهر را نداشته باشد.»گفتنی است یک سال از عمر شهرداری تهران زمان کمی نیست. قالیباف توانست در هشت ماه نخست حضور خود در ساختمان بهشت، یعنی از مهر سال ۱۳۸۴ تونل رسالت را افتتاح کند. تونلی که در عرض هشت سال ۴۰ درصد آن در زمان سه شهردار قبلی پیشرفت پروژه داشت؛ در عرض هشت ماه این تونل تکمیل و افتتاح شد. راه‌اندازی خدمات ۱۳۷ یکی دیگر از اقدامات مدیر جهادی تهران در همان ماه‌های نخست بود.

تبیین

کارگران به منابه رزمندگان جبهه تولید ملی

□ **حسن خدای** / در نگاه کلی، کارگر اهرم و بازوی فرآیند کار در قالب‌های تولید، پردازش و برداشت به شمار می‌آید و این به معنای نمود اقدام و عمل با استفاده از نیروی کارگر است و در حقیقت نبود کارگر، یعنی عقیم ماندن اراده‌ای که برای اقدام و عمل مهیا شده بود. با توصیف مختصر از اهمیت وجودی کارگر، به این نتیجه می‌توان رسید که کارگر نقش بسزایی در شعار «حمایت از کالای ایرانی» داشته و براساس نوع تعامل و تدابیر با کارگر می‌توان میزان اقدام و عمل را سنجید. در همین زمینه امام‌خانه‌ای (مدظله‌العالی) در آخرین دیدار خود با بعضی از کارگران عزیز کشور (۱۳۹۷/۲/۱۰) بیاناتی ایراد فرمودند که نشانی از اهمیت و نقش کارگران در جنگ اقتصادی تحمیل شده از سوی جبهه استکبار و ظلم جهانی است. معظم‌له در این باره می‌فرماید: «... این را می‌دانند که اگر وارد پیدا کردند، جنگ اقتصادی و جنگ فرهنگی و مانند اینها است. حالا بحث فرهنگی به کنار، [اما] امروز آنچه مطرح است برای دشمنان ما، جنگ اقتصادی است.»

بنابراین اولین و مهم‌ترین اقدام برای مقابله با این جنگ اقتصادی آن است که ارتباط سه‌جانبه (کارگر- کارفرما- دولت) در حوزه کار باید به گونه‌ای باشد که همواره بین سه رأس این مثلث، یک هم‌افزایی وجود داشته باشد؛ به گونه‌ای که هر سه رأس همدیگر را تقویت کنند تا در نتیجه آن تولید و خدمت با کیفیت‌تری را انتظار داشت. راهبردار کارگر ایرانی- تولید ایرانی، یک راهبرد برد- برد است. به گونه‌ای که با عملیاتی کردن این راهبرد، هم کارگر و هم تولید ایرانی در جایگاه بهتر و والاتری قرار خواهند گرفت.

در فضای جهادی به منظور حفظ و صیانت از تولید داخلی، این کارگر ایرانی است که با تمام کمبودهای تکنولوژیک توانسته است تولید داخلی را حفظ کرده و سپس ارتقا بخشد. استفاده منطقی از راهبرد جایگزینی واردات، یعنی جایگزین کردن تولیدات داخلی به جای محصولات وارداتی، ضمن آنکه مانع خروج ارز از کشور شده، می‌تواند به بهبود فضای اشتغال و کاهش بیکاری بینجامد. با اتخاذ تدابیر صحیح رقابتی می‌توان به تدریج محصولات داخلی را با تلاش کارگر ایرانی در فضای جهانی معرفی کرد که در این صورت نام کارگر ایرانی به منزله یک برند و نشانه معتبر از جایگاه ویژه‌ای در جهان برخوردار خواهد شد. در آن صورت، می‌توان از انتقال و صدور فرهنگ ایرانی- اسلامی نیز صحبت به میان آورد.

بنابراین، دولت نقش تعیین‌کننده‌ای در عملیاتی شدن راهبرد کارگر ایرانی- تولید ایرانی و همچنین حمایت از کالای ایرانی دارد. متأسفانه، یکی از نکات ابهام‌آمیز رفتارهای دولت این است که از یک سو مردم را برای کارآفرینی و ایجاد شغل دعوت و ترغیب نسبی می‌کند و از سوی دیگر حمایت‌های لازم را از همین راغبان انجام نمی‌دهد! سیاست سال‌های اخیر مبنی بر درهای باز کشور به روی واردات، از جمله تهدیداتی است که متوجه تولید داخلی می‌شود. دولت با تسهیل ورود کالاهای مشابه که حتی کیفیت کمتری نسبت به داخل دارند، عملاً فضا را برای ارائه و عرضه محصولات داخلی تنگ کرده است که معظم‌له درباره همین موضوع می‌فرماید: «یکی از چیزهایی که در باب مسئله حمایت از کالای ایرانی بنده تأکید دارم و بارها هم این را گفته‌ایم- حالا آقای وزیر هم اینجا هستند- و ان‌شاءالله بایست به‌طور جدی در دولت و اطراف قضیه دنبال بشود، مسئله جلوگیری از واردات بی‌رویه و جلوگیری جدی از قاچاق است که شکایت و گله خیلی از این مسئولان و کسانی که در زمینه مسائل کالای ایرانی فعالیتند [مثل] کارآفرین، سرمایه‌گذار، کارگر ماهر و دیگران این است که جنس خارجی می‌آید، غالباً هم با کیفیت پایین و رقابت می‌کنند- رقابت نابرابر و نامتوازن- با جنس داخلی و رواج جنس داخلی را محدود می‌کنند؛ این از جمله چیزهایی است که حتماً بایستی جویوش گرفته بشود.» (۱۳۹۷/۲/۱۰)

نکته گرام

شاید از حادثه می‌توسیدیم، تو به ما جرئت طوفان دادی

سیدحسین نقوی حسینی، سخنگوی کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه حوزه دفاعی کشور غیر قابل گفت‌وگو و مذاکره است، اظهار داشت: حوزه دفاعی هر کشور حق مسلم آن کشور است و تصمیمات مربوط به این حوزه منحصراً در اختیار خود آن کشور است؛ ما در این زمینه نه مذاکره‌ای کرده‌ایم و نه خواهیم کرد!

بر سر توان دفاعی‌مان مذاکره نمی‌کنیم

دیدگاه

بسته شدن تلگرام در میان نگاه‌های بسته جناحی

□ **حسین عبداللهی‌فر** / تلگرام بنابه دلایل بسیاری نه تنها در ایران، بلکه در چندین کشور با محدودیت مواجه شد. اگرچه در خصوص پیامدهای فرهنگی، اجتماعی، امنیتی، اقتصادی و... انحصاری شدن یک پیام‌رسان بیگانه بدون هیچ گونه کنترل و همکاری مدیریتی تاکنون مطالبی گفته شده و بسیاری از مردم و نخبگان بر لزوم کاهش عوارض آن اتفاق نظر داشته‌اند، اما عده‌ای به دلیل غلبه مصالح جناحی و منافع گروهی ترجیح دادند، مطالبی برخلاف مصالح ملی و منافع کشور بر زبان بیاورند تا از نگاه خود هزینه سیاسی آن را به گردن رقبای سیاسی خود بیندازند.

از همین رو، زبان‌ها و قلم‌هایی فعال شدند تا بگویند و بنویسند: «دولت قربانی فیلترینگ شد»، «فیلتر شدن تلگرام با دستور دولت نبوده؛ چرا که رئیس‌جمهور پیش از این، مخالفت خود را با این موضوع اعلام کرده بود»، «آذری جهرمی وزیر ارتباطات هم شایعاتی که درباره موافقت او با فیلتر کردن تلگرام منتشر شده بود را تکذیب کرد». یک روزنامه در این باره می‌نویسد: «کسانی که دست به این اقدام زده‌اند بالا رفتن آگاهی عمومی را برای کشورداری مفید نمی‌دانند. آنها از نظر فکری و مدل ذهنی بسا تکنولوژی‌های روز خیلی سرسازگاری ندارند.»

یک نماینده مجلس می‌گوید: «کاهش نظام به جای فیلتر کردن، جایگزین‌های مناسب‌تر از تلگرام را به مردم معرفی می‌کرد، نه اینکه با فیلترینگ از آنها خواهد که از این پیام‌رسان استفاده نکنند، این شکل تنها بازتاب منفی بین مردم خواهد داشت.» نماینده دیگری می‌گوید: «انتظار می‌رود در مقطع کنونی که جوانان با تلگرام کار می‌کنند و دلخوشی آنها ارتباطات از طریق تلگرام و انجام کسب‌وکار است، آن را محدود نکنند.» مطبوعه‌ای در جمع‌بندی گزارش خود آورده است: «طبق تجربیات می‌توان گفت که ممنوعیت رسمی مانع استفاده مردم از تلگرام نخواهد شد و از سوی دیگر هم پلی برای استفاده از پیام‌رسان‌های داخلی نیست.»

دولت هم در این زمینه بیانه مفصلی صادر کرده که ضمن تبرئه خود، اقدام قضایی در این زمینه را زیر سؤال برده و می‌نویسد: «تعیین تکلیف امور عمومی که مرتبط با نیازها و خواسته‌های ده‌ها میلیون نفر از شهروندان است، نمی‌تواند صرفاً بر تشخیص و تصمیم موردی قضائی باشد.»

این‌گونه برخوردها و موضع‌گیری‌ها و صدها نمونه دیگر، در حالی صورت می‌گیرد که هنوز دولت نتوانسته از مشکلات اقتصادی ناشی از افزایش قیمت دلار که بنابه اعتراف دولتمردان، پیام‌رسان تلگرام در آن نقش زیادی داشته، رهایی یابد. رئیس‌جمهور موافقت خود با شکستن انحصار تلگرام را اعلام داشته و وزیر ارتباطات نیز رسماً از موافقت خود با بستن تلگرام سخن گفته بود. نخبگان و کارشناسان بسیاری معتقدند، مقابله با تلگرام دیربهرنگام صورت گرفته، اما برای پیش‌نیامدن مسائل حادثی، مانند اعتراضات خیابانی ده‌ها مالباخته‌ای که قربانی به موقع ورود نیافتن دولت می‌شوند و تخلفاتی که از طریق این شبکه اجتماعی صورت می‌گیرد آن را لازم و ضروری می‌دانند. به نظر می‌رسد امروزه کمتر کسی است که نگران پیامدهای مادی و معنوی تلگرام نبوده و اقدام صورت گرفته را در راستای حمایت و نجات دولت می‌داند، به ویژه آنکه دولت‌ها و گروه‌های سیاسی با رأی مردم جابه‌جا می‌شوند و آنکه این حاکمیت است و مطالبات بحق جامعه، امنیت ملی و منافع کشور که لایه‌ای دید جناحی و سیاسی قربانی می‌شوند.

چنانکه رهبر معظم انقلاب در روز ابتدای سال فرمودند: «یکی از موانع پیشرفت ما، قبیله‌گرایی سیاسی یا جناحی است؛ [یعنی] «این کار را اگر چنانچه شما بکنید خوب است، اگر جناح مقابل شما بکند بد است»؛ این ایشکال کار ما است. گرفتار جناح‌گرایی و قبیله‌گرایی سیاسی هستیم؛ این را باید کنار بگذاریم. کار خوب را اگر کسی انجام داده است که دشمن شما هم هست، وقتی مدیریت دست شما است، تصمیم‌گیری با شما است، آن کار خوب را باید ترویج کنید، باید دنبال بکنید؛ [اینکه] «چون فلائی کرده است، پس ما نمی‌کنیم؛ چون جناح مقابل کرده است، نمی‌کنیم»، این خطا است؛ این غلط است. یکی از مشکلات ما این است.»

پای عفو بین‌الملل به تلگرام باز شد!

فیلتر تلگرام به اندازه‌ای اثر گذار شده است که صدای حامیان غربی این پیام‌رسان درآمده است. سازمان موسوم به «عفو بین‌الملل» (Amnesty International) از جمله نهادهایی است که در رویدادهای گوناگون پس از انقلاب، در کنار آمریکا و متحدان غربی‌اش ایستاده و جمهوری اسلامی ایران را تخریب کرده است. عفو بین‌الملل بارها با دفاع از زندانیان امنیتی با آشوبگران مغل نظم جامعه در ایران، نشان داده است که فعالیت‌هایش در راستای منافع غربی‌هاست. اما این بار موضوع مقابله با تلگرام و فعالیت‌های جاسوسی و ضد امنیتی این پیام‌رسان خارجی موجب شده که عفو بین‌الملل با به میدان بگذارد و از تلگرام دفاع کند. عفو بین‌الملل مدعی شده است در راستای فعالیت‌های خود برای حفظ حقوق بشر، خواستار حمایت از پیام‌رسان تلگرام است. عفو بین‌الملل با ارسال توثیقی می‌نویسد: «ما همراه با دیگران، از آمازون و گوگل می‌خواهیم در کنار تلگرام بایستند و با تلاش‌های روسیه برای جلوگیری از انتقال پیام، مقابله کنند.» به نظر می‌رسد، اطلاعات مخایه شده از تلگرام و جاسوسی‌های انجام گرفته برای قدرت‌های غربی، اقتدر ارزشمند بوده که عفو بین‌الملل را نیز درگیر این ماجرا کنند تا شاید تلگرام بتواند به فعالیت‌های خود در راستای منافع آنان ادامه دهد. فیلتر تلگرام یکی از ظریف‌های در اختیار قرار گرفته تروریست‌ها بوده است و انتظار می‌رفت، سازمان عفو بین‌الملل به دلیل مقابله با فعالیت این شبکه تروریستی از فیلتر آن خشنود باشد، نه اینکه به دنبال راهی برای رهایی این شبکه باشد.

رهیافت

عدالت در پرتو ولایت-۲ تبیین عدالت با کدام شاخصه‌ها؟

□ **عزیز غضنفری** / مطابق با آنچه در شماره گذشته تأکید شد، ولایت به مثابه یک نظام سیاسی، زمینه‌ها و بستری‌های لازم را برای تحقق و عینیت‌بخشی به عدالت و مصادیق آن فراهم می‌کند. آنچه در این نوشتار مسئله ما و بسیاری از مخاطبان این بحث مهم به شمار می‌آید، این است که فهم برخی‌ها از عدالت به‌گونه‌ای است که آن را از نظر مفهوم و مصادیق به شدت تنزل داده و تصور و انتظارشان از عدالت کاملاً ناقص و جز-نگرانه است. حداقل دریافت آنها از عدالت، عدالت توزیعی و حداکثر عدالت قضایی است؛ از این رو با بررسی یک مصادیق از عدالت، درباره بود و نبود کلیت آن در نبود اظهارنظر و حتی داوری می‌کنند و طبعاً، نتیجه قطعی این ارزیابی به خطا رفته، سیاه‌نمایی علیه کشور با باور و القای این نکته است که کشور در مرحله بحرانی قرار دارد!

اما واقعیت آن است که مقصود از عدالت در این‌گونه بحث‌ها و به ویژه گفت‌وگوهای معطوف به اجتماع و سیاست، عدالت به معنای ملکه نفسانی نیست که یکی از فضایل نفس و کامل‌ترین آن تصور می‌شود؛ بلکه در اینجا سخن بر سر عدالت اجتماعی است که در قرآن به «قسط» تعبیر می‌شود. البته در این چارچوب نیز یک تعریف از عدالت اجتماعی به معنای توزیع متوازن منابع و امکانات کشور وجود دارد؛ اما در سطح کلان، عدالت همه ابعاد روابط انسانی و حقوق فردی و اجتماعی را در برمی‌گیرد و بر اساس این تعریف از عدالت است که مقابله با ظلم و دفاع از حق و رعایت همه باید‌ها و نباید‌ها از سوی انسان و در نهایت قرار گرفتن وی در مسیر صحیح برای پیمودن راه و رسیدن به کمال مورد انتظار است.

سؤال مهمی که اینجا مطرح می‌شود، این است که آیا چنین درک و دریافتی از عدالت بدون در نظر گرفتن یا با دور زدن ولایت فقیه و حاکمیت فقه امکان تعیین پیدا می‌کند؟ آیا با کنار گذاشتن نظام مبتنی بر فقه و ولایت می‌توان از دستوراتی که اسلام برای مراعات همه انواع حقوق از جمله حقوق مذاهب، حقوق اقلیت‌ها و ادیان صادر کرده، صیانت و مقابله با استکبار و ظلم را محقق کرد؟ وفق ادبیات اسلامی و از حیث نظری، بدون ولایت و حاکمیت فقه امکان فعلیت بخشیدن به عدالت با مفهوم تبیین شده وجود ندارد.

البته چه بسا پس از تبیین مفهومی عدالت و گونه‌شناسی آن، سؤال عملیاتی و مهم‌تری مطرح شود که وضعیت نظام جمهوری اسلامی در زمینه میزان دسترسی به عدالت همه‌جانبه چگونه است و ما در کدامین نقطه قرار داریم؟ اگر با سنجه انصاف به داوری بنشینیم، باید متذکر این نکته شویم که نظام جمهوری اسلامی دربارہ رفتن به سمت عدالت به معنای کلان و وسیع آن راه زیادی را پیموده و البته تا دست یافتن به نقطه مطلوب مسیری‌های طی نشده زیادی هم پیش رو دارد که بخشی از آن، به طبیعت موضوع عدالت و موانع و سختی‌هایی که بر سر راه تحقق عدالت اجتماعی وجود دارد، برمی‌گردد.

اگر عدالت اجتماعی را عدالت به معنای توزیع امکانات و منابع در اقصی نقاط کشور در نظر بگیریم، کمتر کسی است که اقدامات چهل ساله انقلاب برای خدمات‌رسانی به سراسر کشور و پشتیبانی از محرومان و طبقات کم‌درآمد را انکار کند. اگر نظام اسلامی را در شاخص عدالت اجتماعی به معنای مقابله با ظلم و استکبار و دفاع از مظلومان و مستضعفان ارزیابی کنیم، کیست که نداند در این سال‌های پس از انقلاب، جمهوری اسلامی در این مسیر در خط مقدم بوده است و نظام مظلوم، اما مقتدر جمهوری اسلامی در این مسیر هزینه‌های زیادی نیز پرداخته است. اگر عدالت اجتماعی را به معنای کارکردی و عملکرد نهادهای گوناگون ارزیابی کنیم، آیا جز این است که نظام جمهوری اسلامی ایران در این عرصه اقدامات مؤثر و وسیعی را انجام داده است؟ رتبه‌بندی برتر منطقی‌ای و جهانی جمهوری اسلامی در برخی علوم مانند هوافضا، هسته‌ای، پزشکی و پیشرفت‌های اقتصادی حاصل همین عملکردها و کارکردهای دستگاه‌های نظام بوده است. بخش عمده‌ای از این خدمات از قضا در همان دولت و به همت دولتمردانی انجام شده که اکنون رئیس آن متأثر از حلقه‌ای که با مبانی انحرافی اندیشه‌های بنیادین اسلامی و انقلابی را تحلیل می‌کنند، کارشان سیاه‌نمایی علیه نظام اسلامی است!

اخبار

تخریب دولت به روش اصلاح‌طلبان

اصلاح‌طلبان در آستانه پنج سالگی دولت روحانی به فعالیت تخریبی علیه وی روی آورده‌اند. روزنامه اصلاح‌طلب «قانون» درباره دولت اعتدال نوشته است: «بی‌شک می‌توانیم دولت دوازدهم را بی‌دست‌آوردترین دولت قرن اخیر بنامیم. دولتی که نه تنها تاکنون دستاوردی نداشته، بلکه تلاش‌های دولت‌های پیشین را نیز بر باد داده است. همه مردم ایران به خاطر دارند که حل چند موضوع و مسئله را دولت روحانی مدعی آنها بود. رفع حصر، حمایت از فضای مجازی، مقابله با رانت‌خواری‌های لایه قدرت، بازگشت اعتبار به پول ملی و اعتبار پاسپورت ایرانی، رفع مناقشات با همسایگان و کشورهای جهان، حل مسئله هسته‌ای و... همه از ادعاهایی بود که شخص حسن روحانی سینه سپر می‌کرد و ژست ناجی را در زمینه حل این مسائل به خود می‌گرفت ولی امروز وضعیت چگونه است؟! وضعیت ارتباط با کشورهای مختلف نیز که نیازی به صحبت درباره آن نیست و حتی مغرب و جیبوتی برای ایران خط و نشان می‌کشند؛ درباره پول ملی و ارزش پاسپورت ایرانی هم وضعیت به گونه‌ای است که دیگر برادران افغان ما نیز برای فعالیت در ایران میلی ندارند؛ برجام نیز با این وضعیت امروز نفس‌های آخر را می‌کشد سرخوردگی و سرافکندگی مردم تنها دستاورد دولت روحانی به حساب می‌آید؛ دولتی که بیشتر وعده‌ها و سخنرانی‌ها را داشته ولی امروز دستانش تهی است. بنابراین شخص حسن روحانی به جای آنکه ژست دلواپس گرفته و بالای منبر برود و برای مردم سخنرانی کرده و مشکل را به گردن دیگران بیندازد، دلایل این بحران‌هایی که اذهان عمومی را درگیر کرده است، بیان کند.»

عکس خبر

معلم هنوز خط اول رشد انسان است

توهین به کتاب؛ هم نخواندن و هم فله‌فروشی

روی خط خبر

بازی سخت روحانی

ابراهیم فیاض گفت: «چارچوب‌های تضادگونه در دولت «است مدرن و محافظه‌کار» روحانی به شدت زیاد است؛ چون معجون از همه نیروهای سیاسی در دولت حضور دارند.» وی با بیان اینکه مشخص نیست چه تئوری بر دولت روحانی حاکم است، افزود: «چپ‌ها و اصلاح‌طلبان می‌خواهند دولت را تند کنند؛ اما روحانی تمرز آنها را می‌کشد. در مقابل کسانی هم در دولت هستند که به شدت رویه محافظه‌کاری دارند. خود روحانی نیز گاهی نقش اصلاح‌طلبی بازی می‌کند و گاهی محافظه‌کار می‌شود.» این استاد دانشگاه تهران یادآور شد: «سخنرانی اخیر روحانی را دیدیم، روی بحث امام زمان (عج) رفت. در واقع آخوند شد؛ و رویه محافظه‌کاری پیش گرفت؛ اما در قسمت دوم سخنرانی‌اش به شدت پراکنده، نامنظم و از هر دری سخنی گفت. حالتی که برای یک رئیس‌جمهور زبینه نیست.»

غیبت ادامه‌دار وزیر

یک روزنامه حامی دولت می‌گوید وزیر بهداشت به دلیل برخی دلخوری‌ها در جلسات کابینه شرکت نمی‌کند. «آفتاب یزد» در گزارشی نوشت: «فغانی‌زاده هاشمی، از جمله اعضای جالب توجه کابینه محسوب می‌شود، وضعیت مالی قابل توجهه وی و عدم تلاش برای پنهان کردن آن، او را از بسیاری دولتمردان جدا کرده است. عرصه چشم پزشکی و همچنین بیمارستان نور که متعلق به وی است، ظاهراً دو پایه ثروت شخصی او را تشکیل می‌دهد. او یک بار درباره خودروی پورشه‌اش گفت: «ها» به جاده می‌رویم، با بالاخره باید ماشین امن باشد. من که دول دارم، دلم هم می‌خواهد. وقتی نخرم یعنی نفاق دارم.» آفتاب یزد با اشاره به قابل تکتمان نبودن غیبت‌های وزیر بهداشت از جلسات دولت نوشت: «شروع این غیبت‌ها از جلسه هشتم فروردین ماه بود که وزیر بهداشت در آن شرکت نکرد، بسیاری گفته‌اند که وی به تعطیلات رفته است و دلیل این غیبت همین است، اما حاضر نشدن وی در جلسه ۱۵ فروردین کابینه و همچنین ۲۲ فروردین، توجه‌ها را به خود جلب کرد. زمانی که رئیس‌جمهور دیدار نوزوزی ترتیب داد، وی حاضر نشد در آن شرکت کند و به همین دلیل «فهر» او مسجل شد.»

احراز تخلف تحصیلی فریدون

تخلف تحصیلی برادر رئیس‌جمهور محرز شده و مستندات آن به رئیس کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس ارائه شده است. روند بررسی پرونده تحصیلی «حسین فریدون» برادر رئیس‌جمهور در کمیته سه نفره‌ای در کمیسیون آموزش مجلس پایان یافته است. در بین اعضای کمیته بررسی پرونده تحصیلی «حسین فریدون»، اختلافی وجود دارد مبنی بر اینکه درباره این پرونده چشم‌پوشی شود. بنابراین، طبق تصمیم اعضای کمیته، گزارش در اختیار آقای زاهدی، رئیس کمیسیون آموزش مجلس قرار گرفته است.

نگران احمدی‌نژاد نیستیم

غلامعلی حداد‌عادل گفت: «من هیچ نگرانی نسبت به احمدی‌نژاد ندارم. یک دورانی گذشته و دوران قبلی تکرار نمی‌شود و همه این شعارها را ناشی از این می‌دانم که خود این آقایان، این واقعیت را درک کرده‌اند و می‌خواهند هر طور شده از این روند سراسیمی جلوگیری کنند.»

عملیات ناکام موساد در ایران

منابع صهیونیستی می‌گویند، سازمان جاسوسی این رژیم «موساد» تلاش کرد یک دانشمند هسته‌ای ایران را ترور کند؛ اما عملیات انجام شده موفق نبوده است. وبگاه «واللا نیوز» گزارش داد، اطلاعاتی به دست آمده، مبنی بر اینکه عوام موساد پیشتر تلاش کردند یک دانشمند هسته‌ای ایرانی به نام «محسن فخری‌زاده‌مه‌ابادی» را، که مسئول راکتور اتمی تهران است، ترور کنند. این وبگاه اذعان کرد، همه دانشمندان هسته‌ای ایرانی که پیشتر ترور شدند یا سوء قصدی علیه جان آنها انجام گرفته، عملیات آن به دست عاملان موساد اجرا شده است. مقامات اطلاعاتی خارجی موساد به والا گفتند، فخری‌زاده در فهرست ترور موساد قرار داشت؛ اما آنها اشاره نکرده‌اند که چرا عملیات ترور او ناموفق بوده است!

مزار شهید مدافع حرم مرتضی‌عبداللهی

سخت است که من سنگ مزار داشته باشم و بی‌بی‌بی‌نشان باشم

مزار شهید مدافع حرم مرتضی‌عبداللهی

سخت است که من سنگ مزار داشته باشم و بی‌بی‌بی‌نشان باشم

سخت است که من سنگ مزار داشته باشم و بی‌بی‌بی‌نشان باشم

سخت است که من سنگ مزار داشته باشم و بی‌بی‌بی‌نشان باشم

سخت است که من سنگ مزار داشته باشم و بی‌بی‌بی‌نشان باشم

سخت است که من سنگ مزار داشته باشم و بی‌بی‌بی‌نشان باشم

سخت است که من سنگ مزار داشته باشم و بی‌بی‌بی‌نشان باشم

سخت است که من سنگ مزار داشته باشم و بی‌بی‌بی‌نشان باشم

سردرگمی آمریکا

در برابر ایران

دوشنبه ۱۷ اردیبهشت ۱۳۹۷ - سال هجدهم - شماره ۸۴۶

سعدالله زارعی نوشت: آمریکا، رژیم صهیونیستی، عربستان و بعضی دیگر از وابستگان منطقه‌ای آمریکا، دچار «بحران تشخیص» هستند. بر این اساس مشاهده می‌کنیم که اظهارات مقامات آمریکایی درباره ایران با نوسانات بسیار توأم است. رئیس‌جمهور آمریکا پس از یک دوره یک ساله خود را مصمم به مهار آن معرفی کرده و در چند دیدار که با برخی از سران اروپایی داشته، گفته است: «ما فقط به دنبال متعهد کردن ایران به عدم ساخت موشک‌های قاربهیما هستیم» که این نشان می‌دهد آمریکا در مواجهه با ایران دچار سردرگمی است و قادر به تصمیم‌گیری نیست.

صبح صادق اهداف و سناریوهای آینده بازیگران توافق جامع هسته‌ای را بررسی می‌کند

بازی برجامی غرب و پاسخ معتبر ایران

ضدیت با جمهوری اسلامی ایران و جانبداری از رژیم صهیونیستی و وهابیت در منطقه است، حدس و گمانه‌زنی تحلیلی درباره آینده برجام کار ساده‌ای نبوده و به دقت فراوان و دیدن تمام جوانب امر نیازمند است.
اساساً در سیاست، قطعی حرف زدن اولین و مهم‌ترین خطاست؛ چراکه همواره ورود متغیرهای جدید معادلات سیاسی را تغییر داده و شرایط جدیدی را خلق می‌کند. برای نمونه در فضای ناامیدی که از مدت‌ها قبل، از سوی رسانه‌های غربی و صهیونیستی در بحث بقا یا خروج آمریکا از برجام ایجاد شده، جمعه گذشته اظهارات پیش‌بینی‌گونه «مارک میدوز»، نماینده کنگره نزدیک به رئیس‌جمهور ترامپ، مبنی بر تمدید برجام به مدت کوتاه، کورسوی امیدوی در دقیقه نود برای حامیان توافق هسته‌ای با ایران بوده که

سناریو آمریکا بدون اعلام رسمی خروج، در برجام می‌ماند، اما تعلیق تحریم‌ها را نه تنها تمدید نمی‌کند، بلکه به نوعی تحریم‌ها را باز می‌گرداند. تعیین اولتیماتوم و ضرب‌الاجل برای ایران، نیز توجیهی برای اعلام پایبند نبودن ایران به این توافقنامه است تا کنگره آمریکا را وادار به بازگرداندن تحریم‌ها کند. اگرچه این گزینه از نظر آمریکایی‌ها بسیار محتمل است، اما احتمال همراهی اروپایی‌ها با این حالت به دلیل نداشتن منطق درست و مخالفت اجماعی در ایران، ضعیف است.

سه‌شرط‌گذاری مجدد برای ایران و انعقاد توافق ثانویه: ترامپ با واگذاری تصمیم‌گیری به کنگره تلاش دارد تا زمان بخرد و از رهگذر این نفع آنها نیست و هیچ راهی جز مذاکره برای پذیرش محدودیت‌های مورد نظر مردم را به یک محاسبه سود و زبانی برساند که ادامه رفتار یا موضع نظام در زمینه‌های مختلف داخلی و منطقه‌ای به نفع آنها نیست و هیچ راهی جز مذاکره برای پذیرش محدودیت‌های مورد نظر در زمینه اصلاح برجام وجود ندارد.

۲-سناریوی اصلاح

ادعای اصلی ترامپ و تیم او برای اصلاح برجام این است که ایران پس از پایان بازه زمانبندی شده در این توافقنامه به یک کشور هسته‌ای تبدیل خواهد شد. نیکوی هیلی، نماینده آمریکا می‌آیند،«صحیفه‌امام،ج ۱۵، ص ۲۸) روزگار توافقنامه برجام با روی کار آمدن ترامپ، وخیم‌تر شد. روند نقض‌های آشکار و مکرر برجام از نسوی ترامپ و اعلام اینکه برجام «حقیقت‌ترین توافق در تاریخ»، «بدترین توافق ممکن»، «ماهیه شرمساری» است، چشم‌انداز حیات برجام را با تردیدهای جدی روبه‌رو کرد. در چنین وضعیتی تصویب و امضای قانون مقابله با دشمنان آمریکا از طریق تحریم معروف به کانتا که تحلیلگران از آن به «مانر تحریم‌ها» یا «سیاه‌چاله تحریم‌ها» یاد کردند و بسیاری از مسئولان آن را نقض آشکار و فاحش دانستند، برای موجودیت برجام، چالش بزرگی ایجاد کرد. این چالش در کنار طرح اصلاح برجام یا خروج از آن از سوی ترامپ، آینده این توافقنامه را در الهالای از ابهام فرو برد.

با همه فراز و نشیب‌ها و تامل‌هایی که تاکنون برجام به خود دیده، دولت آمریکا دو سناریوی مشخص را پیش روی این توافقنامه قرار داده است:
۱-خروج از برجام
پیشینه سناریوی خروج را می‌توان در مخالفت‌های جمهوریخواهان در دوران مذاکرات برجامی و تبلیغات انتخاباتی ترامپ ردیابی کرد. پس از روی کار آمدن ترامپ و غلبه جمهوریخواهان در کنگره آمریکا زمینه‌های عینی طرح خروج فراهم شد. نگاهی به این پیشینه و استدلال‌های طرف‌ان خروج، به این نکته رهنمون می‌کند که این سناریو خواست اصلی ترامپ و طرف‌ان و حامیان آن نبوده، بلکه انتظار و مطالبه اصلی و حقیقی آنها اصلاح برجام، رفع ناقص و نابودسازی قدرت هسته‌ای

سعدالله زارعی نوشت: آمریکا، رژیم صهیونیستی، عربستان و بعضی دیگر از وابستگان منطقه‌ای آمریکا، دچار «بحران تشخیص» هستند. بر این اساس مشاهده می‌کنیم که اظهارات مقامات آمریکایی درباره ایران با نوسانات بسیار توأم است. رئیس‌جمهور آمریکا پس از یک دوره یک ساله خود را مصمم به مهار آن معرفی کرده و در چند دیدار که با برخی از سران اروپایی داشته، گفته است: «ما فقط به دنبال متعهد کردن ایران به عدم ساخت موشک‌های قاربهیما هستیم» که این نشان می‌دهد آمریکا در مواجهه با ایران دچار سردرگمی است و قادر به تصمیم‌گیری نیست.

تقریباً به این نتیجه رسیده‌اند که ترامپ از برجام خارج خواهد شد. جمهوری اسلامی ایران تاکنون به تمام تعهدات خود عمل کرده و به بیان وزیر خارجه کشورمان، آژانس بین‌المللی انرژی اتمی نیز در ۱۱ مرحله آن را تأیید کرده است، اما طرف‌های غربی برجام و مشخصاً آمریکا نه تنها به بخش زیادی از تعهدات خود عمل نکرد، بلکه بندهای مهم آن را نقض و از اواخر تابستان ۱۳۹۶ با طرح اصلاح یا خروج از این توافقنامه، شرایط فروپاشی برجام و بی‌ثباتی در مرادوات مالی و بانکی را برای کشورهای اروپایی به منظور بهره‌مندی ایران از مزایای اندک برجام کلید زده است. در این شرایط اتحادیه اروپا تاکنون در برابر نقض‌های پی در پی آمریکا سیاست سکوت را پیشه کرده و به جز دو سفر رئیس‌جمهور فرانسه و صدراعظم آلمان به واشنگتن برای متقاعدسازی رئیس‌جمهور

باید گسترش یابد. ولی درباره اینکه چگونه این چارچوب باید گسترش یابد، سخنی نگفت؛ ولی می‌توان حدس زد که یکی از راه‌ها فراهم کردن دور توافق مذاکرات برای این موضوع است. مکرون هم گفت: «امیدوارم با ترامپ به یک توافق جدید بلنمدت در ایران دست یابیم. (در توافق جدید) باید چهار موضوع را پوشش دهیم. اولین موضوع ممانعت از هرگونه فعالیت هسته‌ای ایران تا سال ۲۰۲۵ است. این امر پس از برجام امکان‌پذیر شده است. موضوع دوم اطمینان خاطر از این است که ایران در بلنمدت هم برنامه هسته‌ای نخواهد داشت. مورد اساسی سوم متوقف کردن فعالیت‌های موشکی بالستیک ایران در منطقه است و موضوع چهارم دستیابی به یک راه حل سیاسی برای مهار ایران در منطقه، یمن، سوریه، عراق و لبنان است.» بنابراین موضع هر یک از سه کشور فوق، مؤید آمادگی آنها به همراهی با بخش‌ی از مطالبات ترامپ در قبال برجام و فراهم کردن خط دیپلماسی برجام ۲، ۳ و ۴ است.

ب-سناریوی ۴+۱

دومین سناریوی متصور و محتمل اروپایی‌ها در قبال برجام، متقاعد کردن ایران به پر کردن خلأ آمریکا در صورت خروج از برجام است. به بیان دیگر، اروپایی‌ها از هم اکنون به دنبال زمینه‌سازی این باور هستند که برجام منتهای آمریکا نیز امکان‌پذیر است. چنانکه آقای ظریف نیز تأکید کرد، «روپا وعده ادامه برجام حتی بدون مشخص برنامه‌های هسته‌ای ایران را می‌دهد» و همچنین در نظر گرفتن موضع اخیر مارک میدوز، اقدام ترامپ از سه

■ **در برجام و تأیید آن در قطعنامه ۲۳۳۱ شورای امنیت آمده است، اقدام در عمل به برجام به صورت تناظری است، یعنی هر بندی ایران عمل کرد، شده عمل کند. اکنون که آمریکایی‌ها می‌خواهند زیر میز برجام بزنند، باید مان نیز از آن خارج شویم**

حالت خارج نیست؛ خروج از برجام، تن دادن به روند اصلاحی پیشنهادی اروپا یا تعلیق و تعویق کوتاهمدت مجدد. به طور مسلم ایران نیز برای توافق‌نامه است. از نظر آنها، برجام فعلی بهترین برنامه‌است، چون در یک بازه مشخص برنامه‌های هسته‌ای ایران را به صورت کاملاً راستی‌آزمایی شده فریز و مهار کرده است. پس از انقضای این زمان، فرصت مفتحمی است که می‌توان بر سر ادامه برجام به جای اعلام پایان برای نمونه، طرح «چشم‌انداز مذاکرات هسته‌ای جدید با ایران بعد از سال ۲۰۲۵» از نسوی «امانوئل مکرون» رئیس‌جمهور فرانسه در حاشیه نشست شورای امنیت آمده است، اقدام در عمل به برجام به صورت تناظری است، یعنی هر بندی ایران عمل کرد، غرب نیز باید به بندی که مشخص شده عمل کند. اکنون که آمریکایی‌ها می‌خواهند زیر میز برجام بزنند، باید ما نیز از آن خارج شویم. برخی از افراد دارای روحیه انقلابی و ارزشی و همچنین نیروی در ایران از او موشک‌های بالستیک تکمیل کرد. در حقیقت، تأکید مقامات آمریکایی

سعدالله زارعی نوشت: آمریکا، رژیم صهیونیستی، عربستان و بعضی دیگر از وابستگان منطقه‌ای آمریکا، دچار «بحران تشخیص» هستند. بر این اساس مشاهده می‌کنیم که اظهارات مقامات آمریکایی درباره ایران با نوسانات بسیار توأم است. رئیس‌جمهور آمریکا پس از یک دوره یک ساله خود را مصمم به مهار آن معرفی کرده و در چند دیدار که با برخی از سران اروپایی داشته، گفته است: «ما فقط به دنبال متعهد کردن ایران به عدم ساخت موشک‌های قاربهیما هستیم» که این نشان می‌دهد آمریکا در مواجهه با ایران دچار سردرگمی است و قادر به تصمیم‌گیری نیست.

تقریباً به این نتیجه رسیده‌اند که ترامپ از برجام خارج خواهد شد. جمهوری اسلامی ایران تاکنون به تمام تعهدات خود عمل کرده و به بیان وزیر خارجه کشورمان، آژانس بین‌المللی انرژی اتمی نیز در ۱۱ مرحله آن را تأیید کرده است، اما طرف‌های غربی برجام و مشخصاً آمریکا نه تنها به بخش زیادی از تعهدات خود عمل نکرد، بلکه بندهای مهم آن را نقض و از اواخر تابستان ۱۳۹۶ با طرح اصلاح یا خروج از این توافقنامه، شرایط فروپاشی برجام و بی‌ثباتی در مرادوات مالی و بانکی را برای کشورهای اروپایی به منظور بهره‌مندی ایران از مزایای اندک برجام کلید زده است. در این شرایط اتحادیه اروپا تاکنون در برابر نقض‌های پی در پی آمریکا سیاست سکوت را پیشه کرده و به جز دو سفر رئیس‌جمهور فرانسه و صدراعظم آلمان به واشنگتن برای متقاعدسازی رئیس‌جمهور

تقریباً به این نتیجه رسیده‌اند که ترامپ از برجام خارج خواهد شد. جمهوری اسلامی ایران تاکنون به تمام تعهدات خود عمل کرده و به بیان وزیر خارجه کشورمان، آژانس بین‌المللی انرژی اتمی نیز در ۱۱ مرحله آن را تأیید کرده است، اما طرف‌های غربی برجام و مشخصاً آمریکا نه تنها به بخش زیادی از تعهدات خود عمل نکرد، بلکه بندهای مهم آن را نقض و از اواخر تابستان ۱۳۹۶ با طرح اصلاح یا خروج از این توافقنامه، شرایط فروپاشی برجام و بی‌ثباتی در مرادوات مالی و بانکی را برای کشورهای اروپایی به منظور بهره‌مندی ایران از مزایای اندک برجام کلید زده است. در این شرایط اتحادیه اروپا تاکنون در برابر نقض‌های پی در پی آمریکا سیاست سکوت را پیشه کرده و به جز دو سفر رئیس‌جمهور فرانسه و صدراعظم آلمان به واشنگتن برای متقاعدسازی رئیس‌جمهور

تقریباً به این نتیجه رسیده‌اند که ترامپ از برجام خارج خواهد شد. جمهوری اسلامی ایران تاکنون به تمام تعهدات خود عمل کرده و به بیان وزیر خارجه کشورمان، آژانس بین‌المللی انرژی اتمی نیز در ۱۱ مرحله آن را تأیید کرده است، اما طرف‌های غربی برجام و مشخصاً آمریکا نه تنها به بخش زیادی از تعهدات خود عمل نکرد، بلکه بندهای مهم آن را نقض و از اواخر تابستان ۱۳۹۶ با طرح اصلاح یا خروج از این توافقنامه، شرایط فروپاشی برجام و بی‌ثباتی در مرادوات مالی و بانکی را برای کشورهای اروپایی به منظور بهره‌مندی ایران از مزایای اندک برجام کلید زده است. در این شرایط اتحادیه اروپا تاکنون در برابر نقض‌های پی در پی آمریکا سیاست سکوت را پیشه کرده و به جز دو سفر رئیس‌جمهور فرانسه و صدراعظم آلمان به واشنگتن برای متقاعدسازی رئیس‌جمهور

تقریباً به این نتیجه رسیده‌اند که ترامپ از برجام خارج خواهد شد. جمهوری اسلامی ایران تاکنون به تمام تعهدات خود عمل کرده و به بیان وزیر خارجه کشورمان، آژانس بین‌المللی انرژی اتمی نیز در ۱۱ مرحله آن را تأیید کرده است، اما طرف‌های غربی برجام و مشخصاً آمریکا نه تنها به بخش زیادی از تعهدات خود عمل نکرد، بلکه بندهای مهم آن را نقض و از اواخر تابستان ۱۳۹۶ با طرح اصلاح یا خروج از این توافقنامه، شرایط فروپاشی برجام و بی‌ثباتی در مرادوات مالی و بانکی را برای کشورهای اروپایی به منظور بهره‌مندی ایران از مزایای اندک برجام کلید زده است. در این شرایط اتحادیه اروپا تاکنون در برابر نقض‌های پی در پی آمریکا سیاست سکوت را پیشه کرده و به جز دو سفر رئیس‌جمهور فرانسه و صدراعظم آلمان به واشنگتن برای متقاعدسازی رئیس‌جمهور

تقریباً به این نتیجه رسیده‌اند که ترامپ از برجام خارج خواهد شد. جمهوری اسلامی ایران تاکنون به تمام تعهدات خود عمل کرده و به بیان وزیر خارجه کشورمان، آژانس بین‌المللی انرژی اتمی نیز در ۱۱ مرحله آن را تأیید کرده است، اما طرف‌های غربی برجام و مشخصاً آمریکا نه تنها به بخش زیادی از تعهدات خود عمل نکرد، بلکه بندهای مهم آن را نقض و از اواخر تابستان ۱۳۹۶ با طرح اصلاح یا خروج از این توافقنامه، شرایط فروپاشی برجام و بی‌ثباتی در مرادوات مالی و بانکی را برای کشورهای اروپایی به منظور بهره‌مندی ایران از مزایای اندک برجام کلید زده است. در این شرایط اتحادیه اروپا تاکنون در برابر نقض‌های پی در پی آمریکا سیاست سکوت را پیشه کرده و به جز دو سفر رئیس‌جمهور فرانسه و صدراعظم آلمان به واشنگتن برای متقاعدسازی رئیس‌جمهور

تقریباً به این نتیجه رسیده‌اند که ترامپ از برجام خارج خواهد شد. جمهوری اسلامی ایران تاکنون به تمام تعهدات خود عمل کرده و به بیان وزیر خارجه کشورمان، آژانس بین‌المللی انرژی اتمی نیز در ۱۱ مرحله آن را تأیید کرده است، اما طرف‌های غربی برجام و مشخصاً آمریکا نه تنها به بخش زیادی از تعهدات خود عمل نکرد، بلکه بندهای مهم آن را نقض و از اواخر تابستان ۱۳۹۶ با طرح اصلاح یا خروج از این توافقنامه، شرایط فروپاشی برجام و بی‌ثباتی در مرادوات مالی و بانکی را برای کشورهای اروپایی به منظور بهره‌مندی ایران از مزایای اندک برجام کلید زده است. در این شرایط اتحادیه اروپا تاکنون در برابر نقض‌های پی در پی آمریکا سیاست سکوت را پیشه کرده و به جز دو سفر رئیس‌جمهور فرانسه و صدراعظم آلمان به واشنگتن برای متقاعدسازی رئیس‌جمهور

تقریباً به این نتیجه رسیده‌اند که ترامپ از برجام خارج خواهد شد. جمهوری اسلامی ایران تاکنون به تمام تعهدات خود عمل کرده و به بیان وزیر خارجه کشورمان، آژانس بین‌المللی انرژی اتمی نیز در ۱۱ مرحله آن را تأیید کرده است، اما طرف‌های غربی برجام و مشخصاً آمریکا نه تنها به بخش زیادی از تعهدات خود عمل نکرد، بلکه بندهای مهم آن را نقض و از اواخر تابستان ۱۳۹۶ با طرح اصلاح یا خروج از این توافقنامه، شرایط فروپاشی برجام و بی‌ثباتی در مرادوات مالی و بانکی را برای کشورهای اروپایی به منظور بهره‌مندی ایران از مزایای اندک برجام کلید زده است. در این شرایط اتحادیه اروپا تاکنون در برابر نقض‌های پی در پی آمریکا سیاست سکوت را پیشه کرده و به جز دو سفر رئیس‌جمهور فرانسه و صدراعظم آلمان به واشنگتن برای متقاعدسازی رئیس‌جمهور

تقریباً به این نتیجه رسیده‌اند که ترامپ از برجام خارج خواهد شد. جمهوری اسلامی ایران تاکنون به تمام تعهدات خود عمل کرده و به بیان وزیر خارجه کشورمان، آژانس بین‌المللی انرژی اتمی نیز در ۱۱ مرحله آن را تأیید کرده است، اما طرف‌های غربی برجام و مشخصاً آمریکا نه تنها به بخش زیادی از تعهدات خود عمل نکرد، بلکه بندهای مهم آن را نقض و از اواخر تابستان ۱۳۹۶ با طرح اصلاح یا خروج از این توافقنامه، شرایط فروپاشی برجام و بی‌ثباتی در مرادوات مالی و بانکی را برای کشورهای اروپایی به منظور بهره‌مندی ایران از مزایای اندک برجام کلید زده است. در این شرایط اتحادیه اروپا تاکنون در برابر نقض‌های پی در پی آمریکا سیاست سکوت را پیشه کرده و به جز دو سفر رئیس‌جمهور فرانسه و صدراعظم آلمان به واشنگتن برای متقاعدسازی رئیس‌جمهور

تقریباً به این نتیجه رسیده‌اند که ترامپ از برجام خارج خواهد شد. جمهوری اسلامی ایران تاکنون به تمام تعهدات خود عمل کرده و به بیان وزیر خارجه کشورمان، آژانس بین‌المللی انرژی اتمی نیز در ۱۱ مرحله آن را تأیید کرده است، اما طرف‌های غربی برجام و مشخصاً آمریکا نه تنها به بخش زیادی از تعهدات خود عمل نکرد، بلکه بندهای مهم آن را نقض و از اواخر تابستان ۱۳۹۶ با طرح اصلاح یا خروج از این توافقنامه، شرایط فروپاشی برجام و بی‌ثباتی در مرادوات مالی و بانکی را برای کشورهای اروپایی به منظور بهره‌مندی ایران از مزایای اندک برجام کلید زده است. در این شرایط اتحادیه اروپا تاکنون در برابر نقض‌های پی در پی آمریکا سیاست سکوت را پیشه کرده و به جز دو سفر رئیس‌جمهور فرانسه و صدراعظم آلمان به واشنگتن برای متقاعدسازی رئیس‌جمهور

تقریباً به این نتیجه رسیده‌اند که ترامپ از برجام خارج خواهد شد. جمهوری اسلامی ایران تاکنون به تمام تعهدات خود عمل کرده و به بیان وزیر خارجه کشورمان، آژانس بین‌المللی انرژی اتمی نیز در ۱۱ مرحله آن را تأیید کرده است، اما طرف‌های غربی برجام و مشخصاً آمریکا نه تنها به بخش زیادی از تعهدات خود عمل نکرد، بلکه بندهای مهم آن را نقض و از اواخر تابستان ۱۳۹۶ با طرح اصلاح یا خروج از این توافقنامه، شرایط فروپاشی برجام و بی‌ثباتی در مرادوات مالی و بانکی را برای کشورهای اروپایی به منظور بهره‌مندی ایران از مزایای اندک برجام کلید زده است. در این شرایط اتحادیه اروپا تاکنون در برابر نقض‌های پی در پی آمریکا سیاست سکوت را پیشه کرده و به جز دو سفر رئیس‌جمهور فرانسه و صدراعظم آلمان به واشنگتن برای متقاعدسازی رئیس‌جمهور

روندشناسی رفتار برجامی آمریکا

لازمه گمانه‌زنی سناریوهای آمریکا در زمینه برجام، روندیابی رفتار برجامی کاخ سفید است. رصد رفتار آمریکا از زمان امضای برجام تا اجرا و اکنون پس از حدود ۱۶ ماه از این توافقنامه، ضمن اینکه حقایق عبرت‌آموزی را برای ناظران این موضوع روشن می‌کند، چشم‌انداز آینده این توافقنامه را نیز روشن خواهد کرد. اگر به اوایلن روز پس از امضای برجام برگردیم، کسی از دولت‌مردان دولت یازدهم و اصحاب رسانه‌ای طرفدار آن باورشان نمی‌شد که امروز برجام با چالش فروپاشی روبه‌رو شود. در آن روز همه موافقان برجام بر این باور بودند که این توافقنامه فتح‌الفتح روابط ایران با جهان بوده و به مثابه آفتاب تابانی خواهد بود که تمام یخ‌های روابط را آب خواهد کرد. اگرچه این کلیشه ذهنی تا چند ماه مانع از شنیده شدن صداهای نقض برجامی در دوره اوایما بود، اما وقتی تمدید قانون ایسا(قانون تحریم‌های ثانویه که در سال ۱۹۹۵ علیه ایران تصویب شده بود) از سوی مجلسین کنگره آمریکا تصویب شد و اوایما آن را امضا و قانونی کرد، تلنگری هرچند کوچک به حامیان برجام وارد شد، در عین حال واکنش در قبال نقض آشکار برجام، از یک موضع دیپلماتیک فراتر نرفت. نباید تردید کرد که چنین موضع‌گیری‌هایی که در برابر نقض‌های کوچک و بزرگ دوره اوایما بر رفتارهای دوره بعد از اوایما بی‌تأثیر نبوده است. در حقیقت بخشی از علل رفتارهای تند ترامپ و تیم او در کاخ سفید و حتی نمایندگان سنا و کنگره آمریکا را باید در کمّ و کیف واکنش دیپلماسی دولت یازدهم به نقض‌های برجام در دوره اوایما جست‌وجو کرد؛ زیرا برجام عظیم‌الشان ما به فرزند انقلاب ما-مؤخته بود که اگر ما یک قدم سست کنیم، آنها یک قدم جلو می‌آیند. اگر یک قدم ما عقب برویم، آنها ده قدم جلو می‌آیند.»(صحیفه‌امام، ج ۱۵، ص ۲۸)

روزگار توافقنامه برجام با روی کار آمدن ترامپ، وخیم‌تر شد. روند نقض‌های آشکار و مکرر برجام از نسوی ترامپ و اعلام اینکه برجام «حقیقت‌ترین توافق در تاریخ»، «بدترین توافق ممکن»، «ماهیه شرمساری» است، چشم‌انداز حیات برجام را با تردیدهای جدی روبه‌رو کرد. در چنین وضعیتی تصویب و امضای قانون مقابله با دشمنان آمریکا از طریق تحریم معروف به کانتا که تحلیلگران از آن به «مانر تحریم‌ها» یا «سیاه‌چاله تحریم‌ها» یاد کردند و بسیاری از مسئولان آن را نقض آشکار و فاحش دانستند، برای موجودیت برجام، چالش بزرگی ایجاد کرد. این چالش در کنار طرح اصلاح برجام یا خروج از آن از سوی ترامپ، آینده این توافقنامه را در الهالای از ابهام فرو برد.

با همه فراز و نشیب‌ها و تامل‌هایی که تاکنون برجام به خود دیده، دولت آمریکا دو سناریوی مشخص را پیش روی این توافقنامه قرار داده است:
۱-خروج از برجام
پیشینه سناریوی خروج را می‌توان در مخالفت‌های جمهوریخواهان در دوران مذاکرات برجامی و تبلیغات انتخاباتی ترامپ ردیابی کرد. پس از روی کار آمدن ترامپ و غلبه جمهوریخواهان در کنگره آمریکا زمینه‌های عینی طرح خروج فراهم شد. نگاهی به این پیشینه و استدلال‌های طرف‌ان خروج، به این نکته رهنمون می‌کند که این سناریو خواست اصلی ترامپ و طرف‌ان و حامیان آن نبوده، بلکه انتظار و مطالبه اصلی و حقیقی آنها اصلاح برجام، رفع ناقص و نابودسازی قدرت هسته‌ای

۱-خروج از برجام

پیشینه سناریوی خروج را می‌توان در مخالفت‌های جمهوریخواهان در دوران مذاکرات برجامی و تبلیغات انتخاباتی ترامپ ردیابی کرد. پس از روی کار آمدن ترامپ و غلبه جمهوریخواهان در کنگره آمریکا زمینه‌های عینی طرح خروج فراهم شد. نگاهی به این پیشینه و استدلال‌های طرف‌ان خروج، به این نکته رهنمون می‌کند که این سناریو خواست اصلی ترامپ و طرف‌ان و حامیان آن نبوده، بلکه انتظار و مطالبه اصلی و حقیقی آنها اصلاح برجام، رفع ناقص و نابودسازی قدرت هسته‌ای

۱-خروج از برجام

پیشینه سناریوی خروج را می‌توان در مخالفت‌های جمهوریخواهان در دوران مذاکرات برجامی و تبلیغات انتخاباتی ترامپ ردیابی کرد. پس از روی کار آمدن ترامپ و غلبه جمهوریخواهان در کنگره آمریکا زمینه‌های عینی طرح خروج فراهم شد. نگاهی به این پیشینه و استدلال‌های طرف‌ان خروج، به این نکته رهنمون می‌کند که این سناریو خواست اصلی ترامپ و طرف‌ان و حامیان آن نبوده، بلکه انتظار و مطالبه اصلی و حقیقی آنها اصلاح برجام، رفع ناقص و نابودسازی قدرت هسته‌ای

ریشه بحران‌های غرب آسیا

□ **قاسم غفوری** / هر چند مسائلی

مانند کره شمالی، مناسبات اروپا و آمریکا با سفر مقامات فرانسه و آلمان به واشنگتن از محورهای محافل رسانه‌ای و سیاسی جهان است؛ اما همچنان غرب آسیا (خاورمیانه) اصلی‌ترین مسئله در تحولات جهانی به شمار می‌آید که دامنه آن نه تنها بر منطقه، بلکه بر سراسر جهان تأثیرگذار است.

یکی از نکات مهم در این عرصه اقدامات صورت گرفته برای معرفی ایران و عربستان به منزله محور بحران‌های منطقه است. محافل رسانه‌ای و سیاسی پنهان تلاش بسیار دارند تا چنین القا کنند که رویکرد دو کشور برای تبدیل شدن به قدرت برتر منطقه موجب نابودی منطقه شده و تا زمانی که دو کشور به مصالحه نرسند، این روند ادامه دارد. از یک سو ادعا می‌کنند که ایران شیعه با تحریک شیعیان جهادی در منطقه و سعودی با به کارگیری جهادی سنی زمین‌ساز بحران‌های منطقه شده‌اند و از این رو طرفین باید مسئولیت‌پذیر شوند و به این اقدامات پایان دهند.

این فضای تبلیغاتی در حالی صورت می‌گیرد که دربارہ آن چند نکته مهم مشاهده می‌شود. نخست آنکه، محور تنش‌های منطقه مداخلات خارجی است که برای رسیدن به منافع بیشتر سیاست فرقه‌اندازی را اجرا می‌کنند. کشورهایی که برای منافع خود نه تنها درگیری میان شیعه و سنی، بلکه ایجاد تروریسم و کشتار و نابودی کل منطقه را بارها و بارها اجرا کرده‌اند. دوم آنکه، جمهوری اسلامی همواره تأکید دارد که آمریکا و رژیم صهیونیستی دشمن اصلی منطقه هستند و آثانی که با آنها همکاری می‌کنند و حتی بخشی از گروه‌های تروریستی، فریب‌خورده همین رژیم‌ها هستند؛ از این رو ایران دشمنی با منطقه ندارد و محور مبارزاتی آن با آمریکا و رژیم صهیونیستی و چند کشور غربی است که ریشه بحران‌های منطقه هستند.

سوم آنکه، جهانیان اذعان دارند جمهوری اسلامی ایران محور امنیت و ثبات منطقه است و حضورش در معادلات صرفاً به ایجاد و پایداری امنیت منجر شده است. حمایت‌های ایران از مقاومت موجب شده است تا فلسطین و لبنان در برابر ارتش صهیونیستی به پیروزی دست یابند یا کشورهای مانند عراق و سوریه در برابر تروریسم فرو نمانند، چنانکه اگر ایران نبود، اکنون جهان نه با پس‌مانده‌های تروریسم، بلکه با امارت داعش در سوریه و عراق مواجه بود.

با توجه به این حقایق می‌توان گفت، مروجان دیدگاه معرفی ایران و عربستان به منزله محور بحران‌های منطقه چند انحراف مهم را ترویج می‌کنند. اولاً، ایران همواره آمریکا و صهیونیست‌ها را دشمن اصلی می‌داند نه کشورهای منطقه را، حال آنکه مروجان آن تفکر سعی در پنهان‌سازی این مسئله دارند.

ثانیاً، متهم‌سازی ایران و سعودی آدرس غلط دادن به مخاطبان است؛ چرا که عملاً پنهان‌کننده نقش بحران‌ساز آمریکا و صهیونیست‌ها و شرکای‌شان در بحران‌هاست که زمینه‌ساز استمرار جنایات آنها می‌شود. ثالثاً، تغییر رفتار ایران، یعنی تان دادن به زیاده‌خواهی‌های آمریکا و شرکایش در منطقه و بحرانی‌تر شدن اوضاع است.

ایران همواره به دنبال کمک به امنیت منطقه بوده و حضور نداشتن آن در منطقه برابر با تقویت دخالت بیگانگان و حتی تروریسم در منطقه خواهد بود. بر اساس این، راهکار پایان بحران‌های منطقه نه تغییر رفتار، بلکه جدیت بیشتر در مقابله با آمریکاست که ریشه همه بحران‌های منطقه است و ره‌شوروی که به دنبال ثبات منطقه است، باید در کنار جبهه مقاومت برای تحقق این مهم تلاش کند. آنچه در لوای رفتارهای غرب در قبال غرب آسیا مشاهده می‌شود، آن است که از یک سو به دنبال آن هستند تا نقش بحران‌ساز خود در عرصه منطقه و جهان را به حاشیه برانده و چنان وانمود کنند که بحران‌ها ریشه درون اسلامی دارد و نه تنها غرب تقشقی در آن ندارد، بلکه به دنبال حل بحران است. از سوی دیگر آنها با متهم‌سازی ایران طرح تقسیم مسئولیت بحران‌های منطقه میان ایران و عربستان را اجرا می‌کنند . حال آنکه واقعیت امر آن است که در مرحله نخست آمریکا و شرکای اروپایی آن در کنار رژیم صهیونیستی و در مرحله بعدی سعودی به عنوان جری بخشی از سیاست‌های منطقه‌ای نظام سلطه ریشه بحران‌های غرب آسیا هستند که محاکمه و بازخواست آنها زمینه‌ساز برقراری ثبات و امنیت در منطقه می‌شود.

فراسو

□ **رضا اشرفی** / شرق آسیا این

روزها دورانی مهم را سپری می‌کند که شاید تا پیش از این چندان مشابه آنها دیده نشده است. یکی از این امور مربوط به شبه‌قاره کره است. رهبر کره شمالی به همراه ۹ مقام ارشد این کشور در دیداری بی‌سابقه پس از عبور از مرز دو کره با رئیس‌جمهور کره جنوبی دیدار و گفت‌وگو کرد. «کیم جونگ اون» رهبر جوان کره شمالی به همراه مقامات ارشد این کشور با عبور از مرز مشترک دو کره با «مون جائه این» رئیس‌جمهور کره جنوبی اولین دیدار رسمی خود را برگزار کرد. «کیم جونگ اون» نخستین رهبر کره شمالی است که از سال ۱۹۵۳، یعنی پایان جنگ دو کره، از کره جنوبی دیدار می‌کند.

اما اتفاق مهم دیگر در روابط میان هند و چین بوده است. نارا نندرا مودی، نخست‌وزیر هند در سفری کم سابقه به کشور همسایه شرقی و رقیب قدیمی، یعنی چین رفته است. پکن و دهلی‌نو دو رقیب در حوزه‌های سیاسی و اقتصادی در منطقه به شمار می‌روند و سفر نخست‌وزیر هند به چین با وجود این رقابت‌ها و اختلافات از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

نخست‌وزیر هند در سفر خود به چین، طی توقف ۲۴ ساعته در شهر «ووهار»، با ششی جی پینگ» رئیس‌جمهور چین دیدار و درباره روابط فی‌مابین گفت‌وگو کرد. این گفت‌وگوها در حالی صورت می‌گیرد که علاوه بر اختلافات تاریخی میان دو کشور، در ماه‌های اخیر مناقشه دو طرف بر سر یک منطقه مرزی واقع در رشته کوه‌های «هیمالیا» بالا گرفته بود.

یکی از اولین و در عین حال اساسی‌ترین اختلافات دهلی‌نو و پکن به اختلاف در مناطق مرزی دو کشور مربوط است. بر همین اساس نیز در جریان دیدار اخیر رهبران چین و هند دو طرف توافق کردند برای جلوگیری از بروز تنش‌های مرزی تماس مداوم میان نیروهای نظامی برقرار شود.

بررسی آنچه در شبه‌جزیره

□ **رضا اشرفی** / شرق آسیا این

فلسطین اولویت عربستان نیست

□ **رضا اشرفی** / شرق آسیا این

شرق آسیا به دنبال تعاملات درونی

کره و نیز مناسبات هند و چین می‌گذرد نشان می‌دهد که کشورهای این منطقه به دنبال پایان دادن به چالش‌های پیش رو هستند تا در کنار اهداف اقتصادی زمینه را برای مقابله با بحران‌سازی خارجی در منطقه فراهم کنند. دخالت‌ها و اختلاف‌افکنی‌هایی که از سوی کشورهایی مانند آمریکا در روابط این کشورها صورت گرفته از یک سو بر اقتصاد آنها تأثیر منفی داشته و از سوی دیگر رقابت منطقه‌ای را ایجاد کرده و می‌رود منطقه را به انبار باروت مبدل کند.

اما رقابت هند و چین تنها به حوزه اقتصادی باقی نماند و همزمان با افزایش فاصله اقتصادی میان آنها، دو کشور رقابت‌های خود را طی یک دهه گذشته در مسائل سیاسی منطقه تشدید کرده‌اند. اگر اختلاف مرزی هند با چین به مناطق شرقی هند مربوط است، اما در حوزه سیاسی مناطق غربی هند به میدان رقابت با چین تبدیل شده است. هند به شدت نسبت به

افزایش تمایل چین برای نفوذ در پاکستان و افغانستان نگرانی دارد و نزدیکی پکن به اسلام‌آباد و کابل را در راستای محدودسازی خود ارزیابی می‌کند.

هندی‌ها پاکستان را مهم‌ترین رقیب و دشمن خود در سیاست خارجی می‌دانند؛ لذا دهلی‌نو نگران است که در صورت اتحاد استراتژیک

محمدبن سلمان، ولی‌عهد عربستان سعودی، در دیدار با سران سازمان‌های یهودی آمریکا تشکیلات خودگردان فلسطین را عامل شکست مذاکرات سازش معرفی کرد و گفت: در چند دهه اخیر، فلسطینی‌ها بارها تمام پیشنهادهایی که به آنها شده را رد کرده‌اند. فلسطینی‌ها یا آنچه اکنون به آنها پیشنهاد شده را می‌پذیرند و به میز مذاکره بازمی‌گردند، یا ساکت می‌شوند. موضوع فلسطین جزء اولویت‌های اصلی حکومت سعودی با افکار عمومی عربستان نیست.

□ **رضا اشرفی** / شرق آسیا این

میان پکن و اسلام‌آباد در آینده، در محاصره رقابتی متحد شرقی و غربی قرار گرفته و فرصت تنفس برای دهلی‌نو محدود شود. اکنون چین و پاکستان دو متحد قوی که در راستای تقویت مناسبات تجاری و اقتصادی خود گام برمی‌دارند، پروژه «دالان اقتصادی چین-پاکستان» را به سرعت پیش می‌برند و قرار

□ **حرکت دو کره و هند و چین را می‌توان اقداماتی درونی برای مقابله با سیاست نقش آفرینی ترامپ در شرق آسیا دانست که نشئت گرفته از بلوغ سیاسی منطقه برای مقابله با طراحی‌های مخالفان ثبات منطقه است**

است این طرح اقتصادی با احداث شبکه‌های حمل‌ونقلی مدرن، تولید نیروگاه‌های انرژی و ایجاد مناطق ویژه اقتصادی، زیرساخت‌های کشور پاکستان را به سرعت مدرن کند و اقتصاد آن کشور را قوت ببخشد. هندی‌ها به این تحركات چین در پاکستان به دیده تهدید نگاه می‌کند. البته ریشه این بدبینی‌ها به مواضع چین در مقابل پاکستان برمی‌گردد و از دهه ۱۹۶۰ که موضوع عضویت هند در گروه تأمین‌کنندگان هسته‌ای به صورت جدی مطرح شد، چین همواره اعلام کرده اگر قرار باشد هند به

□ **رضا اشرفی** / شرق آسیا این

□ **رضا اشرفی** / شرق آسیا این

□ **رضا اشرفی** / شرق آسیا این

بودنیان میانمار علیه مسلمانان و تحریک هند و پاکستان که به تشدید اختلافات مرزی طرفین منجر شده، از جمله رفتارهای بحران‌ساز آمریکا در شرق آسیا بوده است.

مجموعه این رفتارها درحالی صورت گرفت که آمریکا همزمان تلاش کرده با ادعای آماجگی برای مذاکره با کره شمالی و نیز حمایت از ژاپن و کشور حتی همسایه دریای چین و نیز تقویت موضع هند در برابر پاکستان، به باج‌گیری‌های سیاسی و اقتصادی در منطقه بپردازد. محور آن را فروش تسلیحات نظامی تشکیل می‌داد؛ فرآیندی که از یک سو زمینه‌ساز هزینه‌های نظامی سنگین برای کشورهای این منطقه و نیز تشدید اختلافات امنیتی و مرزی این کشورها شده که حاصل آن نابسامانی‌های اقتصادی و تهدید سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی در شرق آسیا می‌شود. براین اساس، کشورهای منطقه برای مقابله با این فرآیند و تهدیدهای احتمالی آن در قالب روابط دوجانبه و اتحادیه‌های منطقه‌ای برای حل اختلافات گام برداشته‌اند. رویکرد دو کره برای حل اختلافات و پایان دادن به شش دهه التهاب جنگ، تأکید ژاپن بر همگرایی با چین و کره شمالی، اقدامات چین و هند برای حل اختلافات مرزی برای توسعه اقتصادی با سفر مودی به پکن، گام‌های هند و پاکستان برای حل اختلافات و نیز تأکید اتحادیه آسه‌آن بر همکاری‌های سیاسی، امنیتی و اقتصادی، برگزاری رزمایش نظامی مشترک پیمان شانگهای در شرق آسیا به جای رویکرد تعاملی در قالب تنش آفرینی و برهم‌زدن همکاری‌های منطقه‌ای تدوین و اجرا شد. بحران‌سازی در روابط کره‌شمالی با کره‌جنوبی و دیگر کشورهای منطقه، دامن زدن به اختلافات چین و ژاپن، تحریک کشورهای حاشیه دریای چین علیه پکن، تقویت تسلیحاتی تایوان و میزبانی از رئیس این منطقه، دامن زدن به اختلافات میان هند و چین، حمایت از رفتارهای غیرانسانی

بر این اساس به نظر می‌رسد جدای از اختلافات تاریخی و مرزی پکن با دهلی‌نو، اما برای چین نزدیکی به پاکستان در مقابل نزدیکی بیشتر آمریکا به هند تسلیب می‌شود و در این شرایط چین تلاش دارد تا بخشی از رقابت بین‌المللی خود با ایالات متحده را از طریق حمایت از پاکستان نشان دهد. در دوران ترامپ سیاست آمریکا در شرق آسیا به جای رویکرد تعاملی در قالب تنش آفرینی و برهم‌زدن همکاری‌های منطقه‌ای تدوین و اجرا شد. بحران‌سازی در روابط کره‌شمالی با کره‌جنوبی و دیگر کشورهای منطقه، دامن زدن به اختلافات چین و ژاپن، تحریک کشورهای حاشیه دریای چین علیه پکن، تقویت تسلیحاتی تایوان و میزبانی از رئیس این منطقه، دامن زدن به اختلافات میان هند و چین، حمایت از رفتارهای غیرانسانی

□ **رضا اشرفی** / شرق آسیا این

□ **رضا اشرفی** / شرق آسیا این

□ **رضا اشرفی** / شرق آسیا این

□ **رضا اشرفی** / شرق آسیا این

□ **رضا اشرفی** / شرق آسیا این

□ **رضا اشرفی** / شرق آسیا این

□ **رضا اشرفی** / شرق آسیا این

□ **رضا اشرفی** / شرق آسیا این

□ **رضا اشرفی** / شرق آسیا این

□ **رضا اشرفی** / شرق آسیا این

□ **رضا اشرفی** / شرق آسیا این

□ **رضا اشرفی** / شرق آسیا این

□ **رضا اشرفی** / شرق آسیا این

صداق

رخداد

سه هدف سفر مایک پمپئو به خاورمیانه

□ **محمد رضا مرادی** / مایک پمپئو وزیر خارجه جدید آمریکا روز شنبه هشتم اردیبهشت ماه در سفری سه روزه به خاورمیانه وارد ریاض شد. پمپئو پس از حضور در عربستان ضمن دیدار با عادل الجبیر همتای سعودی خود، در ضیافت شامی با حضور محمدبن سلمان ولی‌عهد عربستان شرکت کرد. وزیر خارجه آمریکا پس از سفر به عربستان، برای گفت‌وگو با بنیامین نتانیاهو نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی به سرزمین‌های اشغالی رفت و از آنجا راهی اردن شد. اما چرا پمپئو به این سرعت خاورمیانه را برای سفر انتخاب کرد و مهم‌تر اینکه اردن، عربستان و سرزمین‌های اشغالی برای این سفر انتخاب شد. معامله قرن: شاید بتوان اولین و بدبهی‌ترین پاسخ به این پرسش را در قالب طرح معامله قرن درباره فلسطین مطرح کرد. دونالد ترامپ به تازگی در قالب طرح معامله قرن از انتقال سفارت آمریکا از تل‌آویو به قدس خبر داد.

این امر با هدف انتقال پایتخت رژیم صهیونیستی به قدس در حال انجام است. ترامپ برای اجرایی شدن این موضوع به حمایت کشورهای عربی نیاز دارد و عربستان و امارات در این زمینه به صورت پنهانی موافقت خود را اعلام کرده‌اند. روز ۲۴ اردیبهشت همزمان با روز «یوم النکبه» نیز قرار است این انتقال صورت بگیرد. از این رو پمپئو در سفر خود به اردن و عربستان به عنوان دو کشور مهم و تأثیرگذار در موضوع فلسطین سفر کرد تا مقدمات این انتقال فراهم شود و کشورهای عربی روند عادی‌سازی روابط با صهیونیست‌ها را تشدید کنند.

تشکیل ارتش عربی: یکی از مهم‌ترین مسائل مطرح شده در هفته‌های اخیر به اعلام خروج نظامیان آمریکایی از سوریه و جایگزینی آن با یک ارتش عربی متشکل از عربستان، امارات، اردن و مصر برمی‌گردد. اینکه این ارتش تا چه میزان امکان اجرایی شدن دارد، بحث دیگری است. اما نکته مهم این است که دونالد ترامپ به دنبال آن است تا هزینه حضور خود را در منطقه متوجه کشورهای عربی کند. او به تازگی اعلام کرده است که آمریکا طی ۱۷ سال گذشته هفت تریلیون دلار در خاورمیانه بدون هیچ دستاوردی هزینه کرده است. بنابراین پمپئو در سفر به منطقه به دنبال پیگیری این موضوع بود. همچنین ترامپ گفته بود که در صورت قطع حمایت آمریکا برخی از دولت‌های عربی منطقه طی اندک زمانی سقوط خواهند کرد. در همین راستا مقامات آمریکایی به خبرنگاران گفتند که پمپئو در پی دادن تضمین به رهبران عربستان سعودی مبنی بر تعهد واشنگتن در دفاع از متحدان خود در خاورمیانه است.

برجام: موضوع دیگر درباره دلایل سفر پمپئو به منطقه به برجام و برنامه هسته‌ای ایران مرتبط است. رسانه‌ها اعلام کرده‌اند که قرار است پیش از اعلام تصمیم ترامپ در موضوع برجام (۱۲ مه ۲۲/ اردیبهشت)، آمریکا با متحدان خود در منطقه درباره برجام رازینی و گفت‌وگو کند؛ یعنی آنها را در جریان نازده‌تن‌بر‌ها درباره توافق هسته‌ای با ایران قرار دهد. از جمله احتمال خروج آمریکا از برجام و بازگشت تحریم‌ها علیه ایران.

طبق گزارش وال‌استریت ژورنال، اگرچه دولت آمریکا اعلام کرده است که تاکنون در خصوص ماندن یا رفتن از برجام تصمیم نگرفته، اما به نظر می‌رسد پمپئو در سفر به خاورمیانه قرار بود تصمیم ترامپ در موضوع توافق هسته‌ای که احتمالاً خروج از آن باشد را به اطلاع متحدان خاورمیانه‌ای خود برساند. مایک پمپئو در سفر خود به خاورمیانه قصد داشت روند عادی‌سازی روابط کشورهای عربی با صهیونیست‌ها را تشدید کند. افزون بر آن وی در این سفر که چند روز پس از ترور صالح المصدام، رئیس فقید شورای عالی سیاسی یمن صورت گرفت، به صورت همه‌جانبه از ریاض دفاع کرد و علیه ایران و محور مقاومت مواضع تندى اتخاذ کرد. به نظر می‌رسد با آمدن پمپئو به وزارت خارجه آمریکا باید شاهد تشدید افراطی‌گری در منطقه بود.

کندوکاو

برجام باید اصلاح شود

خبرگزاری مهر: جیمز متیس، وزیر دفاع آمریکا گفت: «ما هیچ ارتباطی با حمله‌ای که دیروز علیه مواضعی در حومه حماه سوریه صورت گرفت، نداریم.» متیس همچنین درباره برجام گفت: «می‌خواهم وارد جزئیات شوم؛ ولی بخش‌هایی از برجام وجود دارد که به طور قطع باید اصلاح شود.» متیس در پاسخ به این پرسش که آیا رژیم صهیونیستی معتقد است که ایران برجام را نقض کرده، گفت: «در دیدار اخیرش با آویگدور لیبرمن، وزیر جنگ رژیم صهیونیستی درباره مجموعه گسترده‌ای از موضوعات صحبت کردیم، اما این یکی از آن موضوعات نبود.»

مذاکره با ایران بر سر توافقی هسته‌ای جدید

خبرگزاری ایرنا: دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا در نشست خبری مشترک با محمد بوهاری، همتای نیجریه‌ای خود گفت: «مذاکره بر سر توافقی هسته‌ای جدید با ایران را بعید نمی‌دانیم و درباره برجام در زمان مناسب تصمیم‌گیری می‌کنیم.» او مدعی شد: «ایران با اتمام زمان برجام تا هفت سال آینده آزاد است که به سمت ساخت سلاح هسته‌ای پیش برود.» ترامپ همچنین ضمن تأیید ادعاهای نتانیاهو در نمایش مضحک تبلیغاتی‌اش افزود: «وضعیت فعلی قابل قبول نیست و نمی‌توان آن را نادیده گرفت. اتفاقی که امروز افتاد، نشان می‌دهد که حق با من بود!»

اگر برجام اصلاح نشود، از آن خارج می‌شویم

خبرگزاری ایسنا: وزیر خارجه آمریکا در سفر به عربستان سعودی با وزیر خارجه این کشور در یک نشست خبری مشترک حضور یافت و به خروج از برجام تهدید کرد.

«مایک پمپئو» ادعا کرد: «ایران امنیت و ثبات منطقه را کاملاً از طریق شبه نظامیانش و حمایت از سازمان‌های تروریستی و تجهیز حوثی‌های یمن به سلاح، متزلزل کرده است و این کشور بزرگ‌ترین حامی تروریسم در منطقه است؛ از این رو ما از فعالیت‌های تروریستی‌اش در منطقه چشم‌پوشی نخواهیم کرد.» وی افزود: «ما به کار با شرکای خود برای اصلاح برجام ادامه خواهیم داد و همان‌طور که رئیس‌جمهور ما گفته است، اگر نتوانیم توافقی هسته‌ای با ایران را اصلاح کنیم، از آن خارج خواهیم شد.»

توافقی جان‌کری وحشتناک است

خبرگزاری تسنیم: رئیس‌جمهور آمریکا بار دیگر از وزیر خارجه اسبق این کشور بابت مشارکت آمریکا در توافق هسته‌ای ایران و گروه ۱+۵ انتقاد کرد و این توافق هسته‌ای را «وحشتناک» خواند. ترامپ گفت: «می‌توانم به کشورهای دیگر اجازه بدهم از ما سواستفاده کنند. نمی‌توانم. داریم توافقی‌های تجاری امضا می‌کنیم و این آدم‌ها در واشنگتن به ما می‌گویند، «لین کار را نکن.» من به آنها می‌گویم که نگاه کنید، توافقی‌های وحشتناکی در اینجا و آنجا داریم.» وی اضافه کرد: «بنابر این ما مجبوریم درباره این توافقات بار دیگر مذاکره کنیم.»

استقبال از نمایش تبلیغاتی نتانیاهو علیه ایران

خبرگزاری فارس: همان‌طور که انتظار می‌رفت، نمایش تبلیغاتی «بنیامین نتانیاهو» نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی درباره ایران با استقبال کاخ سفید مواجه شد. سخنگوی کاخ سفید با صدور بیانیه‌ای ایران را به «داشتن برنامه مخفی ساخت سلاح هسته‌ای» متهم کرد و گفت: «واشنگتن اطلاعات منتشر شده از سوی نتانیاهو را به دقت بررسی می‌کند.» در بخشی از این بیانیه آمده است: «ایالات متحده از اطلاعاتی که به تازگی اسرائیل منتشر کرده، مطلع است و به بررسی دقیق آنها ادامه می‌دهد. این اطلاعات جزئیات جدید و دقیقی درباره تلاش‌های ایران برای ساخت تسلیحات هسته‌ای قابل حمل با موشک، ارائه می‌کند.»

آن‌روی‌سکه

هزینه خروج از برجام

□ **محمد نوری** / در طی ماه‌های گذشته رئیس‌جمهور آمریکا به کرات به موضوع خروج از برنامه جامع اقدام مشترک (برجام) پرداخته است و هر چه به روز ۲۲ اردیبهشت (۱۲ می ۲۰۱۸) نزدیک می‌شویم، گمانه‌زنی‌ها در این موضوع جدی‌تر می‌شود؛ چرا که اگر پیش از این در موضوع خروج از برجام مردد بود، با آغاز مسئولیت مخالفان ایران، مانند مایک پمپئو و جان بولتون در دستگاه دولتی آمریکا، با موضع قوی‌تری در این خصوص صحبت می‌کند.

درباره اینکه اقتصاد ایران چه تأثیرات احتمالی از خروج آمریکا از برجام خواهد پذیرفت، نظرات متفاوتی میان کارشناسان اقتصادی و فعالان اقتصادی وجود دارد. برخی معتقدند، خروج آمریکا از برجام در صورتی که کنگره این کشور تصمیمی در این زمینه بگیرد، در اقتصاد ایران بی‌تأثیر نخواهد بود و به هر حال مشکلاتی را برای ما ایجاد خواهد کرد؛ اما نکته‌ای که مورد اتفاق نظر اقتصاددان‌ها و فعالان اقتصادی است، اینکه خروج احتمالی آمریکا از برجام نمی‌تواند شرایط پیش از برجام را بر اقتصاد ایران حاکم کند و اقتصاد ایران را به دوران پیش از برجام بازگرداند. از نکات مهمی که در صورت خروج آمریکا از برجام می‌تواند اقتصاد کشور را متأثر کند، اینکه در صورت چنین اتفاقی بانک‌های اروپایی برای تعامل و ارتباط با ایران دست به عصاتر حرکت خواهند کرد و از سوی دیگر احتمال اعمال تحریم‌های جدید از سوی اتحادیه اروپا علیه ایران، می‌تواند کشور را وارد مرحله جدیدی از مشکلات سیاسی و اقتصادی کند.

در کنار این موضوع (خروج از برجام) که به نظر مستأجران جدید کاخ سفید، تنها راهکار فشار مضاعف بر ایران است، نباید از تأثیر این اقدام آمریکا بر موقعیت و جایگاه سیاسی خود غافل شد؛ چرا که این عهدشکنی برای ایالات متحده هزینه‌ساز خواهد بود. اگر ترامپ توافقنامه را لغو کند و از برجام خارج شود، آمریکا باید آماده باشد تا تأثیرات منفی و مخرب این عمل را در تضعیف جایگاه واشنگتن در عرصه بین‌المللی تحمل کند. از سوی دیگر، باید به این نکته هم توجه کرد که توافقنامه برجام به نوعی دستاورد کشورهای اروپایی نیز می‌باشد و این کشورها نسبت به اجرای آن خود را ملتزم می‌دانند و با توجه به اینکه برجام تأیید سازمان ملل را نیز دارد، بنابراین نام به نظر می‌رسد که کشورهای ذی‌نفع اروپایی در این زمینه با آمریکا همکاری تام و کاملی نخواهند کرد.

به نظر می‌رسد، در راستای کاهش هزینه‌های احتمالی خروج آمریکا از برجام بر اقتصاد کشور، اگر دولت با سیاست‌های متناسب با حفظ اصول و ارزش‌های انقلاب اسلامی و مبتنی بر منافع ملی، بتواند با جهان منهای ترامپ تعامل اقتصادی مناسب داشته باشد و تعامل اقتصادی با اتحادیه اروپا را در دستور کار خود قرار دهد، نتایج خوب اقتصادی را برای کشور به دنبال خواهد داشت و از پیامدهای منفی این اقدام آمریکا علیه اقتصاد ایران کاسته خواهد شد. شواهدی نیز در این زمینه وجود دارد که نشان از همراهی نکردن برخی کشورهای اروپایی با آمریکا دارد. موضع‌گیری مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا، پس از سخنرانی ترامپ نشان می‌دهد که اروپا مضمی حمایتی از برجام دارد و در این زمینه دنباله‌رو آمریکایی‌ها نخواهد بود.

با این اوصاف در صورت خروج آمریکا از برجام، دولت می‌تواند با استفاده حداکثری از خلأهای موجود در روابط میان چین، روسیه و اروپا با آمریکا و تکیه بر ظرفیت‌های داخلی اقتصاد کشور، دامنه زبان‌ها و هزینه‌های احتمالی خروج آمریکا از برجام را به میزان چشمگیری کاهش دهد و این ضرورتی است که انتظار می‌رود با جدیت مضاعف در دستور کار دولت قرار گیرد. با تدبیر و دوراندیشی، باید بستر مناسب تعاملات دو سویه و چند سویه با دیگر کشورها به نحو مطلوبی فراهم شود تا اثرات منفی این اقدام آمریکا کمتر گریبان اقتصاد کشور را بگیرد.

اخبار اقتصادی

توجه به سرمایه‌گذاری از تجدیدپذیرها

سازمان سرمایه‌گذاری اوبوژیی که سومین صندوق سرمایه دولتی بزرگ جهان است، قصد دارد سرمایه‌گذاری بیشتری در انرژی‌های تجدیدپذیر انجام دهد. این نهاد در گزارش سالانه ۲۰۱۷ خود اعلام کرد: «صنعت انرژی جهان در مراحل اولیه تغییر بنیادین از سوخت‌های فسیلی به انرژی‌های تجدیدپذیر است.» طبق اعلام مؤسسه صندوق رفاه دولتی، سازمان سرمایه‌گذاری اوبوژیی ۸۲۸ میلیارد دلار دارایی را مدیریت می‌کند که این صندوق را سومین صندوق رفاه دولتی بزرگ جهان می‌سازد.

مسکوت ماندن فروش ۵ درصد از سهام آرامکو

فروش ۵ درصد از سهام آرامکو با ذخایر نفتی قطعی حداقل ۲۷۰ میلیارد بشکه در سال میلادی آینده، بخش محوری از برنامه چشم‌انداز ۲۰۳۰ است که هدف آن متنوع کردن اقتصاد عربستان و کاهش وابستگی به درآمدهای نفتی است. هیچ تصمیمی درباره مکان عرضه بین‌المللی سهام آرامکو گرفته نشده که به گمانه‌زنی‌هایی درباره به تأخیر افتادن یا مسکوت شدن این طرح منجر شده است. **قدردانی معاون اول از قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیاء(ع)** اسحاق جهانگیری با توصیف اقدامات قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیاء، گفت: «اقدامات قرارگاه در زمینه کارها و پروژه‌هایی که به آنها واگذار می‌شود، مناسب و موقوع است.» وی از اتمام ۴۰ پروژه ملی و راهبردی در ۴۰ سالگی انقلاب اسلامی به همت قرارگاه سازندگی خاتم‌الانبیاء قدردانی کرد و گفت: «تمام این پروژه‌ها در چهلمین سال انقلاب برای ملت ایران شیرین خواهد بود.»

پیش‌بینی قیمت نفت در آینده

پیر آندوراند، یکی از برجسته‌ترین مدیران صندوق‌های پوشش ریسک که اغلب به ارائه پیش‌بینی‌های افزایشی شهرت دارد، در یک رشته توییت نوشت، نگرانی درباره تأثیر خودروهای برقی بر آینده تقاضا موجب محدود شدن سرمایه‌گذاری‌های بلندمدت حوزه انرژی شده‌است.انتام شرکت‌های انرژی از سرمایه‌گذاری در تولید نفت جدید، به معنای آن است که رسیدن نفت به رقم ۳۰۰ دلار طی چند سال آینده امر ناممکنی نیست.

تقابل تحلیلی دو وزیر

ولی‌الله سیف، رئیس کل بانک مرکزی در یادداشتی در صفحه اجتماعی خود با عنوان «التهاب ارزی، لزوم شناخت شرایط و گام بعدی»، به یاداشت هفته گذشته عباس آخوندی درباره بازار ارز پاسخ داد و ضمن ردّ برخی تحلیل‌های آخوندی، خواستار ارائه تحلیل‌های دقیق در این زمینه شد.

بخش بالادستی صنعت نفت به حمایت نیاز دارد

رضا خیامیان، رئیس هیئت‌مدیره انجمن سازندگان تجهیزات صنعت نفت گفت: «در حال حاضر، صد درصد تجهیزات صنایع پایین‌دستی نفت را می‌توانیم در کشور تولید کنیم؛ اما در بخش بالادستی به حمایت و سرمایه‌گذاری نیاز داریم که انتظار می‌رود دولت در بخش بالادستی از بخش خصوصی ایرانی حمایت کند.»

موضع سه کشور اروپایی در مقابله با اقدامات تجاری آمریکا

انگلا مرکل، صدراعظم آلمان، امانوئل مکرون رئیس‌جمهور فرانسه و تزا می نخست‌وزیر انگلیس در جریان گفت‌وگوی تلفنی مشترک تأکید کردند، اتحادیه اروپا باید از ۲۸ عضو خود در برابر تعرفه‌های مجازات‌آمیز آمریکا دفاع کند و این اقدام کاملاً مطابق با قوانین بین‌المللی خواهد بود. بر اساس این مذاکرات، رهبران سه کشور بزرگ اروپایی تصریح کردند، اتخاذ تدابیر مناسب برای مقابله با اقدامات تجاری یکجانبه آمریکا، مطابق و هماهنگ با قوانین بین‌المللی است.

منموعیت به کارگیری ارزهای مجازی

براساس مصوبه جلسه سه‌ام شورای عالی مبارزه با پولشویی، به‌کارگیری ابزار بیت کوین(Bit Coin) و دیگر ارزهای مجازی در همه مراکز پولی و مالی کشور ممنوع اعلام شد. در این مصوبه آمده است، از آنجایی که انواع ارزهای مجازی از این قابلیت برخوردار هستند که به ابزاری برای پولشویی و تأمین مالی تروریسم و به طور کل، جابجایی منابع پولی مجرمان بدل شوند، حوزه نظارت بانک مرکزی برای پیشگیری از وقوع جرائم از طریق ارزهای مجازی، موضوع ممنوعیت به‌کارگیری ارزهای مجازی را به بانک‌ها ابلاغ کرده است.

ادغام مؤسسه ثامن و بانک مهر اقتصاد در بانک انصار

□ محمدابراهیم میانجی /

در شماره گذشته نشریه، بخشی از نقش مسئولان در تحقق شعار سال (حمایت از کالای ایرانی) بررسی شد. در تقسیم‌بندی صورت گرفته دولت، نهادهای حاکمیتی و سیاستگذاران به دو صورت مستقیم و غیر مستقیم در حمایت از کالای ایرانی نقش دارند. مصداق حمایت مستقیم دولت از کالای ایرانی، اینکه مسئولان هر یک از نهادهای دولتی و حاکمیتی، ضمن تأمین مایحتاج مورد نیاز دستگاه‌ها، سازمان‌ها و ارگان‌های خود از کالاهای داخلی، باید از خرید و مصرف کالاهای وارداتی دارای مشابه داخلی نیز در سازمان خود اجتناب کنند. در این شماره، مصادیق حمایت غیر مستقیم دولت و مسئولان از کالای ایرانی بیان می‌شود.

مصادیق حمایت‌های غیر

مستقیم دولت از کالای ایرانی مهم‌تر از حمایت مستقیم دولت از کالای خارجی که منحصر در خرید و مصرف کالای ساخت داخل در سطح سازمان‌ها و نهادهای تابع خود و همچنین در سطح حمایت از معیشت خانوارهای تحت پوشش مستقیم خود است، حمایت غیر مستقیم از کالای داخلی است. حمایتی که برخی از آنها، شامل اهتمام و دغدغه‌مندی نسبت به جهت‌دهی به خریدهای دولتی، سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و اقدام برای اخذ مالیات بر فعالیت‌های غیرتولیدی (نظیر مالیات بر عایدی سرمایه ناشی از معاملات گوناگون)، حمایت‌های بیمه‌ای از کسب‌وکارهای نوظهور، مأموریت دادن به دستگاه دیپلماسی برای بازاریابی و باز کردن راه محصولات تولید داخل به بازار دیگر کشورها و… است. برخی از پیش‌شرط‌های حمایت از کالای ایرانی را می‌توان به شرح زیر مورد اشاره قرار داد:

۱- باور و اعتقاد به حمایت از الفبای حمایت از هر امری مربوط به باور و اعتقاد افراد به آن

تکاپو

□ **اکبر کریمی** / کشاورزی یکی از شاخه‌های مهم فعالیت اقتصادی در جهان محسوب می‌شود. ظرفیت‌های بالای تولیدی و اشتغال‌زایی و همچنین وجود محصولات استراتژیک در این شاخه، سطح اهمیت آن را به خوبی نشان می‌دهد.

بخش کشاورزی در کشور ما نیز درصد چشمگیری از اشتغال‌زایی را به خود اختصاص داده است. همچنین امروزه در اغلب دانشگاه‌های سطح کشور، دانشجویان در رشته‌های مختلف به تربیت و آموزش در حوزه‌های مختلف کشاورزی مشغول هستند که این عده در آینده قصد ورود به این عرصه اقتصادی را دارند. بنابراین ایران از حیث دارا بودن شرایط اقلیمی، زمین و نیروی فعال متخصص و جوان، در مقایسه با دیگر کشورهای جهان رتبه قابل قبولی دارد.

در حال حاضر، عمده مشکلات کشور در حوزه کشاورزی، نیمه‌بیابانی بودن و پایین بودن متوسط بارندگی سالیانه در کشور، کاهش سطح آب‌های زیرزمینی به دلیل نداشتن، صرف‌بیهوده آب در حوزه‌های مختلف صنعت، کشاورزی و مصارف خانگی و کاهش نزولات آسمانی طی چند سال اخیر، کاهش روز به روز کیفیت خاک زمین‌های زراعی به دلیل نداشتن بهره‌برداری مناسب از آن و استفاده بی‌رویه از آفت‌کش‌ها و کودهای شیمیایی در مزارع است. با این حال ظرفیت‌های بالقوه و بالفعل فراوانی در حوزه کشاورزی کشور وجود دارد که می‌توان با برنامه‌ریزی‌های کوتاه‌مدت و بلندمدت در زمینه کاهش مشکلات اشاره شده و عینیت‌بخشی به ظرفیت‌های بالقوه، از آن ظرفیت‌ها برای افزایش تولید و اشتغال بهره برد. در این گزارش ضمن معرفی یکی از فعالان اقتصادی کشور در حوزه کشاورزی، توصیه‌های او در این حوزه بیان خواهد شد.

کشاورز زاده‌ای که به پیشه پدری روی آورد

سجاد سنجابی کشاورز زاده‌ای است که از کودکی در این حوزه فعالیت داشته است.

دوشنبه ۱۷ اردیبهشت ۱۳۹۷

سال هجدهم

شماره ۸۴۶

براساس تازه‌ترین تصمیم بانک مرکزی، مؤسسه ثامن و بانک مهر اقتصاد در بانک انصار ادغام خواهند شد تا به یک بانک واحد تبدیل شوند. فرشاد

حیدری، معاون نظارتی بانک مرکزی به سپرده‌گذاران این مؤسسات اطمینان داد که هیچ نگرانی نداشته باشند؛ چراکه این ادغام یکی از رویکردهای مناسب

بانک مرکزی برای تقویت نظام بانکی است.

بررسی نقش مردم و مسئولان در تحقق شعار سال-۵

موضوع و مفهوم است. اگر فرد مسئول و مجری، اعتقادی به مفهوم مورد نظر نداشته باشد، نه تنها حمایتی از آن صورت نمی‌دهد؛ بلکه تمام همّ و غم خود را به تضعیف و از میدان به در کردن آن معطوف خواهد کرد.

تحقق‌پذیری حمایت از کالای ایرانی در این شرایط، نیازمند خروج از دایره حرف و شعار و ورود به عرصه عمل و اقدام است. تولیدکنندگان داخلی امروز کشور با مشکلات و تنگناهای جدی مواجه هستند؛ از این رو می‌تلبد دولتمردان و برنامه‌ریزان عرصه اقتصاد کشور دست آنان را به گرمی بفشارند. سربازان خط مقدم جبهه اقتصادی در وضعیت کنونی به معنای واقعی کلمه نیازمند پشتیبانی و حمایت هستند و قدم اول حمایت از آنها باور و اعتقاد به کار و تلاش آنها و لزوم حمایت و پشتیبانی مادی

و معنوی از آنها است. اگر باور به حمایت از کالای ایرانی در بین مسئولان و دولتمردان وجود داشته باشد، باید بدانند که هزینه تولید کالا در کشور بنا به دلایل گوناگون از جمله نرخ سود بالای تسهیلات بانکی، مالیات، بیمه، تأمین اجتماعی، قاچاق، واردات بی‌رویه و مواردی از این دست، در مدار صعودی قرار دارد. برنامه‌ریزی

اگر باور به حمایت از کالای ایرانی در بین مسئولان و دولتمردان وجود داشته باشد، باید بدانند که هزینه تولید کالا در کشور بنا به دلایل گوناگون از جمله نرخ سود بالای تسهیلات بانکی، مالیات، بیمه، تأمین اجتماعی، قاچاق، واردات بی‌رویه و مواردی از این دست، در مدار صعودی قرار دارد. برنامه‌ریزی

اگر باور به حمایت از کالای ایرانی در بین مسئولان و دولتمردان وجود داشته باشد، باید بدانند که هزینه تولید کالا در کشور بنا به دلایل گوناگون از جمله نرخ سود بالای تسهیلات بانکی، مالیات، بیمه، تأمین اجتماعی، قاچاق، واردات بی‌رویه و مواردی از این دست، در مدار صعودی قرار دارد. برنامه‌ریزی

اگر باور به حمایت از کالای ایرانی در بین مسئولان و دولتمردان وجود داشته باشد، باید بدانند که هزینه تولید کالا در کشور بنا به دلایل گوناگون از جمله نرخ سود بالای تسهیلات بانکی، مالیات، بیمه، تأمین اجتماعی، قاچاق، واردات بی‌رویه و مواردی از این دست، در مدار صعودی قرار دارد. برنامه‌ریزی

اگر باور به حمایت از کالای ایرانی در بین مسئولان و دولتمردان وجود داشته باشد، باید بدانند که هزینه تولید کالا در کشور بنا به دلایل گوناگون از جمله نرخ سود بالای تسهیلات بانکی، مالیات، بیمه، تأمین اجتماعی، قاچاق، واردات بی‌رویه و مواردی از این دست، در مدار صعودی قرار دارد. برنامه‌ریزی

اگر باور به حمایت از کالای ایرانی در بین مسئولان و دولتمردان وجود داشته باشد، باید بدانند که هزینه تولید کالا در کشور بنا به دلایل گوناگون از جمله نرخ سود بالای تسهیلات بانکی، مالیات، بیمه، تأمین اجتماعی، قاچاق، واردات بی‌رویه و مواردی از این دست، در مدار صعودی قرار دارد. برنامه‌ریزی

اگر باور به حمایت از کالای ایرانی در بین مسئولان و دولتمردان وجود داشته باشد، باید بدانند که هزینه تولید کالا در کشور بنا به دلایل گوناگون از جمله نرخ سود بالای تسهیلات بانکی، مالیات، بیمه، تأمین اجتماعی، قاچاق، واردات بی‌رویه و مواردی از این دست، در مدار صعودی قرار دارد. برنامه‌ریزی

اگر باور به حمایت از کالای ایرانی در بین مسئولان و دولتمردان وجود داشته باشد، باید بدانند که هزینه تولید کالا در کشور بنا به دلایل گوناگون از جمله نرخ سود بالای تسهیلات بانکی، مالیات، بیمه، تأمین اجتماعی، قاچاق، واردات بی‌رویه و مواردی از این دست، در مدار صعودی قرار دارد. برنامه‌ریزی

اگر باور به حمایت از کالای ایرانی در بین مسئولان و دولتمردان وجود داشته باشد، باید بدانند که هزینه تولید کالا در کشور بنا به دلایل گوناگون از جمله نرخ سود بالای تسهیلات بانکی، مالیات، بیمه، تأمین اجتماعی، قاچاق، واردات بی‌رویه و مواردی از این دست، در مدار صعودی قرار دارد. برنامه‌ریزی

اگر باور به حمایت از کالای ایرانی در بین مسئولان و دولتمردان وجود داشته باشد، باید بدانند که هزینه تولید کالا در کشور بنا به دلایل گوناگون از جمله نرخ سود بالای تسهیلات بانکی، مالیات، بیمه، تأمین اجتماعی، قاچاق، واردات بی‌رویه و مواردی از این دست، در مدار صعودی قرار دارد. برنامه‌ریزی

اگر باور به حمایت از کالای ایرانی در بین مسئولان و دولتمردان وجود داشته باشد، باید بدانند که هزینه تولید کالا در کشور بنا به دلایل گوناگون از جمله نرخ سود بالای تسهیلات بانکی، مالیات، بیمه، تأمین اجتماعی، قاچاق، واردات بی‌رویه و مواردی از این دست، در مدار صعودی قرار دارد. برنامه‌ریزی

اگر باور به حمایت از کالای ایرانی در بین مسئولان و دولتمردان وجود داشته باشد، باید بدانند که هزینه تولید کالا در کشور بنا به دلایل گوناگون از جمله نرخ سود بالای تسهیلات بانکی، مالیات، بیمه، تأمین اجتماعی، قاچاق، واردات بی‌رویه و مواردی از این دست، در مدار صعودی قرار دارد. برنامه‌ریزی

اگر باور به حمایت از کالای ایرانی در بین مسئولان و دولتمردان وجود داشته باشد، باید بدانند که هزینه تولید کالا در کشور بنا به دلایل گوناگون از جمله نرخ سود بالای تسهیلات بانکی، مالیات، بیمه، تأمین اجتماعی، قاچاق، واردات بی‌رویه و مواردی از این دست، در مدار صعودی قرار دارد. برنامه‌ریزی

اگر باور به حمایت از کالای ایرانی در بین مسئولان و دولتمردان وجود داشته باشد، باید بدانند که هزینه تولید کالا در کشور بنا به دلایل گوناگون از جمله نرخ سود بالای تسهیلات بانکی، مالیات، بیمه، تأمین اجتماعی، قاچاق، واردات بی‌رویه و مواردی از این دست، در مدار صعودی قرار دارد. برنامه‌ریزی

اگر باور به حمایت از کالای ایرانی در بین مسئولان و دولتمردان وجود داشته باشد، باید بدانند که هزینه تولید کالا در کشور بنا به دلایل گوناگون از جمله نرخ سود بالای تسهیلات بانکی، مالیات، بیمه، تأمین اجتماعی، قاچاق، واردات بی‌رویه و مواردی از این دست، در مدار صعودی قرار دارد. برنامه‌ریزی

اگر باور به حمایت از کالای ایرانی در بین مسئولان و دولتمردان وجود داشته باشد، باید بدانند که هزینه تولید کالا در کشور بنا به دلایل گوناگون از جمله نرخ سود بالای تسهیلات بانکی، مالیات، بیمه، تأمین اجتماعی، قاچاق، واردات بی‌رویه و مواردی از این دست، در مدار صعودی قرار دارد. برنامه‌ریزی

اگر باور به حمایت از کالای ایرانی در بین مسئولان و دولتمردان وجود داشته باشد، باید بدانند که هزینه تولید کالا در کشور بنا به دلایل گوناگون از جمله نرخ سود بالای تسهیلات بانکی، مالیات، بیمه، تأمین اجتماعی، قاچاق، واردات بی‌رویه و مواردی از این دست، در مدار صعودی قرار دارد. برنامه‌ریزی

اگر باور به حمایت از کالای ایرانی در بین مسئولان و دولتمردان وجود داشته باشد، باید بدانند که هزینه تولید کالا در کشور بنا به دلایل گوناگون از جمله نرخ سود بالای تسهیلات بانکی، مالیات، بیمه، تأمین اجتماعی، قاچاق، واردات بی‌رویه و مواردی از این دست، در مدار صعودی قرار دارد. برنامه‌ریزی

اگر باور به حمایت از کالای ایرانی در بین مسئولان و دولتمردان وجود داشته باشد، باید بدانند که هزینه تولید کالا در کشور بنا به دلایل گوناگون از جمله نرخ سود بالای تسهیلات بانکی، مالیات، بیمه، تأمین اجتماعی، قاچاق، واردات بی‌رویه و مواردی از این دست، در مدار صعودی قرار دارد. برنامه‌ریزی

اگر باور به حمایت از کالای ایرانی در بین مسئولان و دولتمردان وجود داشته باشد، باید بدانند که هزینه تولید کالا در کشور بنا به دلایل گوناگون از جمله نرخ سود بالای تسهیلات بانکی، مالیات، بیمه، تأمین اجتماعی، قاچاق، واردات بی‌رویه و مواردی از این دست، در مدار صعودی قرار دارد. برنامه‌ریزی

اگر باور به حمایت از کالای ایرانی در بین مسئولان و دولتمردان وجود داشته باشد، باید بدانند که هزینه تولید کالا در کشور بنا به دلایل گوناگون از جمله نرخ سود بالای تسهیلات بانکی، مالیات، بیمه، تأمین اجتماعی، قاچاق، واردات بی‌رویه و مواردی از این دست، در مدار صعودی قرار دارد. برنامه‌ریزی

اگر باور به حمایت از کالای ایرانی در بین مسئولان و دولتمردان وجود داشته باشد، باید بدانند که هزینه تولید کالا در کشور بنا به دلایل گوناگون از جمله نرخ سود بالای تسهیلات بانکی، مالیات، بیمه، تأمین اجتماعی، قاچاق، واردات بی‌رویه و مواردی از این دست، در مدار صعودی قرار دارد. برنامه‌ریزی

اگر باور به حمایت از کالای ایرانی در بین مسئولان و دولتمردان وجود داشته باشد، باید بدانند که هزینه تولید کالا در کشور بنا به دلایل گوناگون از جمله نرخ سود بالای تسهیلات بانکی، مالیات، بیمه، تأمین اجتماعی، قاچاق، واردات بی‌رویه و مواردی از این دست، در مدار صعودی قرار دارد. برنامه‌ریزی

اگر باور به حمایت از کالای ایرانی در بین مسئولان و دولتمردان وجود داشته باشد، باید بدانند که هزینه تولید کالا در کشور بنا به دلایل گوناگون از جمله نرخ سود بالای تسهیلات بانکی، مالیات، بیمه، تأمین اجتماعی، قاچاق، واردات بی‌رویه و مواردی از این دست، در مدار صعودی قرار دارد. برنامه‌ریزی

اگر باور به حمایت از کالای ایرانی در بین مسئولان و دولتمردان وجود داشته باشد، باید بدانند که هزینه تولید کالا در کشور بنا به دلایل گوناگون از جمله نرخ سود بالای تسهیلات بانکی، مالیات، بیمه، تأمین اجتماعی، قاچاق، واردات بی‌رویه و مواردی از این دست، در مدار صعودی قرار دارد. برنامه‌ریزی

اگر باور به حمایت از کالای ایرانی در بین مسئولان و دولتمردان وجود داشته باشد، باید بدانند که هزینه تولید کالا در کشور بنا به دلایل گوناگون از جمله نرخ سود بالای تسهیلات بانکی، مالیات، بیمه، تأمین اجتماعی، قاچاق، واردات بی‌رویه و مواردی از این دست، در مدار صعودی قرار دارد. برنامه‌ریزی

اگر باور به حمایت از کالای ایرانی در بین مسئولان و دولتمردان وجود داشته باشد، باید بدانند که هزینه تولید کالا در کشور بنا به دلایل گوناگون از جمله نرخ سود بالای تسهیلات بانکی، مالیات، بیمه، تأمین اجتماعی، قاچاق، واردات بی‌رویه و مواردی از این دست، در مدار صعودی قرار دارد. برنامه‌ریزی

اگر باور به حمایت از کالای ایرانی در بین مسئولان و دولتمردان وجود داشته باشد، باید بدانند که هزینه تولید کالا در کشور بنا به دلایل گوناگون از جمله نرخ سود بالای تسهیلات بانکی، مالیات، بیمه، تأمین اجتماعی، قاچاق، واردات بی‌رویه و مواردی از این دست، در مدار صعودی قرار دارد. برنامه‌ریزی

اگر باور به حمایت از کالای ایرانی در بین مسئولان و دولتمردان وجود داشته باشد، باید بدانند که هزینه تولید کالا در کشور بنا به دلایل گوناگون از جمله نرخ سود بالای تسهیلات بانکی، مالیات، بیمه، تأمین اجتماعی، قاچاق، واردات بی‌رویه و مواردی از این دست، در مدار صعودی قرار دارد. برنامه‌ریزی

کلید واژه

شکست بازار

شکست بازار (Market Failure)

یک اصطلاح اقتصادی است و نشان‌دهنده موقعیت و شرایطی در بازار است که کمیت محصول مورد تقاضای مصرف‌کنندگان با مقدار تأمین‌شده از طرف تأمین‌کنندگان برابر نیست. در واقع، عرضه و تقاضا در تعادل نیست. این اتفاق نتیجه مستقیم کمبود برخی عوامل اقتصادی ایده‌آل است که از تعادل جلوگیری می‌کند.

شکست بازار تأثیر منفی بر اقتصاد دارد؛ چرا که سبب می‌شود تخصیص منابع به شکلی بهینه انجام نگیرد. به بیان دیگر، هزینه‌های اجتماعی ناشی از تولید کالا یا خدمت (همه هزینه فرصت‌های منابعی که در ایجاد آن کالاها و خدمات وجود دارد) به حداقل نرسیده است و این به هدر رفتن منابع بسیاری منجر می‌شود.

شکست‌های بازار اغلب با اطلاعات نامتقارن، بازارهای غیر رقابتی، مسائل کارگزار- کارفرما، اثرات برون‌ی کالا‌های عمومی همگام شده است. در عین حال اقتصاددانان دیدگاه‌های متفاوتی دارند درباره اینکه چه رویهادهایی منابع شکست بازارند. روند کلی تجزیه و تحلیل اقتصادی در بسیاری از موارد شکست بازار را می‌پذیرد (مربوط به کارایی پارتو) که به سه دلیل می‌تواند رخ دهد:

۱- اگر بازار انحصاری شده باشد، با گروه کوچکی از کسب‌وکارها قدرت بازاری معناداری را نگه داشته باشند.

۲- اگر تولید کالا یا خدمت منتج از یک اثر برون‌ی شود.

۳- اگر کالا یا خدمت یک کالای عمومی است.

برای نمونه، فرض کنید قانونی وضع شود که همه میوه‌فروشی‌ها را ملزم کند قیمت میوه‌های تولید بخش کشاورزی را برابر با قیمت میوه‌های وارداتی به فروش برسانند.

این قانون که ممکن است برای حمایت از تولیدات داخلی وضع شده باشد، سبب می‌شود میوه‌هایی که معمولاً با قیمتی به فروش می‌رسیدند، چند برابر قیمت پیشین قیمت‌گذاری شوند و مصرف‌کننده دیگر تمایلی برای خرید آنها نداشته باشد. به همین دلیل کشاورزان هم از تولید آن محصول صرف‌نظر می‌کنند.

در این صورت اقتصاد با کاهش تولید روبه‌رو می‌شود و ممکن است حتی برای جبران این کاهش تولید مجبور به واردات آن میوه شود و درنتیجه آن منابع زیادی به هدر رود. این اتفاق نوعی شکست بازار تلقی می‌شود.

شکست بازار اغلب به عنوان یک تصدیق برای مداخله دولت در یک بازار خاص استفاده می‌شود. اقتصاددانان اغلب نگران اثرات شکست بازار و راه‌های ممکن برای تصحیح هستند. موارد متعددی را می‌توان برشمرد که سازوکار بازار در رسیدن به هدف «کارآمدی» شکست می‌خورد. در این موارد دولت به عنوان برطرف‌کننده شکست بازار و ایجادکننده «کار آمدی»، در اقتصاد دخالت می‌کند.

در اقتصاد سیاسی توجیهی که بمرای مداخله دولت وجود دارد مواردی است که بازار آزاد نمی‌تواند آنها را برآورده کند، یا در صورت سپردن آنها به دست بازار میزان تولید محصول کمتر از میزان بهینه خواهد بود. موارد کلاسیک برای شکست بازار عبارتند از: خدمات بیمه درمانی، بازتوزیع درآمد به نفع طبقات فقیر، حفظ محیط زیست، خدمات عمومی مثل دفاع و امنیت، توسعه علوم پایه و نهایتاً دفاع از حقوق مالکیت. مداخله دولت در اقتصاد معمولاً از طریق پنج ابزار اصلی؛ ۱- مالیات‌گیری، ۲- پرداخت سوبسید، ۳- تولید مستقیم کالا (مثل آب و برق، ارتباطات و بنزین)، ۴- تنظیم مقررات و ه حمایت از حقوق مالکیت صورت می‌گیرد.

برخی اقتصاددانان معتقدند؛ اگر بازار ضعف‌هایی دارد، دولت نیز می‌تواند ضعف‌هایی به مراتب جدی‌تر داشته باشد. نکته مهم اینته، که چون دولت نتایج ملموس اقتصادی در کشور را به نام خود ثبت می‌کند، ضعف‌های دولت بیش از ضعف‌های بازار پوشانده می‌شود و ضعف بازار نمود بیشتری می‌یابد.

برخی اقتصاددانان معتقدند؛ اگر بازار ضعف‌هایی دارد، دولت نیز می‌تواند ضعف‌هایی به مراتب جدی‌تر داشته باشد. نکته مهم اینته، که چون دولت نتایج ملموس اقتصادی در کشور را به نام خود ثبت می‌کند، ضعف‌های دولت بیش از ضعف‌های بازار پوشانده می‌شود و ضعف بازار نمود بیشتری می‌یابد.

برخی اقتصاددانان معتقدند؛ اگر بازار ضعف‌هایی دارد، دولت نیز می‌تواند ضعف‌هایی به مراتب جدی‌تر داشته باشد. نکته مهم اینته، که چون دولت نتایج ملموس اقتصادی در کشور را به نام خود ثبت می‌کند، ضعف‌های دولت بیش از ضعف‌های بازار پوشانده می‌شود و ضعف بازار نمود بیشتری می‌یابد.

سیاست‌نامه

اندیشه سیاسی مسلمانان —۴۳۹

مردم و مشروعیت حکومت از دیدگاه ملاحمدم نراقی

□ **فتح الله پربشان /** درباره بررسی نسبت مردم با حکومت از منظر ملاحمدم نراقی مطالب مقدماتی در شماره گذشته گفته شد؛ محاصل مباحث این بود که نقش و جایگاه مردم بیشتر در دو کار کرد و نقش نسبت به حکومت عینیت و اهمیت پیدا کرده و قابل بررسی است؛ نقش و جایگاه مردم در مشروعیت حکومت و نقش آنها در کارآمدی حکومت. در این مطلب سیاسی درباره نسبت مردم و حکومت حداقل دو دیدگاه امروز در فلسفه و اندیشه سیاسی درباره نسبت مردم و حکومت حداقل دو دیدگاه مهم و محوری وجود دارد که بسیار تعیین کننده است؛ در گمانه‌هایی مردم و مشروعیت را با هم نامحرم و بیگانه‌اند و مردم ناتوان از آنند که بتوانند ستون مشروعیت را بالا برند

اما آن توان و نیرو دهند. در برابر این نگاه دیدگاهی وجود دارد که مشروعیت را تنها از تنها از آن مردم می‌داند و هیچ امر دیگری را در آن دارای نقش نمی‌داند که قاطبه اندیشمندان غربی و ادامه‌دهندگان راه و اندیشه آنها در داخل به این نظر معتقد هستند. اما در میان این گمانه‌ها، می‌توان به نظریه‌ای دست یافت یا نظریه سیاسی را درباره مشروعیت ارائه داد که نه خدا از آن بیگانه بماند و نه مردم از آن دور بیفتند. به دیگر سخن، مشروعیت حکومت در جامعه دینی همان‌گونه که سرچشمه الهی دارد، تکیه‌گاه مردمی نیز می‌طلبد. کاوش و درنگ بیشتر و ژرف‌تر در سرچشمه‌های دینی نشان از این دارد که در اسلام نه فرد و نه مجموعه‌ای از کسان و نه هیچ گروه، حزب و دسته‌ای به عنوان یک تشکل، طبقه، نهاد و واحد اجتماع حق حکومت و حکمروایی بر دیگران را ندارند؛ بلکه آنچه حق حکومت می‌آورد، مجموعه‌ای از ویژگی‌های بنیادین و کاربردی است و ویژگی‌ها و توان‌هایی، مانند معرفت، دانش و ارزش، عدالت، شجاعت، مدیریت، تعهد، پاکي و مهارت در قالب برنامه‌های ریز و درشت و فرآیند ساماندهی جلوه‌گر می‌شوند و کالبد می‌پذیرند.

سازوکار مشروعیت بخشیدن به حکومت، هر چند به دیدگاه علامه نراقی دیده نمی‌شود؛ اما نزدیکی‌های روشنی میان آنها به نظر می‌آید؛ از جمله در باب مشروعیت دینی و الهی حکومت که ملاحمدم نراقی بر این نظر است و بر آن با می‌فشارد که دین‌شناس واقعی باید در رأس هرم مدیریت کلان جامعه جای بگیرد و این را با دلیل‌های بسیار ثابت می‌کند که مفاد و منطقی محوری آنها فراهم آمدن ویژگی‌های بنیادین و کاربردی، چون آشنایی عمیق به اسلام و مهارت در دانش فقه، امین بودن، نگهبان و یاری‌گر دین، عادل بودن و در مجموع مانند انبیا شدن… است. تنها (مثل الانبیا) می‌رساند که یک دین‌شناس در مقام رهبری جامعه باید چه دانش‌ها و توانش‌هایی را در خویش گرد آورد و اگر یک دین‌شناس تنها جامع معارف دینی باشد، ولی در برابرسازی و کاربرد آنها و نیز در مدیریت جامعه ناتوان بوده و توانش‌های ارزشی و تخصصی را فراهم نداشته باشد، به طور قطع شایستگی به عهده گرفتن هدایت سیاسی و مدیریتی جامعه را نخواهد داشت. همین‌طور اگر توانش‌های دیگر فراهم بودند، اما دانش دینی فراهم نبود، باز هم نمی‌تواند نامزد رهبری بشود. از این رو، نراقی بر این باور است که دین‌شناس واقعی ویژگی‌های دیگری دارد یا باید داشته باشد و دین‌شناس غیر واقعی هر چند می‌تواند ویژگی‌های دیگری (توانش‌های مدیریتی) را داشته باشد، ولی دین‌شناس نیست و شایستگی این مقام را ندارد. به این ترتیب، در جامعه دینی دین‌شناس واقعی می‌تواند قدر متیقن آن ویژگی‌های بنیادین و کاربردی بوده باشد.^(۱)

همه سازوکارهایی که بیان شد، در کتاب عوائدالایام وی قابل استفاده است. محقق نراقی در فرازی می‌نویسد: «و المفروض عدم دلیل علی نصب معین او واحد الابعینه او جامعه غیر الفقیه و اما الفقیه فقد ورد فی حقه ما ورد من الاوصاف الجميله و المرزایا الجلیله و هی کافیة فی دلالتها علی کونه منصوباً منه؛ و ثانیها: ان کل من یمكن ان یکون ولیاً و متولياً لذلک الامر و یحتمل ثبوت الولاية له یدخل فیه الفقیه قطعاً من المسلمین او العدل او الثقات ولا عکس و ایضاً کل من یجوز ان ینقال بولایته یضمن الفقیه و لیس القول بثبوت الولاية للفقیه مضمناً لثبوت ولاية الغير…»^(۲)

انگاره ما این است که دلیلی بر گماردن یک فرد شناخته و با نام و نشان یا یک فرد غیرشناخته و دارای نام و نشان آدر مُثَل در دلیل آمده باشد یکی از شما صد نفر…! و یا گروهی غیر دین‌شناس نداریم. اما نسبت به دین‌شناس واقعی دلیل‌هایی که بیان‌کننده ویژگی‌ها و خصال نیکو و برتری‌های ارجمند و بزرگ آدانش‌ها و توانش‌های ارزشی و علمی‌ا وی باشند، وارد شده و در دست داریم و همین کافی است که فقیه دارای این ویژگی‌ها گمارده شده به این مقام است. دوم، هر کسی که بر او ممکن باشد سرپرستی امور جامعه را به دست گیرد و احتمال آن برود که ولایت برای او ثابت باشد، برای دین‌شناس و فقیه از مسلمانان و عدالت‌پیشگان و اهل اعتماد چنین ولایتی حتمی است؛ اما این حتمی بودن در عکس آن وجود ندارد و نیز اگر به ولایت هر کسی باور داشته باشیم، دین‌شناس را نیز شامل می‌شود و اما در هر موردی که دین‌شناس حق ولایت و حکومت داشته باشد، لازم‌هست آن نیست که دیگران نیز در آن مورد ولایت و حق حکومت داشته باشند. در شماره آتی کارآمدی حکومت از منظر وی را بررسی خواهیم کرد.

□ **پانوشته‌ها:**

- جایگاه مردم در حکومت از نظر محقق نراقی، «مجله حوزه، آذر و اسفند ۱۲۸۰، شماره‌های ۱۰۷ و ۱۰۸».
- ملاحمدم نراقی، عوائدالایام، مرکز انتشارات تبلیغات اسلامی قم، ص ۵۳۹-۵۲۶.

کتابخوان

معنویت در سید مصرف

نگاه امروز به معنویت نگاهی تناقض‌نماست؛ زیرا از یک‌سو گفته می‌شود بحران معنویت امروز بسیاری از جوامع را تهدید می‌کند و از سوی دیگر، بشر اینترنت‌نزده و خسته از مسابقه تکنولوژی دنبال معنویت است و به همین دلیل شیبادانی در کمین انسان امروز با معنویت‌های دروغین و کاذب نشتنه‌اند تا با سوء‌استفاده از این نیاز، کالای خود را عرضه کنند و برخلاف ادعای ارائه راه سعادت، وی را از راهبایی به سعادت خوری

و ساحل آرامش دنیوی بازدارند؛ اما در هر صورت معنویت در سید مصرف انسان امروز جایگاه ویژه‌ای دارد.

کتاب «معنویت در سید مصرف» به قلم دکتر بهزاد حمیدیه که از استادان حوزه و دانشگاه هستند، در ۴۶۳ صفحه و در قالب یک مقدمه و نه بخش تألیف و به همت پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی در سال ۱۳۹۲ منتشر شده است. از نوآوری‌های این کتاب طرح مفهوم (پارادایم دین‌داری) است که در این اثر به این پرسش پاسخ داده می‌شود که در دوران حاکمیت فرهنگی تحول‌های مفهوم دین و عرفان در نزد مردم بر کدام مبانی تکیه دارند؟

این کتاب از روش جامعه‌شناختی استفاده کرده و درصدد اثبات این فرضیه برآمده است که در دوران معاصر، پارادایم جدیدی برای دین‌داری رقم خورده که پارادایم دین‌داری ابرعرفی است. در واقع، این کتاب می‌خواهد اثبات کند که سکولاریته در زمان ما تشدید یافته است. بر اساس این، مؤلف درصدد است علت رشد و توسعه حیرت‌انگیز جنبش‌های معنوی نوپدید در دهه‌های آخر قرن بیستم را تبیین کند. هدف این کتاب آن است که با بررسی مبانی تحول مفهوم دین و عرفان در فرهنگ مصرفی، آشکار شود که آیا رشد معنویت‌های نوین و جنبش‌های نوپدید دینی، پس از یک دوره مؤثر عرفی‌سازی، به معنای بازگشت به دین و عرفان سنتی است یا تحول کیفی عمیقی در حال رخ دادن است؟ در این راستا، دو مسئله فرعی این پژوهش عبارت‌اند از: ارتباط جنبش‌های نوپدید دینی و معنوی با فرهنگ مصرفی چیست؟ چه نقدهای الهیاتی و جامعه‌شناختی تحول‌های دین‌داری و عرفان‌گرایی قابل طرح هستند؟

بینش دینی

شفابخش

عبدالله نوری گلجایی / در

راستای شناخت مواضع سیاسی انجمن حجتیه در مقطع زمانی پهلوی دوم، بررسی و مطالعه دیدگاه سران این انجمن درباره قیام و نهضت حضرت امام خمینی(ره) و مبارزان انقلابی از حیث جریان‌شناختی و تبارشناسی انصراف در آن برهه حساس حائز اهمیت است.

بر خورد دوگانه

در بازهٔ زمانی اوج فعالیت انجمن، عمده‌ترین اتفاق سیاسی که فراتر از جنبهٔ ملی، رنگ مذهبی و اعتقادی به مردم بهره‌ری حضرت امام(ره) بود. بی‌تردید اگر رویکرد مبارزاتی امام را حاصل و فعالیت‌های انجمن با هم تعارضی پیدا نمی‌کرد، انجمن هم چندان با اعتراض یا نقد مبارزان روبه‌رو نمی‌شد. «در برخورد با نهضت امام، انجمنی‌ها همیشه دو نیش کار می‌کردند؛ یعنی به عنوان اینکه این یک نهضت مذهبی است، خود را با آن مرتبط می‌دانستند، ولی با تمسک به این اعتقاد که این نوع انقلابیگری‌ها در این دوران سرانجامی ندارد، در فضای رسمی و حکومتی اعلام می‌کردند که ما جوان‌ها و نوجوان‌ها را به سمت انقلابی‌شدن سوق نمی‌دهیم. ما تنها به دنبال پرورش مذهبی اینها هستیم. رژیم شاه هم نواقصی نداشت، اما یک رژیم شیعی است.»^(۱)

در دوران پیش از انقلاب، از آنجا که جهت‌گیری فکری انجمن؛ سکوت، سازش و خدمت به دستگاه طاغوت بود و خط امام(ره) فریاد، قیام و تحریم حکومت طاغوت به شمار می‌رفت، جریان انجمن حجتیه، چون با تفکرات انقلابی امام و طرفداران نهضت انقلابی ایشان مخالف بودند، در بسیاری از مواقع، مخالفت خودشان را به صورت علنی مطرح کردند و در بسیاری از اوقات، جریان انقلاب اسلامی و در رأس آن حضرت امام خمینی(ره) را با بشدت‌یدرتین اتهامات و افتراات مورد خطاب قرار می‌دادند. استاد شهید مرتضی مطهری در این باره

آفاق

دکتر سیامک باقری چوکامی /

امروزه به‌کارگیری فنونی از روانشناسی زبان در نبردهای نرم توانایی‌ها و مزیت‌هایی را به بازیگران قدرت داده و این فضا را نسبت به گذشته متحول کرده است. روانشناسی زبان یکی از شاخه‌های جدید روانشناسی است. موضوع آن، مطالعهٔ جنبه‌های ذهنی زبان است. به عبارت دیگر، این دانش، رابطهٔ ذهن و زبان، تأثیر متقابل این دو و اثرهای روان‌شناختی واژه‌ها و سازوکار تأثیر واژه‌ها بر نظام اندیشه‌ای فرد و نقش آنها در زایش اندیشه‌ها، احساسات، عواطف، استنباط‌ها، قضاوت‌ها و جهت‌دهی به رفتارها را مورد مطالعه قرار می‌دهد.

سازدهای زبانی و ادراک‌سازی
روانشناسان زبان دریافته‌اند واژه‌های لبریز از هیجان و احساس، آن یخش از کارکردهای عالی ذهن ما را فعال می‌سازد و ما را برای موضع‌گیری له یا علیه یک ایده، شخص یا نگرش برمی‌انگیزد. هر قدر احساسی که در ورای واژه‌های یک پیام نهفته است مشابهت بیشتری با زمینه و بافت ذهنی مخاطب داشته باشد، یا بتواند احساس و هیجانی را در وی برانگیزد، درک و جذب آن واژه‌ها آسان‌تر صورت می‌گیرد.(الیاسی، ص ۷۹)

متخصصان جنگ روانی بر این مسئله اذعان دارند که سازه‌های زبانی نقش محوری در اثر گذاری بر ادرک دارند. چنانکه صالح نصر اندیشمند و نویسندهٔ مصری در کتاب جنگ روانی نوشت: «بسیار آسان [سازدها] است که به انسان و عقل او توجه دارد و هر گاه امکان برقراری ارتباط با مخاطب را داشته باشد، می‌تواند به عماتی وجود او نفوذ کند.» پیش از این، گوپلز وزیر تبلیغات هیتلر که رشته تحصیلی او ادبیات و فلسفه بود نیز اذعان داشت که «همیشه موفقیت از آن کسی خواهد بود که اولین کلمه را به گوش مردم برساند.»

از همین رو یافته‌های این رشته از روانشناسی کاربرد روزافزونی در جنگ نرم یافته است، به ویژه پیشرفت سریع فناوری ارتباط از دهه ۱۳۴۹/۱۹۷۰ وضعیت وی را در جهان ایجاد کرد که کاربرد زبان را در نبرد نرم به شدت

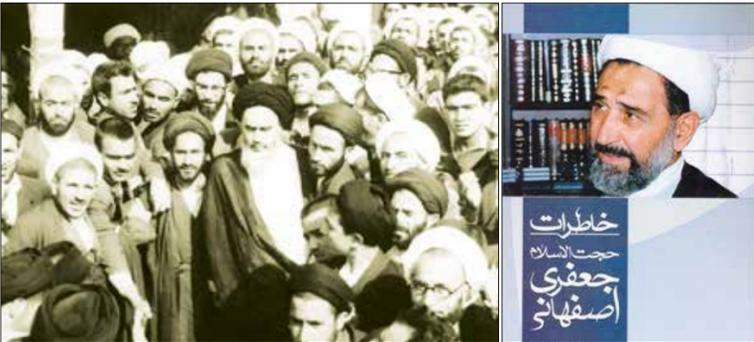
دوشنبه ۱۷ اردیبهشت ۱۳۹۷
سال هجدهم
شماره ۸۴۶

«کارل یوستاو یونگ» روانشناس تحلیلی اهل سوئیس می‌گوید: در میان همه بیماریانی که در نیمه دوم حیاتم با آنها مواجه بودهام، یکی هم نبوده که مشککش در

آخرین وهله، چیزی جز مشکل یافتن یک نگرش نسبت به حیات باشد. با اطمینان می‌توان گفت که همه آنان از آن رو احساس بیماری می‌کرده‌اند که چیزی را که ادیان زنده هر عصر، به پیروان خود، عرضه می‌دارند، از دست داده‌اند و هیچ یک از یافتن بینش دینی خود، شفاف واقعی نیافته‌اند.

جریان‌شناسی فکری فرهنگی انجمن حجتیه—۱۳

مواضع انجمن در قبال امام خمینی (ره) و مبارزان انقلابی

په دین می‌دانستند و معتقد بودند که فقط معصوم(ع) می‌تواند وارد این عرصه شود. بنابراین، آنها به‌طور مبنایی با شیوهٔ مبارزاتی امام مشکل داشتند. علاوه بر مرحوم آیت‌الله خویی زد و به ایشان تسلیت گفت. در واقع بنا این کار، می‌خواست مرجعیت را از ایران به نجف پاس بدهد. در آن روز دیدم عده‌ای در خانهٔ شیخ‌محمدحسود نشسته‌اند. صدای زنگ تلفن لحظه‌های قطع نمی‌شد و از شیخ‌محمدی می‌پرسیدند که مرجع کیست؟ ایشان هم با آب و تاب و روش بیان مخصوص به خود، آیت‌الله خویی را معرفی می‌کرد. بعد از مدتی سکوت، بنده گفتم: آقای حلبی! اینکه فقهاش فلان و اصولش فلان است و… دردی از مردم ایران را دوا نمی‌کند. مردم به مرجعی نیاز دارند که پیام اصلی اسلام را درج کرده باشد. یک مرتبه آقای حلبی می‌فهمم سابقه‌ای به من گفت، من می‌فهمم که تو طرفدار آقای خمینی هستی و خیر دارم که در نهضت روحانیت از ایشان طرفداری می‌کرده‌ای و حالا هم منظور تو را درک می‌کنم. اصلاً در خانه من جای این حرف‌های سیاسی نیست. من هم قدری تند جواب ایشان را دادم و این آخرین دیدار بنده قبل از رفتن به زندان در سال ۱۳۵۰ بود.»^(۲)

مخالفت شدید با نهضت امام خمینی و افراد انقلابی بر مبنای اندیشه و تفکرات اعتقادی و مکتبی انجمن بود؛ «این مخالفت‌ها و موضع‌گیری‌ها عمدتاً ناشی از همان جوهرهٔ فکری‌شان بود؛ یعنی در زمان غیبت امام معص(ع) ورود و حتی با هم به سخنرانی‌های امام باقر علیه‌زینم‌علیه و معتقد بودند که در تهران یکبار دیگر ایشان را ملاقات کردیم. این ایام مصادف با فوت آیت‌الله حکیم بود. شاه نیز تلگرافی به مرحوم آیت‌الله خویی زد و به ایشان تسلیت گفت. در واقع بنا این کار، می‌خواست مرجعیت را از ایران به نجف پاس بدهد. در آن روز دیدم عده‌ای در خانهٔ شیخ‌محمدحسود نشسته‌اند. صدای زنگ تلفن لحظه‌های قطع نمی‌شد و از شیخ‌محمدی می‌پرسیدند که مرجع کیست؟ ایشان هم با آب و تاب و روش بیان مخصوص به خود، آیت‌الله خویی را معرفی می‌کرد. بعد از مدتی سکوت، بنده گفتم: آقای حلبی! اینکه فقهاش فلان و اصولش فلان است و… دردی از مردم ایران را دوا نمی‌کند. مردم به مرجعی نیاز دارند که پیام اصلی اسلام را درج کرده باشد. یک مرتبه آقای حلبی می‌فهمم سابقه‌ای به من گفت، من می‌فهمم که تو طرفدار آقای خمینی هستی و خیر دارم که در نهضت روحانیت از ایشان طرفداری می‌کرده‌ای و حالا هم منظور تو را درک می‌کنم. اصلاً در خانه من جای این حرف‌های سیاسی نیست. من هم قدری تند جواب ایشان را دادم و این آخرین دیدار بنده قبل از رفتن به زندان در سال ۱۳۵۰ بود.»^(۲)

مخالفت شدید با نهضت امام خمینی و افراد انقلابی بر مبنای اندیشه و تفکرات اعتقادی و مکتبی انجمن بود؛ «این مخالفت‌ها و موضع‌گیری‌ها عمدتاً ناشی از همان جوهرهٔ فکری‌شان بود؛ یعنی در زمان غیبت امام معص(ع) ورود و حتی با هم به سخنرانی‌های امام باقر علیه‌زینم‌علیه و معتقد بودند که در تهران یکبار دیگر ایشان را ملاقات کردیم. این ایام مصادف با فوت آیت‌الله حکیم بود. شاه نیز تلگرافی به مرحوم آیت‌الله خویی زد و به ایشان تسلیت گفت. در واقع بنا این کار، می‌خواست مرجعیت را از ایران به نجف پاس بدهد. در آن روز دیدم عده‌ای در خانهٔ شیخ‌محمدحسود نشسته‌اند. صدای زنگ تلفن لحظه‌های قطع نمی‌شد و از شیخ‌محمدی می‌پرسیدند که مرجع کیست؟ ایشان هم با آب و تاب و روش بیان مخصوص به خود، آیت‌الله خویی را معرفی می‌کرد. بعد از مدتی سکوت، بنده گفتم: آقای حلبی! اینکه فقهاش فلان و اصولش فلان است و… دردی از مردم ایران را دوا نمی‌کند. مردم به مرجعی نیاز دارند که پیام اصلی اسلام را درج کرده باشد. یک مرتبه آقای حلبی می‌فهمم سابقه‌ای به من گفت، من می‌فهمم که تو طرفدار آقای خمینی هستی و خیر دارم که در نهضت روحانیت از ایشان طرفداری می‌کرده‌ای و حالا هم منظور تو را درک می‌کنم. اصلاً در خانه من جای این حرف‌های سیاسی نیست. من هم قدری تند جواب ایشان را دادم و این آخرین دیدار بنده قبل از رفتن به زندان در سال ۱۳۵۰ بود.»^(۲)

راستا، در تکنیک کلی‌گویی نیز بازیگران جنگ نرم تلاش می‌کنند با مرتبط‌ساختن عقیده یا سیاسی خاص با مفهومی ویژه، مخاطب بدون بررسی شواهد و دلایل، عقیده یا سیاست مورد نظر را بپذیرد.

تکرار و بمباران واژگان

از نظر روانشناسان تکرار اثر روانی دارد و باعث تداعی معنای می‌شود؛ عبارات تکراری معمولاً عامل توجه بیشتر، تمرکز، تلقین و باور می‌گردد؛ این قبیل مضمون‌پردازی‌ها وسیله مطمئنی است که در ایجاد اغتشاش ذهنی و آشفتگی فضای تبلیغاتی علیه حریف کاربرد ویژه دارد؛ در جریان جنگ علیه صدام تکرار خطر قریب‌الوقوع سلاح‌های شیمیایی عراق از زبان شخصیت‌های مختلف یک عملیات روانی گسترده بود که از طریق زبان انجام گرفت و زمینه ذهنی لازم برای عملیات اصلی یا جنگ را فراهم کرد. افزون بر این، تکرار سازه‌های زبانی در ایجاد تحرك اجتماعی نیز بسیار تأثیرگذار است. محققان معتقدند: «تکرار مداوم یک نجاد عاطفی، توده‌ها را آماده می‌کند تا تحت تأثیر کلمه یا عبارتی شعارگونه و کلیدی قرار گیرند. این کلمه، نشان یا عبارت محرک می‌تواند در زدن جرقه‌ای برای انفجار جمعی خاص حکم یک عامل تسریع‌کننده را داشته باشد.»(ابراهیمی خوسفی و دیگران، ۱۳۸۶:

«کارل یوستاو یونگ» روانشناس تحلیلی اهل سوئیس می‌گوید: در میان همه بیماریانی که در نیمه دوم حیاتم با آنها مواجه بودهام، یکی هم نبوده که مشککش در آخرین وهله، چیزی جز مشکل یافتن یک نگرش نسبت به حیات باشد. با اطمینان می‌توان گفت که همه آنان از آن رو احساس بیماری می‌کرده‌اند که چیزی را که ادیان زنده هر عصر، به پیروان خود، عرضه می‌دارند، از دست داده‌اند و هیچ یک از یافتن بینش دینی خود، شفاف واقعی نیافته‌اند.

در مسجد اعظم قم می‌رفتم. با هم عهد کرده بودیم که تا پیروزی انقلاب با هم باشیم. وی اهل محلهٔ بیدآباد اصفهان بود. در هیئت‌های متعدد به نام امام شعر می‌داد و فرد جسوری بود. اطلاعاتی‌ها و اعلامیه‌ها را با بی‌باکی تمام پخش می‌کرد. در آن زمان اطلاعات ناقصی از انجمن حجتیه پیدا کرده بود. این انجمن سابقه‌دار بود. چون در خط مبارزه با رژیم نبود، ما خیلی احتیاط می‌کردیم تا اندیشه‌های آنها به هیئت راه نیابد. اوایل سال ۱۳۴۴ بود که دیدم، ایشان کمتر به سراغ ما می‌آید. درصدد بودم در فرصتی مناسب با ایشان صحبت کنم. روزی در بازار اصفهان او را دیدم. دست دادیم و گفتیم: فاضل! فراری هستی؟ چیزی نگفت. مرا کناری کشید و گفت: والله، خجالت می‌کشم بگویم، ولی باید با شما کمتر تماس داشته باشم. گفتم، مگر مأمور شده‌ای؟ گفت: من عضو انجمن حجتیهٔ ضد بهائیت شده‌ام، چون بهائی‌ها مصممد دین را از بین ببرند، واجب است که حفظ دین ببردازیم و با آنها مقابله کنیم. گفتم، مگر امام خمینی این مسائل را نمی‌داند و شما بهتر از امام می‌دانید؟ امام زمان را از امام خمینی بیشتر می‌شناسید؟ از او قول گرفتم که در جلسه‌ای با حضور چند نفر برای توضیح بیشتر دربارهٔ این موضوع، گرد هم آییم.»^(۳)

بنابراین، نه‌تنها انجمن حجتیه خود اهل مبارزه علیه رژیم شاه نبود؛ بلکه نیروهای انقلابی را به بهانهٔ مبارزه با بهائیت، از مسیر انقلاب اسلامی منحرف می‌کرد.
۱- گروه مؤلفان، دیانت عافیت، همان، ص ۸۴.
۲- مرتضی مطهری، مجموعه آثار، همان، ج۱۶، ص ۳۲۳.
۳- ر.ک. علی‌اکبر پرورش، سخنرانی در کمیتهٔ فرهنگی جهاد سزاندگی استان چهارمحال و بختیاری، ۱۳۶۱.
۴- مصاحبه بانشریه چشم انداز ایران شماره ۲- مهر و آبان۱۳۷۸- صفحه ۳۳.
۵- ر.ک. مصاحبه با عباس سلیمی نمین، روزنامهٔ کیهان، ۱۳۸۲/۲/۶، ص ۱۵.
۶- ابراهیم عباسی. خاطرات حجت‌الاسلام جعفری اصفهانی، تهران، مرکز اسناد انقلاب اسلامی، ۱۳۹۱، ص ۵۴.

تلاش برای انحراف انقلابیون در کنار این مخالفت‌ها به انحراف کشتاندن مبارزان انقلابی نیز در دستور کار انجمن در سال‌های قبل از پیروزی انقلاب اسلامی بود. حجت‌الاسلام جعفری اصفهانی در کتاب خاطرات خود نوشته است: «در اصفهان هیئت‌هایی داشتیم که دائماً به قم و تهران رفت‌وآمد می‌کردند. افرادی از این هیئت‌ها به قم می‌آمدند و در جلسات شرکت می‌کردند، تا از جریان‌ات اطلاع پیدا کرده و در اصفهان تبلیغ کنند. یکی از آنها حسین فاضل بیدآبادی فردی باسواد و علاقه‌مند به امام بود. به اتفاق هم به قم می‌آمدیم و حتی با هم به سخنرانی‌های امام

پردازش

دین و تبیین معنای زندگی

□ **شهاب زمانی /** اساسی‌ترین

پرسش انسان دربارهٔ دین این است که دین چه فایده و لزومی برای حیات انسان و سامان اجتماعی او دارد؟ گرایش انسان به دین امری ذاتی، عمیق و ریشه‌دار است. دین نه تنها تأمین‌کنندهٔ بسیاری از نیازهای انسان، بلکه خود نیازی بنیادین و نهفته در ژرفای وجود آدمی است. «الکسیس کارل»، نویسنده کتاب «بیايش» در این باره می‌نویسد: «حساس عرفانی [دینی] جنبشی است که از اعماق فطرت سرچشمه گرفته است و یک غریزه اصلی است.» در نگاه «تولستوی» نیز: «ایمان آن چیزی است که انسان با آن زندگی می‌کند.» استاد شهید مطهری در توضیح این سخن می‌گوید: «یعنی ایمان مهم‌ترین سرمایه زندگی است.» به نظر وی مردم به برخی از سرمایه‌های زندگی، مانند سلامت، امنیت، ثروت و رفاه و… توجه دارند، اما به سرمایه بزرگ ایمان، توجهی ندارند؛ چرا که انسان اصولاً محسوسات و مادیات را بیش از معقولات و معنویات می‌شناسند. بنابراین، دین از جهت متعددی مدرسان و یاور انسان است. برخی از اندیشمندان کارکردهای مثبت دین را در سه حوزه؛ معرفت و دانایی، مناسبات اجتماعی انسان و حوزه روانشناسی مورد بررسی قرار داده‌اند.

توضیح همه این کارکردها مجال بیشتری می‌طلبد؛ اما برخی کارکردهای روانشناختی دین را به اختصار بررسی می‌کنیم. از نظر گاه روانشناختی دین کارکردها و ثمرات بسیاری برای انسان دارد. در میان دانش‌های جدید هیچ یک مانند روانشناسی، نقاب از رازهای شگفت دین و دینداری برداشته و لزوم اجتناب‌ناپذیر آن را در همین زندگی دنیایی به طور ملموس روشن نساخته است. البته باید توجه داشت که اساساً روانشناسی در بی‌تعیین حق و باطل و به تعبیر دیگر «ارزش صدق» دین نیست؛ آنچه این دانش پی می‌گیرد و در صلاحیت آن است، ثمرات و کارکردهای روانی دین فارغ از حقانیت و ارزش صدق آن است. معنا بخشیدن به حیات، بهداشت، سلامت و آرامش روان، سازگارسازی جهان درون و برون(کاهش رنج، هدف‌بخشی و ایدئال‌پروری، پختن به احساس تنهایی و تقویت قدرت کنترل غرایز پاره‌ای از کارکردهای روانشناختی دین و دین‌ورزی هستند که به تأیید یافته‌های روانشناختی نیز رسیده‌اند.

از مهم‌ترین کارکردهای اساسی دین، تبیین معنای زندگی است. هر انسانی از خود می‌پرسد که زندگی برای چیست؟ درد و رنج و مرگ و میرها چه معنا دارد؟ و در مجموع آیا جهان ارزش زیستن دارد یا خیر؟ یافتن پاسخی صحیح برای این پرسش‌ها زندگی‌ساز و ناکامی در برابر آن زندگی‌سوز است. دین با تبیین جاودانگی، حکمت و هدفمندی هستی و جهت‌گیری رو به خیر و کمال و تعالی آن، در برتو تدبیر خداوند حکیم، خردپذیرترین و دلیسندترین معنا از دین‌ورزی هستند که به تأیید یافته‌های روانشناختی نیز رسیده‌اند. از مهم‌ترین کارکردهای اساسی دین، تبیین معنای زندگی است. هر انسانی از خود می‌پرسد که زندگی برای چیست؟ درد و رنج و مرگ و میرها چه معنا دارد؟ و در مجموع آیا جهان ارزش زیستن دارد یا خیر؟ یافتن پاسخی صحیح برای این پرسش‌ها زندگی‌ساز و ناکامی در برابر آن زندگی‌سوز است. دین با تبیین جاودانگی، حکمت و هدفمندی هستی و جهت‌گیری رو به خیر و کمال و تعالی آن، در برتو تدبیر خداوند حکیم، خردپذیرترین و دلیسندترین معنا از دین‌ورزی هستند که به تأیید یافته‌های روانشناختی نیز رسیده‌اند.

در کشف هستی همچون شهروند کشوری است که قوانین و تشکیلات و نظامات آن را صحیح و عادلانه می‌داند و به حسن نیت کارگزاران آن ایمان دارد. لاجرم؛ اولاً، زندگی برای او مطبوع و دلپذیر می‌شود. ثانیاً، زمینه‌های ترقی و تعالی را برای خود و دیگران فراهم می‌بیند و روح «امیدواری» که او پدید می‌آید، ناآلها، اگر چیزی موجب عقب‌ماندگی او نشود آن را جز از ناحیه کم‌کاری و بی‌تجربگی و مسئولیت‌گریزی خود و امثال خود نمی‌داند. او همچنین پاره‌ای از رنج‌ها و دشواری‌ها را زمینه ترقی و تکامل خود می‌داند. این اندیشه به طور طبیعی شخص را به غیرت می‌آورد، به طوری که او را با «خوش‌بینی» و «امیدواری» به حرکت و جنبش در جهت اصلاح خود وامی‌دارد. در مقابل، فرد بی‌ایمان مانند شهروندی است که قوانین، تشکیلات و کارگزاران کشورش را فاسد می‌داند و از قبول آنها هم چراهی ندارد. درون چنین فردی انباشته از عقده‌ها و کینه‌هاست. او هرگز به فکر اصلاح خود نمی‌افتد، از جهان لذت نمی‌برد و هستی برای او زندانی هولناک است که یا باید از چنگ آن بگریزد، یا با رنج و سختی آن را تحمل کند.

با توجه به آنچه گذشت می‌توان تأثیرات معنای دینی حیات بر روان و کتش فرد را به این شرح برشمرد: خوش‌بینی، مطبوع‌سازی زندگی، امیدواری، مسئولیت‌پذیری و جنبش و حرکت اصلاحی.

شاهکار مهندسی جنگ

اگر امروز شاهد ساخت پل‌ها و سدهای عظیم در کشور هستیم و می‌بینیم فناوری احداث این سازه‌ها در کشور بومی شده است، باید ردپای آن را در دوران جنگ جست‌وجو کنیم؛ زمانی که برای عبور تجهیزات و نفرات از رودخانه‌های عظیم باید پلی محکم در کمترین زمان ممکن ساخته می‌شد. «پل خیبر» که جزو شاهکارهای مهندسی جنگ است، پلی شناور به طول ۱۴ کیلومتر بود که روی هور احداث شد. منطقه عملیاتی خیبر در شرق رود دجله و داخل هورالپوینز واقع بود. مهندسان برای شناور نگه‌داشتن پل از مواد پلیمری استفاده کردند و در طول مسیر قطعات یدکی به پل اصلی متصل شد تا چنانچه پل مورد اصابت هواییماهای دشمن قرار گرفت، روند تعمیر و بازسازی آن در کوتاه‌ترین زمان، ممکن باشد. به این ترتیب از تلفیق فوم و فایبر گلاس که استحکام پل را در مقابل حملات بی‌امان دشمن بالا می‌برد، استفاده شد. با توجه به شرایط خاص جنگی، پل‌های نمونه در یکی از کارگاه‌های متعلق به کمیته فنی دفتر مرکزی جهاد سازندگی ساخته شد، سپس قطعات ساخته شده برای بررسی و انجام آزمون‌های لازم به دریاچه مجموعه ورزشی آزادی تهران انتقال یافت تا زیر نظر فرماندهان نظامی، همه چیز پیش از مرحله عملیات در تهران مورد بررسی قرار گیرد. در اینجا به سفارش سیاه قرار شد جهاد سازندگی ۳۰ کیلومتر از این نوع پل را طی مدت ۲/۵ ماه بسازد و تحویل دهد. با هماهنگی میان وزارتخانه‌های صنایع سنگین، صنایع بازرگانی، جهاد و سیاه مراحل ساخت این پل پیش رفت.

سرانجام پل خیبر در قطعاتی به ابعاد ۳ در ۵ متر با سطحی ماقوم از پروفیل و محفظه‌ای از پلی اورانان فوم که با فایبر گلاس پوشیده بود، ساخته شد. هر قطعه از این پل ۱۲۰۰ کیلوگرم جرم داشت. از این پل در رودهایی با آبدهی حداکثر دو متر مکعب بر ثانیه استفاده می‌شد و می‌توانست تا شش تن جرم را روی خود تحمل کند. سبک بودن این پل، ویژگی مهمی بود که در لحظات بحرانی جنگ به کار می‌آمد.

تاریخ حماسه

اهمیت عملیات فتح‌المبین

□ **حمیدرضا میری /** عملیات فتح‌المبین یکی از عملیات‌های بزرگ دوران هشت سال دفاع مقدس است که فرماندهان و رزمندگان اسلام در سال دوم جنگ، در غرب رودخانه کرخه طراحی و با موفقیت اجرا کردند. مجموعه‌ای از حوادث و شرایط همراه با ابعاد، کیفیت و پیامدهای عملیات فتح‌المبین موجب شد تا همواره از این عملیات به یک رویداد تاریخی و حماسه‌ای بزرگ یاد شود.

اجرای موفقیت‌آمیز عملیات فتح‌المبین در دومین سال جنگ در حالی صورت گرفت که نیروهای مسلح کشور تا آن زمان قادر به ایجاد بارزاندگی در مقابل دشمن نشده بودند. منطقه آزاد شد در این عملیات نزدیک به ۱۸ ماه در اختیار دشمن باقی می‌ماند. منطقه‌ای وسیع به وسعت ۳۰۰۰ کیلومترمربع که پیش‌روی ۱۰ کیلومتری نیروهای عراقی در خاک کشورمان به دست آمده بود و با ۷۰ هزار نیروی نظامی شامل ۸ تیپ زرهی، ۱۲۰۰ دستگاه تانک، ۶ تیپ مکانیزه، ۱۱۰۰ دستگاه نفربر، ۲۰ تیپ پیاده و ۱۵ و گردان توپخانه مراقبت می‌شد.

دشمن حدود ۲۰ هزار کیلومتر از سرزمین ایران را به اشغال درآورده بود و پیروزی نظامی ایران در عملیات فتح‌المبین پس از یک سری عملیات ناموفق، ناکامی‌ها و شکست‌ها بوده است.

سردار سرلشکر غلامعلی رشید درباره اهمیت عملیات فتح‌المبین و تأثیری که این عملیات در تقویت روحیه معنوی و امیدواری به نصرت الهی رزمندگان اسلام داشت، می‌گوید: «قبل از انجام عملیات فتح‌المبین، عملیاتی به نام طریق‌القدس انجام شد. بعد از عملیات طریق‌القدس برخی فرماندهان لشکرها و تیپ‌ها دچار تردید شدند. خدمت برادر محسن رضایی آمدند و گفتند که دیگر نمی‌خواهند مسئولیت داشته باشند و از این پس همچون نیروهای تکاور و رزمنده ساده خواهند جنگید؛ چرا که شاهد به شهادت رسیدن رزمندگان در این عملیات بودند!»

برادر رضایی موضوع را در محضر (امام‌ره) مطرح کردند و امام در پاسخ پیام دادند، به طرز خود ادامه دهید و چه که پشته شوید و چه زنده خواهید شما بی‌توکید. بروید خدا را شکر کنید که اسامی تک‌تک شما را از روز اول در لوح محفوظ الهی ثبت کرده‌اند. خدا شما را انتخاب کرده است.»

حافظه تاریخی یک ملت

کارنامه

□ **کبر ادراکی /**داستان شکل‌گیری مطبوعات در این سرزمین داستان پر ماجرای است که از دوران قاجار کلید خورده است.از سال ۱۲۱۶ ه‍.ش که نخستین روزنامه فارسی‌زبان در ایران به نام «کاغذ اخبار» از سوی میرزا صالح شیرازی منتشر شد تا انقلاب مشروطه (۱۲۸۵ ه‍. ش) دوره تأسیس و تکوین مطبوعات ایران است.ناصرالدین شاه دستور انتشار چهار روزنامه در چهار قالب را صادر کرد که روزنامه‌های «دولتی»، «مصور»، «علمیه» و «ملی» از آن قابل‌توجه‌اند. پس از مدتی در سال ۱۲۷۷ ق. ه‍.ق به دستور ناصرالدین شاه، روزنامه‌های مذکور متوقف شده و روزنامه‌ای به نام «ایران» منتشر شد.

در دوره پیش از مشروطه حدود ۸۰ بالا می‌برد، استفاده شد. با توجه به شرایط خاص جنگی، پل‌های نمونه در یکی از کارگاه‌های متعلق به کمیته فنی دفتر مرکزی جهاد سازندگی ساخته شد، سپس قطعات ساخته شده برای بررسی و انجام آزمون‌های لازم به دریاچه مجموعه ورزشی آزادی تهران انتقال یافت تا زیر نظر فرماندهان نظامی، همه چیز پیش از مرحله عملیات در تهران مورد بررسی قرار گیرد. در اینجا به سفارش سیاه قرار شد جهاد سازندگی ۳۰ کیلومتر از این نوع پل را طی مدت ۲/۵ ماه بسازد و تحویل دهد. با هماهنگی میان وزارتخانه‌های صنایع سنگین، صنایع بازرگانی، جهاد و سیاه مراحل ساخت این پل پیش رفت.

سرانجام پل خیبر در قطعاتی به ابعاد ۳ در ۵ متر با سطحی ماقوم از پروفیل و محفظه‌ای از پلی اورانان فوم که با فایبر گلاس پوشیده بود، ساخته شد. هر قطعه از این پل ۱۲۰۰ کیلوگرم جرم داشت. از این پل در رودهایی با آبدهی حداکثر دو متر مکعب بر ثانیه استفاده می‌شد و می‌توانست تا شش تن جرم را روی خود تحمل کند. سبک بودن این پل، ویژگی مهمی بود که در لحظات بحرانی جنگ به کار می‌آمد.

تاریخ حماسه

□ **حمیدرضا میری /** عملیات فتح‌المبین یکی از عملیات‌های بزرگ دوران هشت سال دفاع مقدس است که فرماندهان و رزمندگان اسلام در سال دوم جنگ، در غرب رودخانه کرخه طراحی و با موفقیت اجرا کردند. مجموعه‌ای از حوادث و شرایط همراه با ابعاد، کیفیت و پیامدهای عملیات فتح‌المبین موجب شد تا همواره از این عملیات به یک رویداد تاریخی و حماسه‌ای بزرگ یاد شود.

اجرای موفقیت‌آمیز عملیات فتح‌المبین در دومین سال جنگ در حالی صورت گرفت که نیروهای مسلح کشور تا آن زمان قادر به ایجاد بارزاندگی در مقابل دشمن نشده بودند. منطقه آزاد شد در این عملیات نزدیک به ۱۸ ماه در اختیار دشمن باقی می‌ماند. منطقه‌ای وسیع به وسعت ۳۰۰۰ کیلومترمربع که پیش‌روی ۱۰ کیلومتری نیروهای عراقی در خاک کشورمان به دست آمده بود و با ۷۰ هزار نیروی نظامی شامل ۸ تیپ زرهی، ۱۲۰۰ دستگاه تانک، ۶ تیپ مکانیزه، ۱۱۰۰ دستگاه نفربر، ۲۰ تیپ پیاده و ۱۵ و گردان توپخانه مراقبت می‌شد.

دشمن حدود ۲۰ هزار کیلومتر از سرزمین ایران را به اشغال درآورده بود و پیروزی نظامی ایران در عملیات فتح‌المبین پس از یک سری عملیات ناموفق، ناکامی‌ها و شکست‌ها بوده است.

سردار سرلشکر غلامعلی رشید درباره اهمیت عملیات فتح‌المبین و تأثیری که این عملیات در تقویت روحیه معنوی و امیدواری به نصرت الهی رزمندگان اسلام داشت، می‌گوید: «قبل از انجام عملیات فتح‌المبین، عملیاتی به نام طریق‌القدس انجام شد. بعد از عملیات طریق‌القدس برخی فرماندهان لشکرها و تیپ‌ها دچار تردید شدند. خدمت برادر محسن رضایی آمدند و گفتند که دیگر نمی‌خواهند مسئولیت داشته باشند و از این پس همچون نیروهای تکاور و رزمنده ساده خواهند جنگید؛ چرا که شاهد به شهادت رسیدن رزمندگان در این عملیات بودند!»

برادر رضایی موضوع را در محضر (امام‌ره) مطرح کردند و امام در پاسخ پیام دادند، به طرز خود ادامه دهید و چه که پشته شوید و چه زنده خواهید شما بی‌توکید. بروید خدا را شکر کنید که اسامی تک‌تک شما را از روز اول در لوح محفوظ الهی ثبت کرده‌اند. خدا شما را انتخاب کرده است.»

حوادث نباید کهنه بشود؛ حافظه تاریخی یک ملت نباید ضعیف بشود. اگر جوان‌های ما در سرتاسر کشور این حوادث را ندانند، تحلیل نکنند، تحلیل نکنند، در شناخت کشورشان و در شناخت آینده دچار اشتباه خواهند شد. جوان‌ها باید این حوادث را درست بشناسند و بدانند که چه شد، چه اتفاق افتاد، چه کسی بود. (امام خامنه‌ای، ۱۳۴۶/۶/۱۸)

از عهد خفقان تا عصر آزادی—۲

مطبوعات در کشاکش سانسور و آزادی

مطبوعات را کسب کنند.

در این دوره، بسیاری از جراید به دلیل چاپ شعر یا حدیثی که احیاناً از آن معنای مخلفی برداشت می‌شد، تعطیل شدند. تعدادی نیز مسیر چاپولسی را برگزیدند.

فضای هرج‌ومرج

با سقوط استبداد رضاخانی بار دیگر مطبوعات ایران توانستند تا مدتی در فضای نسبتاً آزادتری انتشار یابند. ولنگاری آنارشویی در دوره‌ای و به ازای برای ساختارشکنی و حتی تهاجم به نهضت مشروطه بدل شد! در این دوره برخی از مطبوعات به فحاشی، هتاک‌ی و اهانت به رجال، نخبگان و علمای دینی و فرهنگی اقدام کردند!

مطبوعات و تنگنای استبداد

پس از کودتای سوم اسفند ۱۲۹۹ سایه سیاه استبداد در عرصه‌های گوناگون کشور گسترده شد و شاهد سرکوب مطبوعات بودیم. روزنامه‌های آزاد و مخالف همگی بدون استثنا تعطیل شده و روزنامه‌نگاران آزاداندیش محبوس، تبعید و اعدام شدند! در این دوره هیچ روزنامه‌ای جرئت نداشت علیه حکومت کوچک‌ترین انتقادی داشته باشد.

وظیفه سانسور مطبوعات در ابتدای امر بیشتر به عهده وزارت داخله (اداره کل نظمیة و ادارات زیر مجموعه آن) و وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه بود. از سال ۱۳۰۸ وزارت دربار با مسئولیت عبدالحسنین تیمور تاش کانون اصلی سانسور مطبوعات و بگانه مرکز رسیدگی وزارت دربار بر سانسور کامل می‌شود و همه رویه‌های حل مسئله جراید باز وزیر دربار بود.

پس از برکناری و قتل تیمور تاش وظیفه نظارت بر امور مطبوعات به شهربانی واگذار شد و کلیه مدیران جراید مجبور شدند، برای درج هر گونه مطلبی در آغاز اجازه بازرسی مستعجلی بود که عمر آن با فرارسیدن

حوادث نباید کهنه بشود؛ حافظه تاریخی یک ملت نباید ضعیف بشود. اگر جوان‌های ما در سرتاسر کشور این حوادث را ندانند، تحلیل نکنند، تحلیل نکنند، در شناخت کشورشان و در شناخت آینده دچار اشتباه خواهند شد. جوان‌ها باید این حوادث را درست بشناسند و بدانند که چه شد، چه اتفاق افتاد، چه کسی بود. (امام خامنه‌ای، ۱۳۴۶/۶/۱۸)

دوران کودتا به پایان رسید.

سایه کودتا و سیا بر سر مطبوعات

پس از کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ سیاست سانسور و تحدید مطبوعات با شدت و جدیت بیشتری، همچون دوران پهلوی اول دنبال شد و فضای سنگین و نفس‌گیری که محصول حکومت کودتا بود، ادامهٔ حیات را روزبه‌روز برای مطبوعات دشوارتر کرد و سرانجام با اجرا شدن قانون مطبوعات سال ۱۳۳۴ دوران خفقان پهلوی دوم شکل گرفت.

در این دوره، مطبوعات در حیطه نظارت شدید بودند و روزنامه‌ها روند دولتی‌تر شدن را دنبال می‌کردند، ضمن اینکه مأموران ساواک مدام بر کار مطبوعات نظارت داشتند و حتی تیرها و مطالب روزنامه‌ها، مستقیم یا از طریق تلفن از سوی آنها بررسی می‌شد و در هر یک از این دو نهاد نیز سازمان بزرگی به این کار اختصاص داشت. مطبوعات این دوره از نظر تعدد و تکثر نیز نسبت به دهه ۲۰ رشد چندانی نداشتند و این تعدد عمدتاً در حوزه نشریات عامه‌پسند و عامگرا با محتوای مبتذل دیده می‌شد و شاهد انتشار نشریات با محتوای غیراخلاقی و مخالف فرهنگ و سبک زندگی اسلامی و مروج اباحی‌گری و فحشا

همراه بود. افزون بر این، دربار و اعضای خاندان سلطنت هم از مطالب برخی روزنامه‌ها و نشریات بسیار ناراضی و خشمگین بودند. محتوای اسناد موجود، مستقیم یا غیرمستقیم، به اعتراض دربار علیه مطالب مطبوعات و شکایت از مسئولان برخی روزنامه‌ها و نشریات مربوط می‌شود. در این سال‌ها مسئولان اجرایی و قضایی همواره درگیر پرونده‌ها و دعواهایی بودند که موضوع آنها اهانت به مقام سلطنت و توهین به اعضای خاندان سلطنت در مطبوعات بود. این دوران که مطبوعات از آزادی قابل ملاحظه‌ای برخوردار بودند، دولت مستعجلی بود که عمر آن با فرارسیدن

مطبوعات البته در آستانه انقلاب اسلامی توانستند از فضای باز ایجاد شده بهره بگیرند و حتی در ماه‌های پایانی سال ۱۳۵۷ با مردم و نهضت اسلامی همراه شوند. آزادی دیرنگامی که چندان به کمک بقای حکومت پهلوی نیامد و نتیجه عکس داد و خود به مثابه عاملی شتاب‌زا

سر نوشت حزب وابسته

تیربار و مقادیر زیادی فشنگ و نارنجک، صدها دستگاه اتومبیل و موتورسیکلت، انواع وسایل چاپ و تکثیر و آرشه‌های محرمانه حزبی و قریب به ۹ میلیون تومان وجه نقد به دست آمد.

همزمان برنامه افشای ماهیت حزب نیز به اجرا درآمد. اولین گام در این افشاگری، مصاحبه رادیو و تلویزیونی تعدادی از برجسته‌ترین سران حزب و اعتراف صریح آنان به مشارکت در تخلفات قانونی و توطئه‌های پنهانی و جاسوسی بود. همزمان با این‌اعترافات صریح و بر مبنای اسناد و مدارک تکان‌دهنده‌ای که از توطئه‌ها و خیانت‌های حزب توده به دست آمد، در تاریخ ۱۳۶۲/۲/۱۵ «دادستانی کل انقلاب اسلامی» انحلال حزب توده را اعلام کرد.

در کتاب خاطرات نواب‌الدین کیانوری، دبیر کل حزب توده آمده است: «ما در حالی که از پیروزی توده و همسرش مریم فرمانفرمانیان فیروز، عضو هیئت سیاسی کمیته مرکزی حزب نخستین مرحله عملیاتی آغاز شد. در ساعات اولیه ابامداد همان روز بخش مهمی از مراکز پنهانی حزب توده به تصرف پاسداران انقلاب اسلامی درآمد و حدود ۴۰ نفر از مهره‌های برجسته حزب توده و مهره‌های کلیدی شبکه جاسوسی شوروی در ایران دستگیر شدند. دستگیرشدگان بخش عمده اعضای کمیته مرکزی و کادرهای درجه اول حزبی را در بر می‌گرفت.

مرحوم هاشمی‌فسنجانی در یادداشت‌های شخصی ۱۷ بهمن ۶۱ می‌نویسد: «مروذ اطلاع دادند که سران حزب توده را به اتهام جاسوسی دستگیر کرده‌اند. قرار نبود قبل از روشن شدن وضع عملیات اقدام کنند ولی گویا خوف قرار داشته‌اند…» دومین مرحله عملیات، با نام «عملیات حضرت امیرالمؤمنین (ع)»، در روز ۱۳۶۲/۲/۷ آغاز شد. در نخستین گام این عملیات، چهار نفر اعضای رهبری حزب توده که جلسه «هیئت دبیران» را تشکیل داده بودند، دستگیر شدند. در این عملیات، حدود ۱۷۰ نفر از کادرهای حزبی و اعضای سازمان‌های مخفی و نظامی و عوامل جاسوسی و نفوذی در تهران و بیش از ۵۰۰ نفر در شهرستان‌ها دستگیر شدند.

همچنین حدود ۸۰ دستگاه خانه مخفی حزب، سه محل جاسازی شده اسلحه، شامل ۲۰۰ قبضه انواع سلاح گرمی، تفنگ ژ-۲، کلاشیکف، آر.پی.جی.،

حوادث نباید کهنه بشود؛ حافظه تاریخی یک ملت نباید ضعیف بشود. اگر جوان‌های ما در سرتاسر کشور این حوادث را ندانند، تحلیل نکنند، تحلیل نکنند، در شناخت کشورشان و در شناخت آینده دچار اشتباه خواهند شد. جوان‌ها باید این حوادث را درست بشناسند و بدانند که چه شد، چه اتفاق افتاد، چه کسی بود. (امام خامنه‌ای، ۱۳۴۶/۶/۱۸)

سیاسی- اجتماعی ماه‌های اول پیروزی انقلاب شاهد تکر عسب و غربی‌ی از مطبوعات و نشریاتی بودیم که گروه‌های سیاسی گوناگون منتشر می‌کردند. به تدریج با قانونمند شدن کمر اشور ساماندھی که خلاف امنیت و منافع ملی قلم می‌زدند، تعطیل شدند. در دوران دفاع مقدس و با توجه به شرایط خاص آن دوران، مطبوعات چندان رشد قابل ملاحظه‌ای نداشتند؛ اما پس از پایان جنگ تحمیلی شاهد تحول قابل ملاحظه‌ای در عرصه رشد و تنوع و تکثر مطبوعات در کشور بودیم. مطابق با آماری که مدیر کل مطبوعات و خبرگزاری‌های داخلی وزارت ارشاد در خرداد ماه سال ۱۳۴۹ اعلام داشت، تا آن تاریخ بیش از ۷۵۰۰ نشریه در سطح کشور مجوز فعالیت گرفته‌اند.

رشد و توسعه فضای مطبوعاتی در تراز نظام اسلامی همواره مورد تأکید بزرگان و رهبری معظم انقلاب اسلامی بوده است. برای نمونه، معظم‌له در جمع دانش‌جویان و اساتاد دانشگاه صنعتی امیر کبیر در پاسخ به این پرسش که «نظر شما درباره نشریات و مطبوعات چیست؟» می‌فرماید: «من مطبوعات را یک پدیده ضروری و لازم و اجتناب‌ناپذیر برای جامعه خردمان و هر جامعه‌ای که خواهد خوب زندگی کند،

می‌دانم. برای مطبوعات هم سه وظیفه عمده قائم: وظیفه نقد و نظارت، وظیفه اطلاع‌رسانی صادقانه و شفاف، وظیفه طرح و تبادل آرا و افکار در جامعه. معتقدم که آزادی قلم و بیان، حق مسلم مردم و مطبوعات است. در این هم هیچ تردیدی ندارم و این جزء اصول مطرح قانون اساسی است. معتقدم اگر جامعه‌ای مطبوعات آزاد و دارای رشد و قلم‌های آزاد و فهمیده را از دست بدهد، خیلی چیزهای دیگر را هم از دست خواهد داد. وجود مطبوعات آزاد، یکی از نشانه‌های رشد یک ملت و حقیقتاً خودش هم مایه رشد است؛ یعنی از یک طرف رشد

و آزادی‌گی ملت، آن را به وجود می‌آورد؛ از طرف دیگر، آن هم به نوبه خود می‌تواند رشد ملت را افزایش دهد. البته معتقدم در کنار این ارزش، ارزش‌ها و حقایق دیگری هم وجود دارد که با آزادی مطبوعات و آزادی قلم، آن ارزش‌ها نباید پامال شود.

هنر بزرگ این است که کسی بتواند هم آزادی را حفظ کند، هم به حقیقت درک کند، هم مطبوعات آزاد داشته باشد، هم آن آسیب‌ها دامنش را نگیرد. باید این‌گونه پیش کرد.» (۱۳۷۹/۱۲/۹)

همچنین چگونگی رسیدگی به جرایم مطبوعاتی در اصل ۱۶۸ قانون اساسی بیان شده است. مطابق این اصل، سه شرط «علنی بودن»، «حضور هیئت منصفه» و «حاکم دادگستری» برای رسیدگی به جرایم سیاسی و مطبوعاتی الزامی است. در این اصل آمده است: «رسیدگی به جرایم سیاسی و مطبوعاتی علنی است و با حضور هیئت منصفه و محاکم دادگستری صورت می‌گیرد. نحوه انتخاب، شرایط، اختیارات هیئت منصفه و تعریف جرم سیاسی را قانون بر اساس موازین اسلامی معین می‌کند.»

در سال‌های اولیه، با توجه به فضای

رویش صادق

رویش

مرد پولادین انقلاب

□ **مهدی دنگچی /** سید اسدالله در سال ۱۳۱۴ ش در جنوب تهران متولد شد. تحصیلاتش را تا مقطع دوم دبیرستان ادامه داد و پس از آن به طور غیر رسمی به سراغ تحصیل در ادبیات عرب و علوم حوزوی رفت. اسدالله لاجوردی از شاگردان شهید بهشتی و مطهری بود و در شکل‌گیری جمعیت مؤتلفه اسلامی نقش اساسی داشت. پس از فارغ‌شدن از دبیرستان نخست‌وزیر وقت در بهمن ۱۳۴۲ بسیاری از اعضای این جمعیت، از جمله اسدالله

لاجوردی دستگیر شدند. او پس از محاکمه به ۱۸ ماه حبس تأدیبی محکوم شد. در این مدت، کمرش در شکنجه‌هایی که متحمل شد، شکست و چشمش نیز آسیب دید. لاجوردی پس از آزادی، جلسات تفسیر قرآن را از سر گرفت. براساس گزارش ساواک، «سید که در بازار مغفری به دستمال‌فروشی و روسری‌فروشی اشتغال داشت، منزل خود را به محل گردمایی افراد مذهبی، مبارز و آشنا به مبانی دینی تبدیل کرده بود.» لاجوردی در اردیبهشت ۱۳۴۹ به اتهام حمله به شرکت هوایبمبلی ال‌عال متعلق به رژیم صهیونیستی پس از برگزاری مسابقه فوتبال میان دو تیم ایران و رژیم صهیونیستی بازداشت و بار دیگر شکنجه شد. او که به چهار سال حبس مجرد محکوم شده بود، در داخل زندان نیز مبانی دینی را به زندانبانان آموزش داد و به همین علت نیز به زندان مشهد انتقال داده شد و بخشی از محکومیت خود را در آن شهر گذراند.

لاجوردی در فروردین ۱۳۵۳ از زندان آزاد و در اسفند همان سال بار دیگر بازداشت شد. اتهام او «فصلیت‌های زیرزمینی و همچنین خودداری از پاسخگویی راجع به اقدامات خرابکارانه خود» بود؛ به همین دلیل هم به ۱۸ سال حبس جنایی محکوم شد. در این ایام، لاجوردی به چهره برجسته مبارزاتی در نزد انقلابیان مبدل شده بود. حضرت آیت‌الله‌عظمی خاتمه‌ای که خود از پیشگامان مبارزه در این دوران است، در وصف فعالیت‌های مبارزاتی اسدالله لاجوردی می‌فرماید: «من از قبل از انقلاب دهه چهل–ایشان را می‌شناختم. در آن دوره ایشان در چشم خود من و بیشتر کسانی که در خط مبارزه بودند، فردی پولادین به حساب می‌آمدند… واقعاً آدمی بودند که در میدان‌های سخت همیشه حاضر بودند و هیچ ابایی از ورود در کارهای دشوار نداشتند.»(۱۳۷۷/۶/۱۲)

او در این دوره از زندان خود، با انحرافات فکری سازمان مجاهدین خلق (منافقین) بیشتر آشنا شد. سرانجام لاجوردی در آستانه انقلاب اسلامی به همراه بسیاری از زندانبانان در مرداد ۱۳۵۶ آزاد شد.

در ایام پیروزی انقلاب، وی در کنار شهید مهدی عراقی و شهید اسلامی از مسئولان انتظامات کمیته استقبال از امام خمینی(ره) بودند. با پیروزی انقلاب اسلامی نیز سخت‌ترین بی‌بریاری‌تیر امور را بر عهده گرفت و در مسیر تثبیت انقلاب با تمام توان فعالیت کرد. سخن رهبر معظم انقلاب اسلامی در این‌باره نیز شنیدنی است: «بسیار کسان از مجاهدات او در دوران مبارزات او در دوران اختناق خبر ندارند که این مرد چه کرد و جگها بود و چگونه زندگی کرد؛ چه زندان‌هایی کشید و چه زحمت‌هایی متحمل شد. بعد از انقلاب نیز بی‌تظاهرترین کارها را که سخت‌ترین هم بود، بر دوش گرفت.»(۱۳۷۹/۱/۲۴)

او از ۲۰ شهریور ۱۳۵۹ با نظر مساعد امام خمینی(ره) و آیت‌الله بهشتی دادستان انقلاب تهران شد و در این سمت به طور جدی با عوامل سازمان مجاهدین خلق(منافقین)، که ترور مسئولان و مردم را در دستور کار خود قرار داده بودند، مبارزه کرد.

لاجوردی مدت‌ها گمنام و ساهه در میان مردم و در حجره خود در بازار تهران به تجارت و کسب مشغول بود تا اینکه دشمنان قسم‌خورده یاران خمینی، در اول شهریور ماه ۱۳۷۷ این جابانه از کاروان شهیدان را در بازار تهران یافته و با گلوله‌ای داغ به وی هجوم بردند و سیداسدالله بزرگ با آغوشی باز به استقبال شهادت شتافت.

روایت یار

امام خامنه‌ای در گذر زمان—۱۸۶ ۲۲ بهمن پایان فتنه ۸۸

□ **سید مهدی حسینی /**مبحث این نوشتار به نقطه تعیین‌کننده روزهای پایانی سال ۸۸ رسید که ملت ایران به مناسبت راه‌پیمایی روز ۲۲ بهمن حماسه‌ای دیگر از خود به یادگار گذاشت و به عبارتی، چشم فتنه ۸۸ را کور کرد و رسوایی جریان‌های ورشکسته سیاسی را رقم زد. همانطور که در مبحث پیش، مجامعه نهم دی به آن اشاره شد، آنها در هر مناسبتی اقدام به آشوب و اغتشاش می‌کردند و چون اقبال عمومی را با خود نداشتند، با شکست‌های مفتضحانه عقب رانده می‌شدند و هر چه پیش می‌رفتند ملت به فترندهای دروغین آنها بیشتر بی می‌برد. اما همان‌طور که اشاره شد در نهم دی ماه پاسخ‌فتنه‌انگیزی‌های‌شان را دریافت کردند، خیلی روشن و آشکار بود که به پایان خط رسیدند‌اند و ملت ارزشی برای آنها قائل نیست، اما با کمال بررویی باز هم خواستند از مناسبت روز ۲۲ بهمن به نفع فتنه‌انگیزی‌های‌شان بهره‌بردار ی حضور مردم را به نفع خودشان مصادره کنند. اما وقتی جمعیت میلیونی را با در دست داشتن پلاکاردهای بزرگ در حمایت از نظام اسلامی به همراه عکس‌های امام(ره) و امام خامنه‌ای(مدظله‌العالی) مشاهده کردند، از وحشت پنهان شدند، با خیلی زود صحنه تظاهرات مردمی را ترک کردند، به طوری که در رسانه‌های همان ایام گزارش شد که میرحسین موسوی ساعت ۱۱ روز پنج‌شنبه به قصد شرکت در راه‌پیمایی ۲۲ بهمن از خیابان رودکی عازم راه‌پیمایی بود که پس از مشاهده حضور میلیونی مردم به سمت یکی از کوچه‌های این خیابان به نام بن‌بست مصطفی رفته و در یکی از کوچه‌های این خیابان پنهان شد. وی تا ساعت دو و نیم بعد از ظهر آن روز در خانه‌ای در آن خیابان پنهان بود. همچنین مهدی کربوی که سعی داشت با ورود خود به میدان صادقیه جمعیت چند میلیونی را تحت‌الشعاع قرار دهد، با شعار مرگ بر منافق و مرگ بر ضد ولایت فقیه روبه‌رو شد و از صحنه گریخت.

محمد خاتمی هم که از مدت‌ها قبل برای بهره‌بردار ی سیاسی در راه‌پیمایی ۲۲ بهمن برنامه‌ریزی کرده بود در تقاطع زینجان- آزادی در صد ورود به جمع میلیونی مردم بود که در مواجهه با آن حضور میلیونی و آن شعارها مجبور شد صحنه حضور مردم را ترک کند. مردم همچنین به حضور هاشمی‌رفسنجانی واکنش نشان دادند و با شعار «هاشمی، هاشمی بصیرت، بصیرت» از او استقبال کردند. حضور بی‌سابقه مردم وفادار به انقلاب، رهبری و نظام علاوه بر اینکه سران فتنه را فراری داد، موجب سرخوردگی و ناامیدی پیاده‌نظام این فتنه از ایجاد اغتشاش نیز شد. راه‌پیمایی حماسی ۲۲ بهمن ۸۸ دیگر جایی برای عرض اندام اغتشاشگران باقی نگذاشت. حماسه بی‌سابقه ملت ایران در روز ۲۲ بهمن بازتاب وسیعی در رسانه‌های خارجی داشت، برای نمونه مجله آمریکایی «فارین پالیسی» در گزارشی نوشت: «همانطور که می‌دانیم موفقیتی در راه‌پیمایی ۲۲ بهمن به دست نیامد و این برنامه جواب نداد و این ناکامی در ذهن فعالان جنبش سبز به عنوان یک شکست نقش بست.»

راه‌پیمایی حماسی ۲۲ بهمن تمام محاسبات دشمن را بر هم زد، طوری که امام خامنه‌ای که در این باره فرمودند: «چشم‌ها را خیره کرد، دشمنان و مخالفان- چه مخالفان معاند، چه مخالفان غافل- جور دیگری فکر کرده بودند، نقشه دیگری طراحی کرده بودند، خیالات دیگری در سر داشتند. از مدت‌ها پیش تلاش کرده‌اند، کاری کنند که حادثه ۲۲ بهمن در یکی از محله‌ها حضور مردمی این انقلاب است، کراب کنند، چه در تهران، چه در شهرهای دیگر کاری کنند که به درگیری بین مردم بینجامد، این را پیش‌بینی کرده بودند. در حرف‌های‌شان گفتند که روز بیست‌و دوم بهمن جنگ داخلی در ایران شروع خواهد شد!» ببینید چه کار کرده بودند که انتظار داشتند در ایران جنگ داخلی بشود، بعضی اینجور می‌گفتند، بعضی هم امیدوار بودند که بتوانند چهره مخالفی علیه نظام جمهوری اسلامی در بیست‌ودوم بهمن نشان بدهند، اینجور نامود کنند که مردم از انقلاب بریده‌اند، از نظام جمهوری اسلام بریده‌اند، در مقابل آن قرار گرفته‌اند، اینجور فکر کرده بودند، اینجور حساب کرده بودند. ملت ایران با آگاهی خود، با بصیرت خود، با همت خود، با دست‌های خرد الهی که در ده‌های آنها را بیدار کرده، به دنان همه این مخالفان مشتت کوبید و حجت را بر همه تمام کردند.

دشمنان خارجی هم باید بیدار شده باشند… خذلان الهی برای دشمن از این بالاتر؟

رسوایی برای دشمن از این بالاتر…؟»

سهل‌بن حنیف— ۶

سردار پاکدست بابصیرت

همان‌گونه که سهل در جنگ بدر، احد، خندق و تمامی نبردهای زمان پیامبر(ص) شرکت کرد و رشادت‌هایی به یاد ماندنی از خود به یادگار گذاشت، چنانکه مورخان وی را در کنار حضرت امیرالمؤمنین علی(ع) یکی از هشت رزمنده جنگجوی مقاوم احد می‌دانند، پس از دوران رسول اکرم(ص) نیز در کنار امیرالمؤمنین نیز جانفشایی کرد.

وی از جمله سرداران آن حضرت در جنگ صفین بود. امام(ع)، سهل را به فرماندهی بصری‌ها برگزید. همچنین در مواقعی که جنگ سخت می‌شد، امام(ع) سهل را به کمک مسلمانان می‌فرستاد. مثلاً در نبرد سختی که میان سپاهیان امام علی(ع) و معاویه رخ داد، قسمتی از لشکر امام علی(ع) عقب‌نشینی کرد و سهل که فرمانده سواران مدینه بود، با رشادت تمام ایستاد و به امر امام به سوی دشمن تاخت تا اینکه کسانی که عقب‌نشینی کرده بودند دوباره بازگشتند.

در جنگ صفین پس از مکر عمرواص و پیش آمدن ماجرای حکمت گروهی از یاران امام علی(ع) که پس از آنکه با فشار بر امام علی(ع) وی را به صلح وادار کرده بودند تازه فقهیدند که حکمت چیزی جز مکر عمروعاص نبوده و خواهان آن بودند که پیمان‌نامه لغو شود و دوباره به جنگ بپردازند. امام علی(ع) نقض پیمان‌نامه را پس از آنکه پیمان بسته شده بود درست نمی‌دانست. در این هنگام میان سپاه امام اختلاف افتاد. سهل‌بن‌حنیف خطاب به لشکریان گفت، ای مردم ما در روز حدیبیه سعی می‌کردیم صلحی که میان پیامبر(ص) و مشرکان بسته شده بود برقرار نشود. سهل با یادآوری صلح حدیبیه بی‌بصیرتی برخی از مسلمانان در مخالفت با پیامبر(ص) در آن روز و مقایسه جایگاه امام علی(ع) با پیامبر(ص) از لشکریان می‌خواهد که تابع رأی امام(ع) باشند.

سهل‌بن حنیف مدتی نیز ازجانب امام علی(ع) حاکم فارس بود. پس از نابسامانی ممالک اسلامی به دلیل جنگ‌های داخلی مردم برخی مناطق شورش کردند. مردم فارس نیز طغیان کردند و امام علی(ع) ابن زیاد را به جای سهل‌بن‌حنیف به فارس فرستاد و ابن‌زیاد فارس را آرام کرد.

سهل پس از اینکه از صفین به کوفه بازگشت، در سال ۳۷ و به روایتی در سال ۳۸ به دلیل کهلوت سن چشم از جهان فرو بست. امام(ع) تأثر خود را از این واقعه با جمله «لَوْ أَحْبَبْتَنِي جَبَلٌ لَهَيَّافَتْ» اگر کوهی مرا دوست بدارد هر آینه از هم بپاشد، بیان کرد.

از دست دادن افراد با ایمان و مخلص همچون سهل‌بن‌حنیف در آن ایام دشوار طغیان معاویه و نبطاطبی بسیاری از مسلمانان برای امام علی(ع) بسیار سخت و غم‌انگیز بود. امام با درک اوضاع زمانی می‌دانست که افرادی چون سهل در میان مسلمانان اندکند.

به روایتی امام(ع) خود بر سهل نماز خواند. آمده است که در هنگام تشییع سهل هر بار گروهی می‌آمدند و می‌گفتند که نماز نخوانده‌اند و امام(ع) فرمود که آنان بر سهل نماز بخوانند. به روایتی امیرالمؤمنین علی(ع) در هنگام تشییع سهل شش بار تکبیر گفت، وقتی دلیلش را پرسیدند، امام(ع) فرمود برای آنکه سهل از شرکت‌کنندگان در جنگ بدر بود. امام(ع) این‌گونه فضیلت سهل را برای دیگران بیان کرد.

اهمیت اشخاص در اتخاذ سیاست‌هایی که مسلمانان با آن روبه‌رو بودند نشان می‌دهد با وجود اینکه سهل‌بن‌حنیف از انصار بود، اما با درک شرایط حساس همیشه مواضعش طبق سیاست‌ها و آموزه‌های پیامبر(ص) و جانشین برحق وی بود. به نظر سهل نسبت به رسالت پیامبر(ص) معرفت مناسبی داشته است. تعدد شخصیت‌هایی چون سهل در آن جامعه باعث می‌شد سمت و سوی جامعه اسلامی به جبهه حق و امامت علی(ع) مایل‌تر باشد و می‌توانست از بسیاری از کج‌فهمی‌ها و اختلافات و جنگ‌های داخلی که از دوری از آموزه‌های پیامبر ناشی شده بود، جلوگیری کند. گفته می‌شود سهل در امر تقسیم بیت‌المال نیز نقش داشته است که نشان پاکدستی و سلامت نفس او بوده است.

دریچه

میهمانی ما و میزبانی شما

□ **زهرآ چیدری / خانواده کوچک‌ترین واحد هر جامعه‌ای است، اما سنگ بنای بزرگ‌ترین عمارت‌ها هم از یک آجر کوچک گذاشته شده است.**
اما در جامعه ایرانی–اسلامی خانواده جایگاهی ممتازتر دارد و رک رکین و شالوده جامعه را تشکیل می‌دهد. زن و مرد و فرزند وقتی در حوزه خانواده قرار می‌گیرند، معنا و هویتی تازه می‌یابند. مادر، پدر، خواهر و برادر همه بخش مهمی از هویت ماست که در کانون خانواده و در کنار دیگر اعضا معنا می‌یابد. به خصوص اینکه ما در جامعه‌ای با دیدگاه‌های اصیل و افق دید گسترده و معناداری نسبت به خانواده زندگی می‌کنیم و مسلمان بودن در کنار ایرانی بودن موجب شده تا این نهاد زیربنایی جامعه تقدسی ویژه یابد. در اسناد بالادستی نظام جمهوری اسلامی ایران هم خانواده از جایگاه بالایی برخوردار است. قوانین و مصوبات متعددی با هدف تحکیم بنیان خانواده تصویب شده است و سیاست‌های کلی خانواده هم سال ۹۵ در ۱۶ بند از سوی رهبر معظم انقلاب به سران قوا ابلاغ شد. اما با تمام اینها از آنجا که خانواده ایرانی– اسلامی مرکز نقل جامعه ماست، این نهاد مقدس و زیربنایی نوک پیکان تهاجم‌های فرهنگی قرار گرفته است. بدخواهان ایران و ایرانی به درستی دریافته‌اند تزلزل بنیان خانواده تزلزل بنیان‌های جامعه است.

در این صفحه بنا داریم تا به خانه و خانواده شما بایبیم، دل به دل‌تان بدهیم و دغدغه‌های مرتبط با خانواده ایرانی– اسلامی را مورد بررسی قرار داده و پاسخگوی شبهات این حوزه باشیم. در صفحه زندگی هر هفته میهمان شما هستیم.

یار مهربان

اهمیت و جایگاه مادری؛ حقوق و مسؤلیت‌ها

بهبست را در زیر پایش گذاشته‌اند، اما در برابر حقوقی که دارد دریایی از مسؤلیت را هم باید بر شانه‌های نحیف و زناۀ‌اش حمل کند. مادری نقشی است که گستره وسیعی از مسؤلیت‌ها را در برمی‌گیرد و نتایج این مسؤلیت‌ها در قالب یک انسان به جامعه ورود می‌یابد تا هنر مادران را به منصف ظهور برساند.

در مقدمه فصل اول کتاب با عنوان «اهمیت و جایگاه مادری» بر این موضوع تأکید شده است: «برای دستیابی به دیدگاه اسلامی درباره مادری، پیش از هر چیز لازم است جایگاه و ارزش آن را در این مکتب مشخص کنیم. ریاضت ما در این مسئله، یک شیوه مقایسه‌ای و بررسی جایگاه مادری در مکاتب فلسفی غرب، فمینیسم، ادیان آسمانی و اسلام است. بنابراین، ابتدا ملاک ارزشمندی را در مکاتب فلسفی گوناگون بررسی می‌کنیم؛ آن‌گاه مادری را بر اساس آن می‌سنجیم. در گام بعد با ذکر دیدگاه نحله‌های مختلف فمینیستی، جهت‌گیری آنها را نسبت به مقوله مادری به دست می‌آوریم. در پایان نیز با بیان ملاک ارزشمندی از دیدگاه اسلام و تطبیق آن بر نقش مادری و همچنین بررسی گزاره‌هایی که درباره آن در منابع دینی وجود دارد، جایگاه آن را نشان می‌دهیم.»

نرگس خدایمی نویسنده این کتاب در فصل نخست به مباحثی چون؛ «ارزش مادری در اندیشه فلاسفه غرب»، «ارزش مادری در ادیان آسمانی»، «مادری در اندیشه فمینیسم»، «مادری در معاهدات بین‌المللی»، «کنوانسیون حقوق کودک»، «جایگاه مادری در اسلام»، «آثار مادری»، «زمینه‌های تکوینی مادری» و «اولویت مادری» پرداخته است.

فصل دوم به مسؤلیت‌های مادری می‌پردازد؛ «در تبیین مسؤلیت‌های مادر برخی دیگر از مسؤلیت‌ها شامل «پاکدامنی»، «حضانت»، «محبت و مراقبت»، «تربیت و آداب تربیت» و «انفاق» است.»

«بدیل‌های مادری» و «وظایف دیگران در برابر مادر»، موضوعات دیگری هستند که خدایمی به آنها می‌پردازد.

کتاب «اهمیت و جایگاه مادری، حقوق و مسؤلیت‌ها» به قلم نرگس خدایمی و به کوشش معاونت پژوهش مرکز تحقیقات زن و خانواده در سال ۱۳۹۴ با سه‌م‌رگان ۳۰۰۰ نسخه در ۱۴۲ صفحه منتشر شده است.

اطلاع از اعمال شیعیان

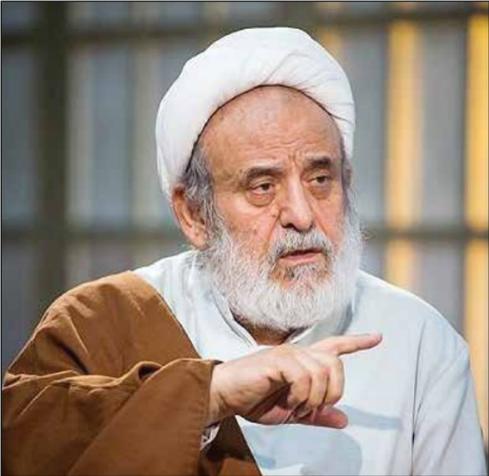
دوشنبه ۱۷ اردیبهشت ۱۳۹۷

شماره ۸۴۶

آیت‌الله عباس اخوان استاد حوزه و دانشگاه گنت: برخی از مخالفان حضور امام زمان(عج) و رسیدگی ایشان به شیعیان را قبول ندارند، در حالی که در روایات متعدد آمده؛ ایشان همانند خورشید هستند که از ورای ابر نورافشانی کرده و مردم از روشنایی نور ایشان مستفیض می‌شوند، به طوری که حضرت بقیه‌الله(عج) در این باره می‌فرمایند: ما از اعمال شما شیعیان مطلع هستیم و آنها را تأیید می‌کنیم و چیزی بر ما پوشیده نیست.

بهترین هدیه خدا به انسان

گفتاری از استاد شیخ حسین انصاریان

متعال است و کار عقل راهنمایی و ارشاد است.

بهترین نعمت

بهترین نعمت، نعمت و ولایت است؛ چون همه نعمت‌ها در سایه ولایت معنا می‌شود. عقل چیزی است که با آن، بهشت و خشنودی خداوند مهربان به دست می‌آید.(من لایحضره‌الفقیه، ج ۴، ص ۳۶۹، ح ۵۷۶۲)

پیامبر(ص) می‌فرماید: «مَثَلُ الْعَقْلِ فِي الْقَلْبِ كَمَثَلِ السَّرَاجِ فِي وَسْطِ اللَّيْلِ؛» عقل در دل، همانند چراغ در میان خانه است.(علل الشرائع، ص ۹۸، ح ۱)

عقل را نیز می‌توان بهترین هدیه خداوند به انسان دانست. توضیح اینکه خداوند نعمت‌های فراوانی ارزانی انسان داشته، در بین این نعمت‌ها، نعمت عقل از جایگاه ویژه و خاصی برخوردار است. به همین جهت است که در جای جای روایات، این نعمت را به ویژه به خداوند نسبت داده و هدیه الهی دانسته است با اینکه تمام نعمت‌ها از آن اوست، در واقع این یک نوع اضافه تشریفی به خداوند

آیت‌الله عباس اخوان استاد حوزه و دانشگاه گنت: برخی از مخالفان حضور امام زمان(عج) و رسیدگی ایشان به شیعیان را قبول ندارند، در حالی که در روایات متعدد آمده؛ ایشان همانند خورشید هستند که از ورای ابر نورافشانی کرده و مردم از روشنایی نور ایشان مستفیض می‌شوند، به طوری که حضرت بقیه‌الله(عج) در این باره می‌فرمایند: ما از اعمال شما شیعیان مطلع هستیم و آنها را تأیید می‌کنیم و چیزی بر ما پوشیده نیست.

نقطه نظر

در هم تنیدگی اخلاق و عقیده

در فرهنگ قرآن، اخلاقی و عقاید از

یکدیگر جدا نیستند و معمولاً به دنبال

هر پیام عقیدتی، نتیجه‌ای اخلاقی

بین می‌شود. راز و رمز این ظرافت در

تنیدگی اخلاقی، توحید و کرامت انسانی

در قرآن است و از این رو مکتب تربیتی

قرآن افزون بر مکتب‌های تربیتی دیگر

ادیان که گزاره‌های اخلاقی را به نتایج

دنیسوی یا اخروی منتهی می‌کند، دو

روش دیگر را در اخلاقی ارائه می‌کند

که حتی دیگر مکاتب توحیدی چنین

ویژگی‌ای ندارند. اولی اخلاقی بر مبنای

کرامت انسانی و تأکید بر عزت و شرافت

جوهرهٔ انسانی که هر کس آن را شناخت،

هرگز به ذلت گنا آلوده نمی‌کند. قال

امیرالمؤمنین علی(ع): «من کُزمت علیه

نفسه، لم یهنها بالمعصیه» و دومی که

آن را اخلاقی خواص می‌نامیم، به دنبال

ذوب شدنن آنانیت و هوای نفس انسان

در جهاد با نفس و تمکن انسان در انس

با توحید حاصل می‌شود.

توضیح آنکه انسان گاه خود را

در محضر مولایی می‌بیند که در

گرامیداشت او از هیچ چیز فروگذار نکرده

است؛ نعمت‌های زمینی و آسمانی، مادی

و معنوی را از همه طرف برای او فراهم

کرده و با درک چنین مقامی بسیار

ناسپاس باید باشد که کرامت انسانی

خود را در برابر گناه خوار و ذلیل کند؛

از این رو یوسف‌وار در برابر گناه فریاد

بر می‌آورد: «عَذَابُ اللَّهِ إِنَّهُ رَبِّي أَحْسَنَ

مَثْوَايَ»؛ هرگز تن به گناه نمی‌دهم و به

و پناه می‌برم که او پروردگار من است

و مرا در مقام کرامت انسانی قرار داده

است. گناه با طی منازل سلوک به جایی

می‌رسد که دیگر خودی نمی‌بیند و

همه چیز خود را در پای محبوب قربانی

کرده است.

در این مقام، همهٔ گزاره‌های

اخلاقی رنگ توحیدی به خود می‌گیرد

و اگر رزشتی بد است، چون محبوب

نمی‌پسندند و اگر بنده در دل خود جز

به خوبی‌ها نمی‌اندیشد، چون قلب مؤمن

طرف انوار بهترین طلعت‌هاست و ظرف

و منظرف باید با هم تناسب داشته باشد

«إِنَّ اللَّهَ فِي الْأَرْضِ لَأَوْثَانِي، أَلَا وَهِيَ

القلوب»؛ به درستی که در روی زمین

برای خداوند طرف‌هایی است، هان که

آن طرف‌ها قلوب انسان‌های مؤمن است.

راه نرفته

دوست‌یابی در فضای مجازی

دوست‌یابی یکی از نگرانی‌های

همیشگی خانواده‌ها برای فرزندان نوجوان

و جوان‌شان است که حالا با فراگیر شدن

فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی این

چالش جدی‌تر از گذشته خودنمایی

می‌کند. به ویژه اینکه بسیاری از خانواده‌ها

سواد رسانه‌ای کافی ندارند و بر فضای

مجازی مسلط نیستند و همین مسئله

هم نگرانی آنان را در ارتباط با دوستان

مجازی فرزندان‌شان بیشتر می‌کند. این

چالش وقتی جدی می‌شود که نوجوانان و

جوانان به سراغ دوستی با جنس مخالف

خسود می‌روند. حال این پرسش مطرح

می‌شود که در برابر چالش ارتباطات

مجازی نوجوانان و جوانان باید چه کنیم؟

با ورود فضای مجازی به جامعه

انبوهی از تهدیدها و لغزش‌های اخلاقی

و انحرافات رفتاری نیز به جامعه هجوم

آورده‌اند. نمونه‌ای از این هجوم را می‌توان

در کانال‌های دوست‌یابی و ارتباط با جنس

مخالف مشاهده کرد.

اگر علاقه‌ای بین جوانان وجود دارد،

به جای ارتباطات مجازی و دوست‌یابی‌های

این چنینی باید از طریق خانواده‌ها و

خود فرد بسیار شفاف و منطقی در قالب

خوستگاری و پیشنهادهای منطقی صورت

پذیرد و به جای ایجاد روابط شخصی

مغفی و فسلداتیکیز، روابط مشروع نامشویی

بین آنها برقرار شود تا در سایه آن سلامت

جامعه و تحکیم بنیاد خانواده را شاهد

باشیم. در واقع، دوست‌یابی‌های مجازی

موجب تخریب فکری و احساسی جوانان

می‌شود و آنان را به توهم و خیال‌پردازی

سوقی می‌دهد و وقت آنها را با این‌گونه رفتار

ها تلف می‌کند. خانواده‌ها باید به نیازهای

عاطفی فرزندان خود توجه ویژه کنند؛

زیرا این توجه موجب می‌شود تا فرزندان

کاستی‌های عاطفی نداشته باشند و در

نتیجه به سادگی به گدای محبت تبدیل

نمی‌شوند تا با اندک الفاظ فریبنده از مسیر

درست منحرف شوند.

دکتر معجدایی، رفتارشناس اجتماعی

و عضو هیئت علمی دانشگاه شهید بهشتی

گزارشی در باب تنهایی ناچا در عمل به قانون گسترش فرهنگ حجاب و عفاف

ایستاده در غبار

است و بار کم‌کاری همه دستگاه‌های مسئول در این حوزه بر دوش یک دستگاه افتاده است؛ نیروی انتظامی و گشت ارشاد.

۲۶ دستگاه مسئول

در گسترش حجاب و عفاف
بارخوانی مصوبه ۴۲۷ شورای عالی انقلاب فرهنگی در گسترش عفاف و حجاب می‌تواند توجیه‌کننده برجسته شدن عملکرد گشت ارشاد باشد.

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با ۲۱ وظیفه، وزارت بازرگانی با

حجاب نه فقط یک دستور دینی، بلکه نمادی از ارزش‌های جاری در جامعه است. از سوی دیگر زن ایرانی قلب کانون خانواده است و در شکل‌گیری ساختار ارزشی خانواده و فرهنگ آن مستند و مستدل را

برای هدف گرفتن حجاب زن ایرانی به عنوان نخستین دژ در برابر نفوذ و تغییر باورها و ارزش‌های جامعه برای تسلط نهایی فراهم می‌کند.

در این مسیر اگرچه قوانین مصوبی داریم، اما کم‌کاری دستگاه‌ها برای اجرای این قوانین و مصوبه‌ها و مسؤلیت‌هایی که در قبال نهداینه

کردن فرهنگ و باور به حجاب در مردم داشته‌اند موجب شده تا امروز به شرایطی برسیم که نمادی از توفیق برنامه‌های نفوذ در جامعه

وظیفه، مرکز زنان و خانواده با ۶

به وزارت کشور و اگذار شد و تا به امروز نیز این مسؤلیت برعهده این وزارتخانه است.

حجاب بانوان نوک پیکان

تغییر ارزش‌ها

برای تسلط بر هر جامعه‌ای ابتدا

باید به سراغ تغییر ارزش‌های آن

جامعه رفت و در آن نفوذ کرد. جامعه

ایران جامعه‌ای مسلمان و سنتی

است و حجاب نه فقط یک دستور

دینی، بلکه نمادی از ارزش‌های

جاری در جامعه است. از سوی دیگر

زن ایرانی قلب کانون خانواده است

و در شکل‌گیری ساختار ارزشی

خانواده و جامعه نقشی اساسی دارد.

همه اینها دلایل مستند و مستدل را

برای هدف گرفتن حجاب زن ایرانی

به عنوان نخستین دژ در برابر نفوذ

و تغییر باورها و ارزش‌های جامعه

برای تسلط نهایی فراهم می‌کند.

در این مسیر اگرچه قوانین مصوبی

داریم، اما کم‌کاری دستگاه‌ها برای

اجرای این قوانین و مصوبه‌ها و

مسؤلیت‌هایی که در قبال نهداینه

کردن فرهنگ و باور به حجاب در مردم

داشته‌اند موجب شده تا امروز

به شرایطی برسیم که نمادی از

توفیق برنامه‌های نفوذ در جامعه

هفته نثر فیت‌ها در خدمت ادبیات دفاع مقدس

□ **علیرضا جلالیان** / نمایشگاه

کتاب امسال بهانه‌ای شدت تا در زمینه ادبیات دفاع مقدس و سپهر تکوین آن کمی تأمل داشته باشیم. در واقع، اگر در روزهای آغازین دفاع مقدس کسی سخن از ادبیات دفاع مقدس بر زبان می‌راند، عمده نظر‌ها به سمت وقایع‌نگاری نظامی این اتفاقات به همراه وقایع‌نگاری اجتماعی و سیاسی آن می‌رفت و در واقع یک ادبیات تاریخی و تاریخ‌نگار در ذهن‌ها نمایانگر می‌شد؛ اما گذر از سال‌های این واقعه و مشخص شدن ابعاد و گستردگی آن سبب شد تا این ادبیات خود را به منزله یک گونه ادبی معرفی کند. دفاع مقدس در تاریخ حیات حق ریشه داشت و تداوم نهضت انبیا(ص) و ائمه اطهار و ولایت فقیه تا دوران حاضر است که نگاهی هم به مقدمه‌سازی برای ظهور امام موعود دارد. دفاع مقدس اگرچه در هشت سال حماسه از ۵۹ تا ۶۷جاری‌ترین جریان خود را داشت، اما پیوند آن با ماجرای سقیفه، چادر خاکی، کوچه‌های مدینه، در و دیوار، سرزمین عطش، اسارت و هزاران حقیقت تاریخ سبب شد تا این‌گونه ادبیاتی با یک هویت مستقل بروز پیدا کند. احساس، عاطفه، عقلانیت و… در این ادبیات موج می‌زند. با همه این اوصاف اما انگار ادبیات دفاع مقدس البته ادبیات انقلاب اسلامی هنوز بیشتر متوجه مجموعه نمایندگی ولی‌فقیه است.»

نماینده ولی‌فقیه در سپاه در فرازی دیگر از سخنان خود با اشاره به الگو بودن استاد شهید مطهری در حوزه عقیدتی و سیاسی گفت: «جامعیت شهید مطهری مهم‌ترین چیزی است که از او برای همه ما یک الگو ساخته است، همان چیزی که خود شهید مطهری هم در موضوع انسان کامل به آن اشاره کرده است که در جامعه اسلامی انسان کامل آن کسی است که همه ارزش‌های انسانی به صورت هماهنگ با هم در او رشد کرده باشد.»

وی ادامه داد: «مطهری معتقد بود معنویت اسلام در متن سیاست آن است و عرفانش در متن جهادش و همه با هم است و امروز نمونه برجسته این انسان کامل را می‌توان در رهبر معظم انقلاب در زمان مبارزات دوران دفاع مقدس مشاهده کرد. او با اشاره به الگو بودن شهید مطهری در موضوع انسان کامل به آن اشاره کرده است که در جامعه اسلامی انسان کامل آن کسی است که همه ارزش‌های انسانی به صورت هماهنگ با هم در او رشد کرده باشد.»

وی ادامه داد: «مطهری معتقد بود معنویت اسلام در متن سیاست آن است و عرفانش در متن جهادش و همه با هم است و امروز نمونه برجسته این انسان کامل را می‌توان در رهبر معظم انقلاب در زمان مبارزات دوران دفاع مقدس مشاهده کرد. او با اشاره به الگو بودن شهید مطهری در موضوع انسان کامل به آن اشاره کرده است که در جامعه اسلامی انسان کامل آن کسی است که همه ارزش‌های انسانی به صورت هماهنگ با هم در او رشد کرده باشد.»

وی ادامه داد: «مطهری معتقد بود معنویت اسلام در متن سیاست آن است و عرفانش در متن جهادش و همه با هم است و امروز نمونه برجسته این انسان کامل را می‌توان در رهبر معظم انقلاب در زمان مبارزات دوران دفاع مقدس مشاهده کرد. او با اشاره به الگو بودن شهید مطهری در موضوع انسان کامل به آن اشاره کرده است که در جامعه اسلامی انسان کامل آن کسی است که همه ارزش‌های انسانی به صورت هماهنگ با هم در او رشد کرده باشد.»

وی ادامه داد: «مطهری معتقد بود معنویت اسلام در متن سیاست آن است و عرفانش در متن جهادش و همه با هم است و امروز نمونه برجسته این انسان کامل را می‌توان در رهبر معظم انقلاب در زمان مبارزات دوران دفاع مقدس مشاهده کرد. او با اشاره به الگو بودن شهید مطهری در موضوع انسان کامل به آن اشاره کرده است که در جامعه اسلامی انسان کامل آن کسی است که همه ارزش‌های انسانی به صورت هماهنگ با هم در او رشد کرده باشد.»

دشمن به دنبال توان بازدارندگی

□ **حسین ابراهیمی** /حجت‌الاسلام

والمسلمین حاجی‌صادقی گفت: بصیرت سیاسی به معنای واقعی، یعنی بازی نخوردن و من به صراحت عرض می‌کنم که سپاه بین‌وجوب و حرمت قرار دارد؛ یعنی بصیرت سیاسی واجب است و جناح‌بندی سیاسی حرام.

به گزارش صبح صادق حجت‌الاسلام والمسلمین عبدالله حاجی‌صادقی نماینده ولی‌فقیه در سپاه در مراسم بزرگداشت روز عقیدتی-سیاسی در سپاه که در سالن ولایت ستاد فرماندهی کل سپاه برگزار شد، با اشاره به موضوع پاسداری غیر محافظه‌کارانه از انقلاب اسلامی اظهار داشت: «انقلاب اسلامی ما نسبت به گذشته تولد جدید اسلام بود و نسبت به آینده زمینه‌ساز ظهور است و برای اینکه این انقلاب بماند باید سپاه بماند و ماندن سپاه به ماندن خصوصیات انقلابی‌اش وابسته است.»

وی افزود: «برای اینکه سپاه بتواند سنگر نشین جبهه انقلاب باشد باید این قوت‌های درونی روزبه‌روز بیشتر شود که در این مسئله اگرچه همه ارکان سپاه مسئولیت برعهده دارند، اما این موضوع بیشتر متوجه مجموعه نمایندگی ولی‌فقیه است.»

نماینده ولی‌فقیه در سپاه در فرازی دیگر از سخنان خود با اشاره به الگو بودن استاد شهید مطهری در حوزه عقیدتی و سیاسی گفت: «جامعیت شهید مطهری مهم‌ترین چیزی است که از او برای همه ما یک الگو ساخته است، همان چیزی که خود شهید مطهری هم در موضوع انسان کامل به آن اشاره کرده است که در جامعه اسلامی انسان کامل آن کسی است که همه ارزش‌های انسانی به صورت هماهنگ با هم در او رشد کرده باشد.»

وی ادامه داد: «مطهری معتقد بود معنویت اسلام در متن سیاست آن است و عرفانش در متن جهادش و همه با هم است و امروز نمونه برجسته این انسان کامل را می‌توان در رهبر معظم انقلاب در زمان مبارزات دوران دفاع مقدس مشاهده کرد. او با اشاره به الگو بودن شهید مطهری در موضوع انسان کامل به آن اشاره کرده است که در جامعه اسلامی انسان کامل آن کسی است که همه ارزش‌های انسانی به صورت هماهنگ با هم در او رشد کرده باشد.»

□ **گلای از باغ**

راز نگین سرخ

«راز نگین سرخ» عنوان کتابی از «حمید حسام» است. این کتاب زندگی‌نامه داستانی سردار شهید «محمود شهبازی» است که در ۶۴ فصل و در ۳۳۶ صفحه به نگارش درآمده و نشر «صریر» در سه هزار نسخه منتشر کرده است.

محمود شهبازی در سال ۱۳۳۷ در اصفهان متولد شد.

تحصیلات ابتدایی و متوسطه را در همین شهر گذراند و در سال ۱۳۵۶ به منظور ادامه تحصیل در رشته مهندسی صنایع به تهران رفت. در دوران مبارزات انقلاب نقش اساسی داشت. در جریان بازگشت امام خمینی (ره) به عضویت کمیته حفاظت درآمد. پس از آن وارد سپاه شد و ضمن تحصیل در دانشگاه، در دفتر هماهنگی ستاد کل سپاه فعالیت کرد. با شروع جنگ تحمیلی به سرپل ذهاب رفت و تا اواخر بهمن ۵۹ در آنجا حضور داشت. در اسفند سال ۱۳۵۹ به فرماندهی سپاه پاسداران همدان منصوب شد. از بدو تشکیل تیپ ۲۷ محمد رسول‌الله(ص) در سمت قائم مقام فرماندهی تیپ در عملیات فتح‌المبین شرکت کرد و در جریان عملیات آزادسازی خرمشهر به شهادت رسید. در یکی از قسمت‌های کتاب می‌خوانیم: «همدانی با اشاره به اسماعیلی فهماند که بیا جلوتر. اسماعیلی کنار شهبازی ایستاد. خم شد و نشست. اما هر چه پرسیدند جوابی نداد. همدانی هم چیزی نگفت. اما این سکوت برای شهبازی سؤال‌برانگیز بود. منور عراقی که گر گرفت و بالا رفت، نور قوی و نور زرد به اطراف پاشید. بر پرتو آن، چهره اسماعیلی بهتر نمایان شد. قطرات اشک گونه‌هایش را تر کرده بود. حیب قیافه متعجب فرمانده را که دید، جلوتر آمد و دم گوش شهبازی گفت، دست خودش نیست. از وقتی که بهمین شهید شده، انگار روحت تو این دنیا سیر نمی‌کند. شهبازی نیم‌خیز شد، دست روی شانه اسماعیلی انداخت و آرام گفت شنیدم اصلاً دلت نمی‌خواهد برگردی شهر. باشد، تا هر وقت که مایلی اینجا بمان. منور که خاموش شد، اسماعیلی با گوشه آستین دانه‌های اشک را گرفت.»

گزارش خبری

□ **حیدر بهرامیان** / «بازی دراز» نماد

بزرگی از جبهه‌های غرب غریب است. نماد بزرگی که داغ شهادت بسیاری از یاران خمینی(ره) را سر به مهر دارد. شهیدانی چون محمد بروجردی، علی‌اکبر شیرودی، محسن حاجی‌بابا، غلامعلی پیچک، علیرضا موحد دانش، سرگرد ادیبان و… که به قول شهید بهشتی «عرفان واقعی خاتقاهش بازی دراز است.»

شروع راهیان نور غرب

هر ساله در سالروز عملیات آزادسازی ارتفاعات بازی دراز در اردیبهشت ماه سال ۶۰ و پس از استقبال پرشور مردم از مناطق عملیاتی استان خوزستان در اسفند و فروردین ماه، راهیان نور جبهه‌های غربی با گردهمایی هزاران نفر از مردم در ارتفاعات بازی دراز و بزرگداشت این عملیات شروع می‌شود.

ماجرای بازی دراز

این سلسله ارتفاعات در درون مثلث شهرهای قصرشیرین، سرپل ذهاب و گیلان‌غرب

فرمانده نیروی دریایی سپاه گفت: پس از پایان جنگ تحمیلی، در مجموع چهار بار آمریکایی‌ها به حریم آب‌های ایران تجاوز کرده بودند که آنها را دستگیر کردیم و آخرین نمونه آن در دی ماه سال ۱۳۹۴ در آب‌های استان بوشهر بوده است. اکنون به سطحی از تثبیت و بازدارندگی برای دفاع از کشور رسیده‌ایم که ورق برگشته و این دشمنان نظام هستند که برای مقابله با ما باید به دنبال توان بازدارندگی برای خودشان باشند.

نماینده ولی‌فقیه در سپاه در مراسم روز عقیدتی-سیاسی

سپاه در مسائل سیاسی بین وجوب و حرمت قرار دارد

دید که یک جامعیت در مسائل دارند.» حجت‌الاسلام والمسلمین حاجی‌صادقی افزود: «برای رسیدن به کمال دو شرط لازم است؛ اول اینکه همه ارزش‌های انسانی را داشته باشد و دوم اینکه در فرآیند رشد اینها با هم جلو بروند. عمده لغزش‌ها در تاریخ هم ناشی از همین رشد نکردن متوازن در معنویت و سیاست و دیگر ابعاد است، دین هم گرفته‌اند؛ چرا که انحراف از اسلام ناب از صدر اسلام از طرف خود مسلمانان بوده است. در این صحنه پاسداری از انقلاب دشوارتر است و در چنین وضعیتی سنگر نشینی انقلاب حساس‌تر است و بصیرت بیشتری می‌طلبد.»

وی با تأکید کرد: «شهید مطهری به عنوان یک الگوی عملی نشان داد که یک استاد و معلم و مربی در حوزه دین باید خودش هم جامعیت داشته باشد، چون دین همه ابعاد زندگی را شامل می‌شود.»

نماینده ولی‌فقیه در سپاه درباره مسئله عقیدتی-سیاسی در مجموعه سپاه در فراز دیگری از سخنانش گفت: «رهبر معظم انقلاب دلیل بر ضرورت پاسداری را در یک بیان دو امر شمردند؛ اول اینکه انقلاب زنده و در حال حرکت است و دوم اینکه چون انقلاب زنده است و با تهدید مواجه است، پس دشمن دارد و می‌خواهد. پس اصل وجود سپاه و استمرار حیات سپاه این دو دلیل است.» وی در ادامه تأکید کرد: «هرچه

فرمانده نیروی دریایی سپاه گفت: پس از پایان جنگ تحمیلی، در مجموع چهار بار آمریکایی‌ها به حریم آب‌های ایران تجاوز کرده بودند که آنها را دستگیر کردیم و آخرین نمونه آن در دی ماه سال ۱۳۹۴ در آب‌های استان بوشهر بوده است. اکنون به سطحی از تثبیت و بازدارندگی برای دفاع از کشور رسیده‌ایم که ورق برگشته و این دشمنان نظام هستند که برای مقابله با ما باید به دنبال توان بازدارندگی برای خودشان باشند.

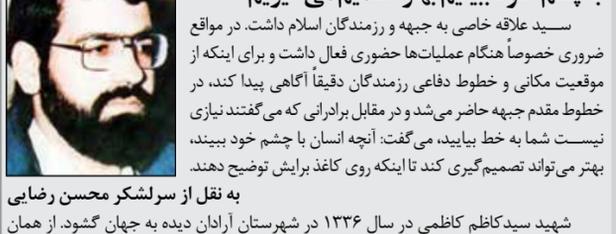
نماینده ولی‌فقیه در سپاه در مراسم روز عقیدتی-سیاسی

مطهری است.» نماینده ولی‌فقیه در سپاه با اشاره به موضوع تولی و تبری هم گفت: «در ولایتمداری و شناسخت ولایت باید دشمن‌شناسی و دشمن‌ستیزی هم باشد، همان‌طور که کفر و ایمان است و قرآن می‌گوید «اول به طاغوت کافر شو و بعد به خدا ایمان بیاور»، یا اینکه در توصیف یاران پیامبر(ص) اول اشداء علی الکفار بیان شده و بعد رحماء بینهم.» وی زیارت عاشورا را منشور تولی و تبری دانست و در ادامه به شاخصه‌های دیگر قوت پاسداری اشاره کرد. شناخت تکلیف، گرایش و عمل به آن شاخص دیگری بود که نماینده ولی‌فقیه به آن اشاره کرد و افزود: «روحیه جهادی و انقلابی دیگر شاخصه‌ای است که پاسداران باید به آن توجه کنند، باید باور داشت که همیشه در صحنه نبرد هستیم و همیشه در حال فعالیت باشیم.»

وی افزود: «در وجه قدرت، قرآن برای ما خط‌مشی مشخص کرده که «وعدوا لهم ما استطعتم من قوه…» هر آنچه برای این منظور لازم باشد در حجت‌الاسلام والمسلمین حاجی‌صادقی در توضیح آن گفت: «بصیرت سیاسی به معنای واقعی یعنی بازی نخوردن و منن به صراحت عرض می‌کنم که سپاه بین وجوب و حرمت قرار دارد؛ یعنی بصیرت سیاسی واجب است و جناح‌بندی سیاسی حرام.»

وی درباره مرز این مسئله چنین توضیح داد: «حدود مرز بصیرت سیاسی و باندبازی سیاسی جبهه انقلاب است، هر کس که در جبهه انقلاب پرچمدار ولی‌فقیه زمان نیست به یقین خود را در مقابل سپاه باند.» گفتنی است، در ابتدای این مراسم حجت‌الاسلام سیدعلیرضا ادیانی، معاون عقیدتی-سیاسی نمایندگی ولی‌فقیه در سپاه گزاشی از وضعیت و فعالیت‌های این معاونت ارائه کرد و در پایان این مراسم هم از جمعی از فرماندهان مدیران و مربیان و استادان برتر و هادیان سیاسی در حوزه عقیدتی-سیاسی قدردانی شد.

وی معنویت را تعلق نداشتن به مادیات دانست و در توضیح خاطر نشان کرد: «ثروت خوب است و انسان می‌تواند با ثروت آخرت و بهشت را بخرد، اما شرطش این است که پول توکری خوب، اما اربابی بد است؛ یعنی پول تا وقتی که انسان را اسیر خود نکرده باشد می‌تواند عامل سعادت شود و این تعبیر شهید

قبیله عشق

با چشم خود ببینیم بهتر تصمیم می‌گیریم

سید علاقه خاصی به جبهه و رزمندگان اسلام داشت. در مواقع ضروری خصوصاً هنگام عملیات‌ها حضوری فعال داشت و برای اینکه از موقعیت مکانی و خطوط دفاعی رزمندگان دقیقاً آگاهی پیدا کند، در خطوط مقدم جبهه حاضر می‌شد و در مقابل برادرانی که می‌گفتند نیازی نیست شما به خط بیایید، می‌گفت: آنچه انسان با چشم خود ببیند، بهتر می‌تواند تصمیم‌گیری کند تا اینکه روی کاغذ برایش توضیح دهد.

شهید سید کاظم کاظمی در سال ۱۳۳۴ در شهرستان آرادان دیده به جهان گشود. از همان دوران کودکی و نوجوانی، اهمیت خاصی برای ادای فریاض دینی و مذهبی قائل بود. در کنکور سال ۱۳۵۵ پذیرفته شد، اما به دلیل وجود سوابق در سازمان امنیت (ساواک)، از ادامه تحصیل وی جلوگیری به عمل آمد. به همین دلیل برای ادامه تحصیل به آمریکا رفت و موفق به تحصیل در رشته مهندسی مکانیک شد. از طریق دوستان قدیمی‌اش به انجمن اسلامی دانشجویان آمریکا و کانادا راه یافت. با وجود شرایط خاص خارج از کشور، در تظاهرات دانشجویی علیه رژیم منحوس پهلوی شرکت می‌کرد. تمام اوقات خود را صرف مبارزه کرد که در نتیجه دو بار از سوی پلیس آمریکا به دلیل همین فعالیت‌ها دستگیر شد. پس از پیروزی انقلاب اسلامی، در دوازدهم اسفند سال ۱۳۵۷، تحصیل در خارج کشور را رها کرد و به میهن اسلامی بازگشت. در فروردین سال ۱۳۵۸ با گذراندن دوره آموزش عمومی سپاه در پادگان امام علی(ع) به عضویت سپاه درآمد و به نفعه اعزام شد. پس از مراجعت از مأموریت کردستان با تعدادی از برادران جان برفک و مخلص انقلاب و سپاه، واحد اطلاعات را با تشکیلات منسجمی پایه‌ریزی کرد. در سحرگاه دوم شهریور ماه سال ۱۳۶۴ و همزمان با شهادت امام محمد باقر(ع)، هنگام بازدید از جبهه‌های جنوب در منطقه طلائیة بر اثر اصابت ترکش گلوله توپ به سختی مجروح شد و به شهادت رسید.

شهادی بازی دراز و به پاس قدردانی از این عزیزان راه صعود به این ارتفاعات را با وجود مشکلات فراوان، از جمله وجود مین‌های باقی‌مانده از جنگ پیش گرفتند. این موضوع صعود چنان مورد استقبال واقع شد که در سال ۹۷ حدود ۲۵ هزار نفر در این فرهنگیه مهم شرکت کردند. بعدها شین شهید گمنام در این ارتفاعات تشییع و تدفین شدند و یک یادمان بر روی ارتفاع ساخته شد و جاده دسترسی آن نیز آسفالت شد و

صادق

پاسداران خورشید

مادر شهید مدافع حرم سیداحسان میرسیار

می دانستم که شهید می‌شود!

□ **احسان امیری** / شهید مدافع حرم «سیداحسان میرسیار» متولد سال ۵۹ و از نیروهای صابرين سپاه محمد رسول‌الله(ص) تهران بود. او که از کودکی عموی شهید خود را الگوی راه و رسم زندگی‌اش قرار داده بود، خیلی سریع وارد سپاه می‌شود تا از آرمان‌های انقلاب اسلامی و مرز و بوم کشورش دفاع کند. در اوج جوانی با دختری از خانواده‌ای مذهبی ازدواج می‌کند. حاصل این ازدواج سه فرزند دختر می‌شود. وقتی رقیه آخرین دخترش یک‌ساله می‌شود، پدر برای حفظ حریم عقیده بنی‌هاشم و دفاع از مردم مظلوم، داوطلبانه راهی سوریه می‌شود که در مرحله اول، کنار هم‌رزم خود شهید «میثم نجفی» با اصابت ترکش جانباز می‌شود؛ ولی خیلی سریع دوباره به سوریه برمی‌گردد تا در نهایت پس از رشادت‌های فراوان در ۲۲ بهمن ماه سال ۹۴ به دست تروریست‌های تکفیری به شهادت می‌رسد. «خدیجه مذنبی» مادر این شهید مدافع حرم درباره خصوصیات اخلاقی پسرش چنین می‌گوید: «به

جرت می‌توانم قسم بخورم که از زمان رسیدن به سن تکلیف، نماز قضا ندارد. از ۱۳سالگی روزه می‌گرفت و ماه‌های رجب، شعبان و رمضان را با روزه گرفتن به هم وصل می‌کرد. وقتی به او می‌گفتم «چرا آنقدر روزه می‌گیری؟»، می‌گفت: «لحظه‌ها به لحظه زندگی را به خدا بدهکار هستیم.» از همان اول که حقوق گرفت، خمس پرداخت می‌کرد و به پدرش می‌گفت: «هر مدتی که به سن تکلیف می‌رسد، خمس به او تعلق می‌گیرد و حتی اگر نتواند بدهد، باید دفتر خمس داشته باشد.» از ۱۵سالگی وصیت‌نامه می‌نوشت. مهم‌ترین نکته وصیت‌نامه‌اش این بود که جوان‌ها به راه راست بروند و زیر سلطه نباشند. سالی دو مرتبه وصیت می‌نوشت و هر وقت در زندگی‌اش تغییری اتفاق می‌افتاد، وصیت می‌نوشت. از روز اول ماه محرم تا آخر ماه صفر، مشکي می‌پوشید. هر لحظه که او را نگاه می‌کردم، می‌دانستم ماندنی نیست و برای این دنیا نیست. چون عمویش هم شهید شده بود، همیشه به فکر شهادت بود. دانش‌آموز ممتاز مدرسه بود. در مدرسه همیشه امانت‌دار بود و پول‌هایی را که برای خرید برخی لوازم جمع می‌کردند، برای امانت نزد او نگه می‌داشتند.» «خواب شهادت پسرم را وقتی او راهنمای بود، دیدم. وقتی برایش به خواستگاری رفتم، پنج سال سابقه سپاه داشت. روز مراسم به مادر عروسم گفتم: «خواه‌وناخواه، این شهادت قسمتش می‌شود، الآن که جنگ نیست، ولی آموزش‌های سخت را انتخاب می‌کند و جزء نیروهای صابرين است.» مادر همسرش هم چون خانواده مذهبی بودند، گفت: «هرچه خدا بخواهد.» اولین مرتبه هم‌راه سال ۹۴ به سوریه رفت. با شهید «میثم نجفی» در یک پادگان بودند، با همدیگر هم اعزام شدند. هر دو هم‌حلی بودند و همه‌جوره همراه هم بودند. دو تا از پسرهایم هم‌زمان با هم به سوریه رفته بودند. پس از اتمام دوره ۴۵ روزه، پسر دومم و یک‌سری دیگر برگشتند. میثم گفته بود: «کمی می‌مانم.» پسر من هم گفته بود: «من هم پیش تو می‌مانم.» ده روز پس از برگشت ایمان پسرم، میثم شهید شد. الآن سه پسر دیگر دارم و راضی هستم که هر سه راه شهدا را ادامه دهند و در این راه بروند. وقتی همکاریاش خبر شهادت احسان را دادند، خدا می‌داند که اصلاً گریه نکردم و گفتم می‌دانستم که شهید می‌شود، ولی فکر من به سوریه نمی‌رفت. مراسم خواستگاری پسرم ۲۲ بهمن بود، روز مفقود شدنش ۲۲ بهمن و روز پیدا شدنش هم ۲۲ بهمن بود که ۲۴ بهمن به یقین رسیدند و به ما اطلاع دادند. از طریق آزمایش DNA پسرم شناسایی شده است.»

جمع‌بندی تریبون دوم

راهکار مقابله با دشمن در فضای مجازی چیست؟

دومین هم‌اندیشی پیامکی تریبون در کشاکش مسئله فیلتر تلگرام بر اساس دستور مقامات قضایی به موضوع راهکارهای مقابله با دشمن در فضای مجازی اختصاص یافت که بیشتر همراهان گرمی تحت تأثیر فضای کنونی، دیدگاه خود را در فضای مجازی بیشتر به پیام‌رسان‌ها و شبکه‌های اجتماعی معطوف کردند، در حالی که فضای مجازی بسیار وسیع‌تر از این موضوع است.

توجه به پیام‌رسان‌های بومی / موضوع پیام‌رسان‌ها و شبکه‌های اجتماعی در صدر نظرات است. بر اساس این، توجه به پیام‌رسان‌های داخلی و مقابله و فیلتر کردن پیام‌رسان‌های بیگانه و تسوق دادن مردم به سمت استفاده از پیام‌رسان‌های بومی نظر بسیاری از همراهان بود. «علیرضا صبحانی‌نسب» از بوشهر، «بیرج حسن‌پور» از بساج، «محسن کوشکی» از فسا شهر، «سیداکبر ایمانی» از چرام، «فرامرز الیاسی» از سنقر، «حسین کوشکی» از خرم‌بید، «مصطفی اکبری» از داران، «جابر بنیانیان» از سمنان، «مصطفی صالحی» از کهنوج، «مهدی امیری‌سردهلقی» از کرمانشاه، «فاطمه طالبی» از فسا شهر، «فاطمه سالاری» از مشهد مقدس، «احمدی» از زنجان، «شهریار خدایوسی» از صحنه، «آیدونی» از بوشهر، «محمدحسین آیدونی» از باغان‌دشتی، «علی پورفتحی» از خرم‌آباد و «الله‌قلی کوشکی» از خرم‌بید چنین نظراتی داشتند.

فرهنگ‌سازی و آموزش استفاده / دیدگاه دومی هم وجود داشت که اولویت را فرهنگ‌سازی و آموزش استفاده درست از فضای مجازی می‌دانست. در این میان، «آسیه ثانوی» از ساری، «سیدمحمد خدایی» از اردکان، «فلاهرسول کریمی» از دلدن، «سعیده بنام» از جزیره خارگ، «داود کاسوی» از ایذه، «سیدمحمد میرزینی‌زاده» از بندرعباس، «زهرآ کریمی‌زاده» و «رضا خوش‌کلام» از بستان‌آباد، «یاسر اکبری» از ایلام و «رضا گوردزی» از بروجرد چنین نظراتی داشتند و «پاک» از تبریز، «محمد حسینی» از میاندوآب، «محمد کریمی‌زاده» از اصفهان، «علی مجیدی» از آذرشهر و «سوسن صحراییان» از جهرم در کنار این موضوع ارتقای سواد رسانه‌ای را هم مطرح کرده‌اند.

تولید محتوای مناسب / اولویت قرار گرفتن تولید محتوای مناسب در فضای مجازی هم در پیام‌های «محمود نصرالله‌زاده» از ساری، «محمد فیاضی‌پور» از دهدشت، «محسن کریمی» از سنندج، «محمدرضا زاهد» از بیرجند و «امین فتاحی» از کرمانشاه مطرح شد.

شبکه ملی اطلاعات / راه‌اندازی شبکه ملی اطلاعات به منزله مطالبه مهم رهبری هم از سوی «مهدی فانی» از سمنان، «طیبه خزایی» از کرمانشاه و «حیدربکاء» عین‌الدین» از بستان‌آباد بیان شده است.

افزایش قدرت سایبری / افزایش قدرت سایبری و تشکیل یگان‌های تخصصی در این حوزه را «امیررضا نصرالله‌زاده» از ساری، «حیدرزوار» از آبدانان، «منصوره بخشی» و «حسین پورشاهرودی» از مشهد مقدس و «لیلی امانی‌نژاد» از ساری مطرح کرده‌اند.

ارتقای سخت‌افزار داخلی را «امین نصرالله‌زاده» از ساری مطرح کرده است. روشنگری از زبان «حسینیعلی آیین» از اصفهان و «صابرپور» از سیاهکل بیان شده است. ورود به عرصه فضای مجازی و تبدیل تهدیدات و آسیب‌ها به فرصت را «فؤاد جمیل‌پور» از کرج مطرح کرده است. عمل به منویات رهبر معظم انقلاب را «موسی‌الرضا حدیدی» از مشهد مقدس و «کرماتی» از بجنورد بیان کردند.

«حمیده محمدی کردعلیوند» از خرم‌آباد بر نظرات تشددی و سخت بر روی فضای مجازی تأکید دارد. «جواد آبی» از همدان استفاده از نخبگان انقلابی در این فضا را پیشنهاد داده و «سعید یزدانی» اعتمادسازی و ارتقای کیفیت را مؤثر می‌داند.

برندگان تریبون دوم

«مهدی فانی» از سمنان / «میررضا نصرالله‌زاده» از ساری /

«محمد حسینی» از میاندوآب

پرسش تریبون سوم

ایران در مقابل خروج آمریکا از برجام باید چه عکس‌العملی داشته باشد؟

پیامک صبح صادق ۳۳-۹۹-۰۰۰۰۳۰۰۰

